

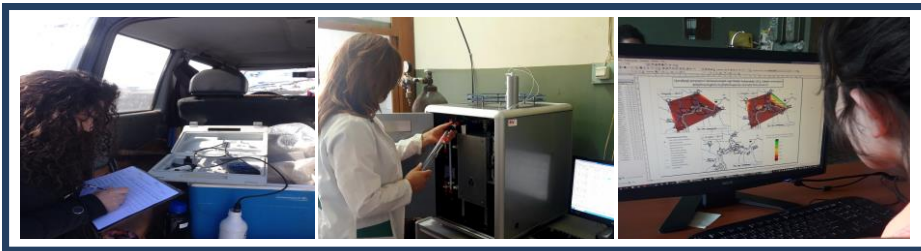

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀՀ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

- ✓ ՄԹՆՈՒՈՐՏԱՅԻՆ ՕՂ
- ✓ ՄԹՆՈՒՈՐՏԱՅԻՆ ՏԵՂՈՒՄՆԵՐ
- ✓ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹՅԱՅԻՆ ՋՐԵՐ
- ✓ ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐ
- ✓ ՀՈՂԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹ

Բովանդակություն

ՆԱԽԱԲԱՆ.....	3
ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴ	6
Երևան	6
Գյումրի	13
Վանաձոր	15
Ալավերդի	17
Հրազդան	19
Արարատ	21
Ծաղկաձոր	29
«Եվրոպայի մեծ հեռավորությունների վրա անդրսահմանային աղտոտիչների տարածման դիտարկումների և գնահատման համատեղ ծրագիր»	33
ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ԵՎ ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂՑՐԱՀԱՄ ՁՐԵՐ	35
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք	35
Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք	40
Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք	44
Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածք	50
Սևանա լիճ	53
Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք	60
Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք	64
ՀՀ ջրամբարների ջրերի որակը 2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում	68
Արաքս գետ	70
Հավելված 1. ՀՀ գետերի ջրերի որակը 2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում	74
Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտակետերը	99
Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ	103
Ստորերկրյա ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ	104
Տեղումներում որոշվող ցուցանիշների ցանկ	104
Բնակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները	105
Մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերը	106
Մակերևութային ջրերի ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաներ	107
Ընդհանրացված ցուցանիշներով և բնական ջրերում հաճախ հանդիպող վնասակար քիմիական նյութերի և անտրոպոգեն ծագումով նյութերի թույլատրելի սահմանային կոնցենտրացիաների նորմերը	108

Հայաստանի Հանրապետության Շրջակա միջավայրի նախարարության «Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի և տեղեկատվության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տեղեկագրում ներկայացված են մթնոլորտային օդի, մակերևութային և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի, մթնոլորտային տեղումների որակի մոնիթորինգի վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ 2019 թվականի 2-րդ եռամսյակն ընդգրկող ժամանակահատվածի համար:

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են հիբրիդային դիտացանցի միջոցով: Այն բաղկացած է 16 հիմնական անշարժ՝ ակտիվ նմուշառման և ավտոմատ դիտարկումների դիտակայանից, որտեղ դիտարկումներն իրականացվում են ամենօրյա կտրվածքով և 211 շարժական՝ պասիվ նմուշառման դիտակետից, որտեղ իրականացվում են շաբաթական դիտարկումներ: ՀՀ և միջազգային պահանջների համաձայն անշարժ դիտակայաններում կատարվում է հիմնական աղտոտող նյութերի՝ ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի օքսիդների, ածխածնի մոնօքսիդի, փոշու, փոշու մեջ որոշվող մետաղների և գետնամերձ օզոնի (որպես երկրորդային աղտոտիչ) մոնիթորինգ, իսկ շարժական դիտակետերում՝ ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի մոնիթորինգ: Օդի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ կառավարության 2006 թվականի մայիսի 2-ի N 160-Ն որոշման:

Մակերևութային ջրերի մոնիթորինգի դիտացանցում ընդգրկված է Հանրապետության 6 ջրավազանային կառավարման տարածքի (Հյուսիսային, Ախուրյան, Հրազդան, Սևան, Արարատյան, Հարավային) ջրային օբյեկտների (գետեր, ջրամբարներ, Արփա-Սևան ջրատարը և Սևանա լիճը) 131 դիտակետ: Ջրի որակը բնութագրվում է ֆիզիկաքիմիական մինչև 45 ինդիկատորային ցուցանիշով (հիմնական անիոններ և կատիոններ, սնուցող նյութեր, ծանր մետաղներ, առաջնային օրգանական աղտոտիչներ), տարեկան 5-12 անգամ հաճախականությամբ: Ջրի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N75-Ն որոշման:

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտացանցում ընդգրկված են Հանրապետության 6 ջրավազանային կառավարման տարածքի (Հյուսիսային, Ախուրյան, Հրազդան, Սևան, Արարատյան, Հարավային) 100 ստորերկրյա ջրաղբյուր, ինչը ներառում է 23 շատրվանող հորատանցք, 22 չշատրվանող հորատանցք և 55 բնաղբյուր: Ջրաղբյուրներում կատարվում են ջրի ծախսի, մակարդակի (ճնշման) և ջերմաստիճանի դիտարկումներ՝ ամսական 6 անգամ հաճախականությամբ: Տարեկան 2 անգամ կատարվում է նաև ստորերկրյա ջրերի որակի մոնիթորինգ 40 ջրաղբյուրում, որոնցից յուրաքանչյուրում որոշվում է շուրջ 40 ինդիկատորային ցուցանիշ (հիմնական անիոններ և կատիոններ, մետաղներ, աղային ռեժիմի տարրեր): Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ առողջապահության նախարարի 2002 թվականի հունիսի 25-ի N876-Ն հրամանի:

Տեղեկագրում ներկայացված են նաև միջազգային համագործակցության շրջանակներում կատարվող աշխատանքների արդյունքները.

- «Եվրոպայում մեծ հեռավորությունների վրա օդի ատոտիչների տարածման մոնիթորինգի և գնահատման» (EMEP) ծրագրի շրջանակներում ՀՀ-ում գործում է մթնոլորտային օդի անդրսահմանային աղտոտվածության մոնիթորինգի առաջին մակարդակի դիտակայան (Ամբերդի դիտակայան): Դիտակայանի մթնոլորտային օդի և մթնոլորտային տեղումների որակի մոնիթորինգի արդյունքները ներկայացվում են ՄԱԿ-ի ԵՏՀ «Մեծ հեռավորությունների վրա օդի անդրսահմանային աղտոտվածության

մասին» կոնվենցիայի քիմիական կոորդինացիոն կենտրոն՝ անդրսահմանային օդի աղտոտվածության տվյալների միասնական համակարգի (EBAS) միջոցով, որը գործում է Նորվեգիայի օդի հետազոտության ինստիտուտի ներքո: Մոնիթորինգի և արտանետումների տվյալների հիման վրա Նորվեգիայի օդերևութաբանական ինստիտուտի կողմից կատարվում է օդի անդրսահմանային աղտոտման մոդելավորում և պատրաստվում է Հայաստանի Հանրապետության համար տարեկան զեկույց:

▪ Հայաստանի Հանրապետությունը Իրանի Իսլամական Հանրապետության հետ համատեղ կատարում է սահմանային Արաքս գետի ջրի և հատակային նստվածքների ուսումնասիրություններ՝ երկու երկրների տարածքներից Արաքս գետի աղտոտվածության վիճակը գնահատելու նպատակով: Պարբերաբար երկու երկրների միջև տեղի է ունենում տվյալների փոխանակում:

Տեղեկագրում օգտագործվել են հետևյալ հապավումները.

- ԸԱԱ — ընդհանուր անօրգանական ազոտ
- ԸԼԱ — ընդհանուր լուծված աղեր
- ԿՆ — կախյալ նյութեր
- ԹԿՊ5 — թթվածնի 5-օրյա կենսաբանական պահանջ
- ԹՔՊ — թթվածնի քիմիական պահանջ
- ԶԿՏ — ջրավազանային կառավարման տարածք
- ՍԹԿ — սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա

ՀՀ մթնոլորտային օդի, մակերևութային ջրերի և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտացանց

ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕՂ

2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում մթնոլորտային օդի դիտարկումներ կատարվել են Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Ալավերդի, Հրազդան, Արարատ, Չարենցավան, Կապան և Քաջարան քաղաքներում: Ընդհանուր առմամբ վերը թվարկված բնակավայրերում գործում է 14 անշարժ՝ ակտիվ նմուշառման և ավտոմատ դիտարկումների դիտակայան, որոնցից Երևան և Ալավերդի քաղաքների չորս դիտակայաններում կատարվում են նաև ավտոմատ դիտարկումներ, և 211 շարժական՝ պասիվ նմուշառման դիտակետ: Մթնոլորտն աղտոտող նյութերի պարունակությունները որոշելու համար ապրիլ, մայիս, հունիս ամիսներին ակտիվ նմուշառմամբ վերցվել է մթնոլորտային օդի 4003 փորձանմուշ: Հանրապետության 10 բնակավայրի պասիվ նմուշառման դիտակետերից վերցվել է մթնոլորտային օդի 4790 փորձանմուշ: Երևան և Ալավերդի քաղաքների շարժական դիտակետերում կատարվել է մթնոլորտային օդի՝ համապատասխանաբար 42778 և 36212 ավտոմատ դիտարկում:

Բնակավայրերի մթնոլորտային օդի փոշում որոշվել են մետաղների պարունակությունները: Կատարված դիտարկումների վերաբերյալ ընդհանրական տեղեկատվություն կտրվի տարեկան տեղեկագրում:

Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Ալավերդի, Հրազդան, Արարատ, Չարենցավան, Կապան, Քաջարան և Ծաղկաձոր քաղաքների մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական և միջին շաբաթական կոնցենտրացիաների բաշխվածության քարտեզները հասանելի են www.armmonitoring.am ինտերնետային կայքում:

Երևան

Երևան քաղաքում կատարվում են փոշու*, ծծմբի երկօքսիդի**, ազոտի օքսիդների, ածխածնի մոնօքսիդի*** և գետնամերձ օզոնի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է 42 շարժական դիտակետ և հինգ անշարժ դիտակայան (№1, №2, №7, №8, №18), որից երկուսում՝ №2 և №18 կատարվում են միայն ակտիվ նմուշառում, իսկ մնացած երեք դիտակայանում (№1, №7, №8)՝ ինչպես ակտիվ, այնպես էլ ավտոմատ դիտարկումներ:

2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում անշարժ դիտակայաններում կատարվել է մթնոլորտային օդի 42778 ավտոմատ դիտարկում, վերցվել է ակտիվ նմուշառման 1764 փորձանմուշ, իսկ շարժական դիտակետերից պասիվ նմուշառման 1036 փորձանմուշ:

Փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան մայիսին գերազանցել է ՍԹ-ն 1.3 անգամ: Ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹ-ները:

* կախված մասնիկներ

** անհիդրիդ ծծմբային

*** ածխածնի օքսիդ

*Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդի դիտարկումների արդյունքները
(ակտիվ նմուշառում)*

Ապրիլ

Աղտոտող նյութ	ՄԹԿ (միջին օրական), մգ/մ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա ըստ դիտակայանների, մգ/մ³	Դիտարկումների քանակ	ՄԹԿ-ից գերազանցումների քանակ
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.017	0.077 (դիտ. № 2)	150	9
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.021	0.064 (դիտ. № 2)	149	4
Փոշի	0.15	0.147	0.671 (դիտ. № 2)	147	42
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.006	0.021 (դիտ. № 2)	150	-

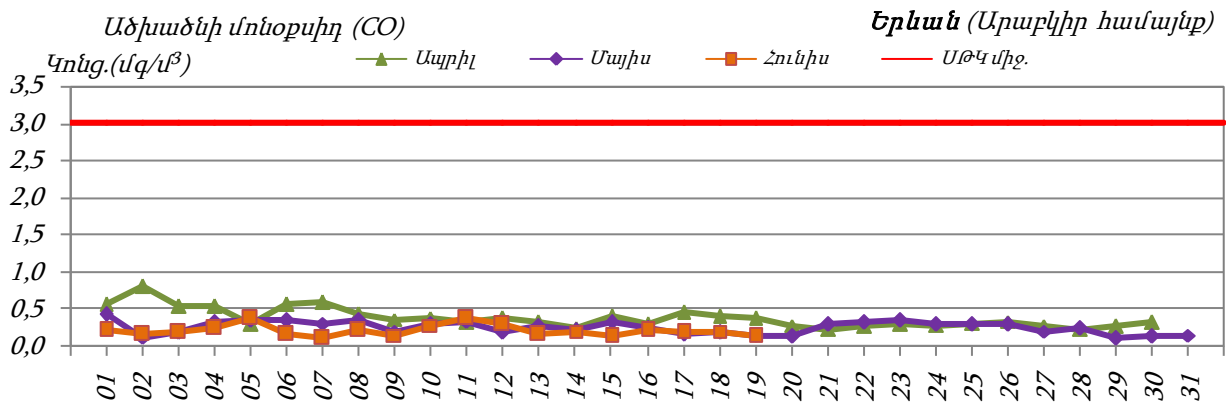
Մայիս

Աղտոտող նյութ	ՄԹԿ (միջին օրական), մգ/մ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա ըստ դիտակայանների, մգ/մ³	Դիտարկումների քանակ	ՄԹԿ-ից գերազանցումների քանակ
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.014	0.033 (դիտ. № 7)	143	-
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.014	0.043 (դիտ. № 1)	142	1
Փոշի	0.15	0.188	0.870 (դիտ. № 2)	142	51
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.008	0.029 (դիտ. № 2)	143	-

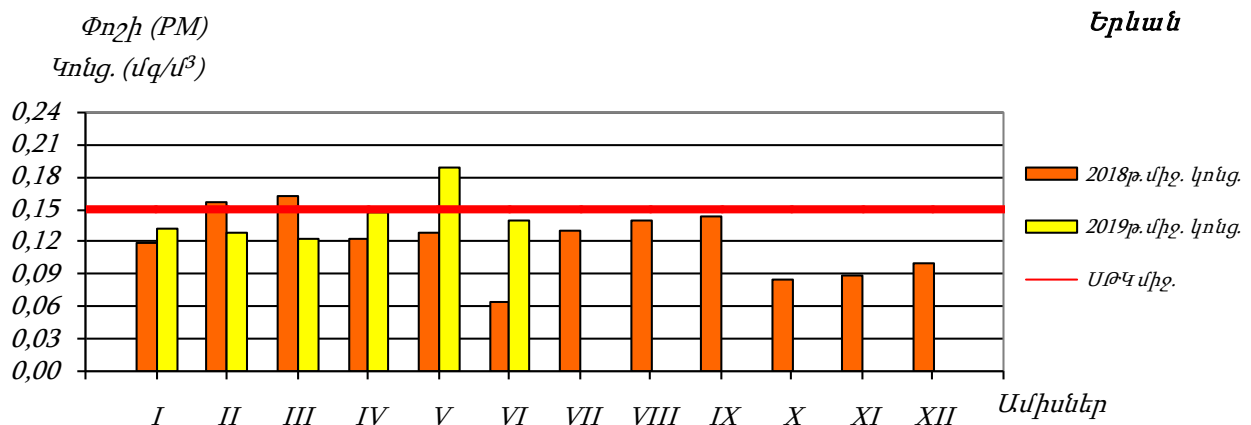
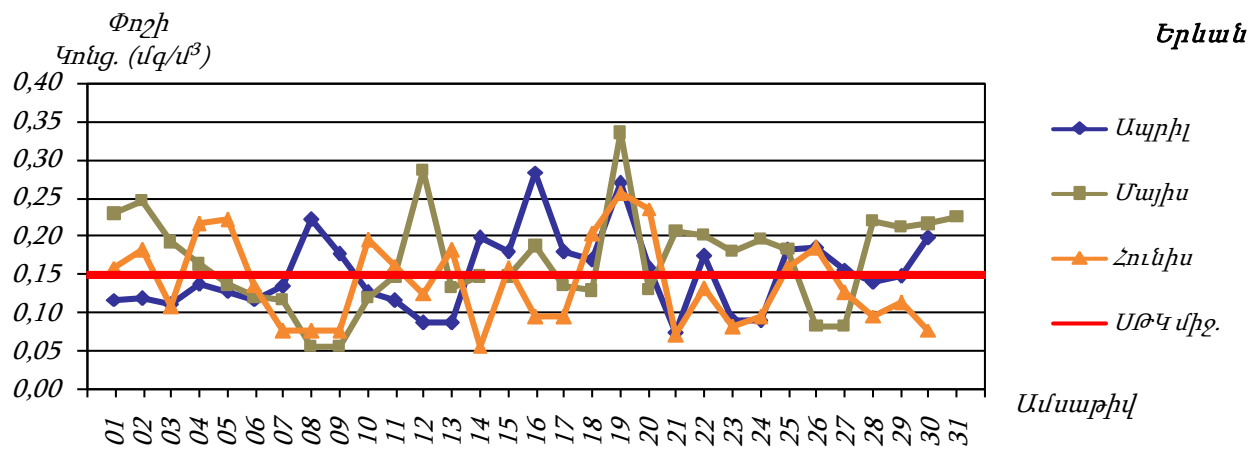
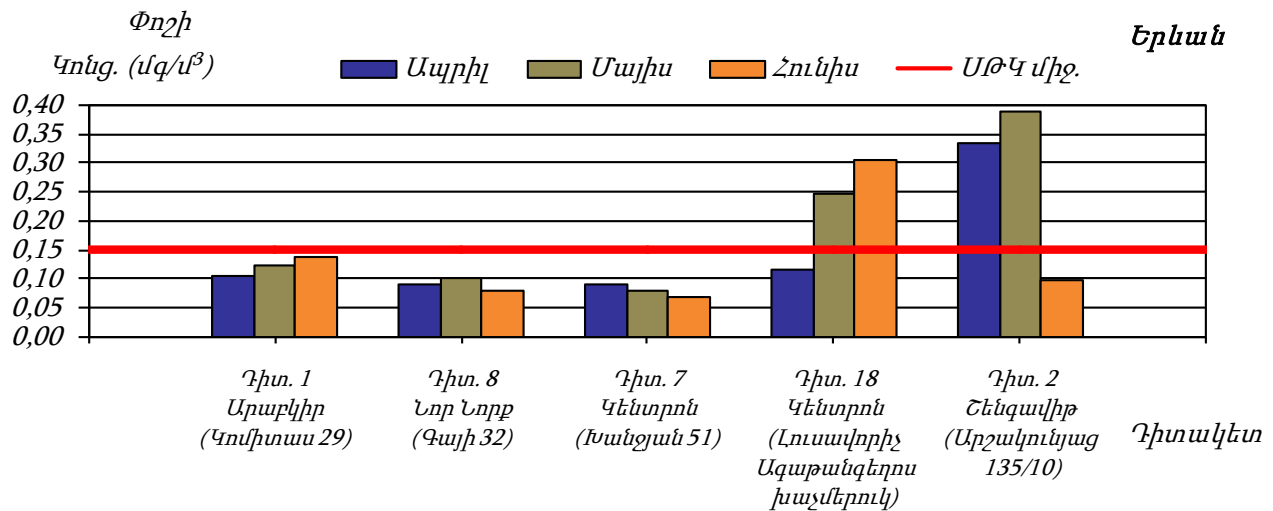
Հունիս

Աղտոտող նյութ	ՄԹԿ (միջին օրական), մգ/մ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա ըստ դիտակայանների, մգ/մ³	Դիտարկումների քանակ	ՄԹԿ-ից գերազանցումների քանակ
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.017	0.068 (դիտ. № 7)	150	-
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.013	0.043 (դիտ. № 18)	150	2
Փոշի	0.15	0.139	0.627 (դիտ. № 18)	148	15
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.006	0.015 (դիտ. № 18)	150	1

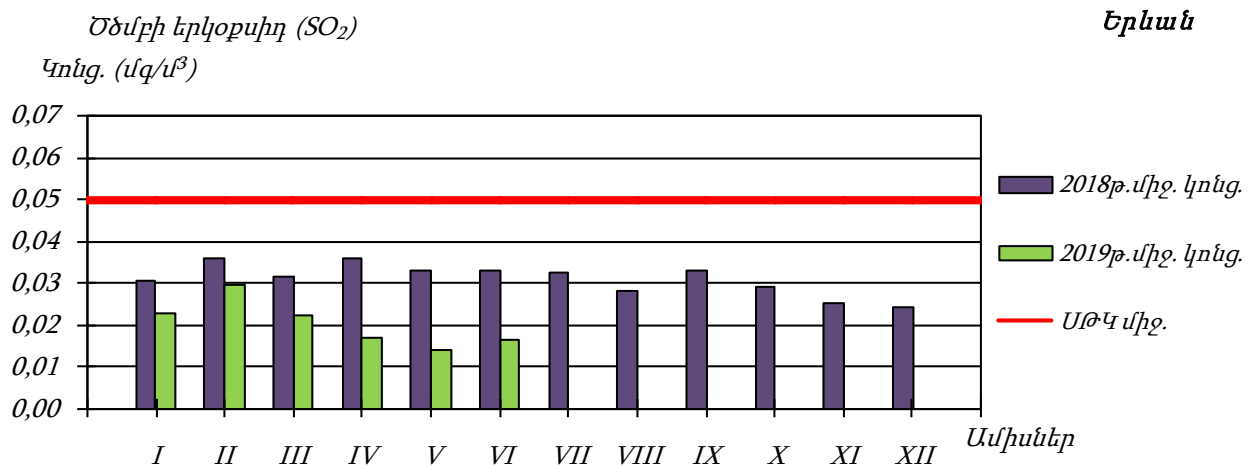
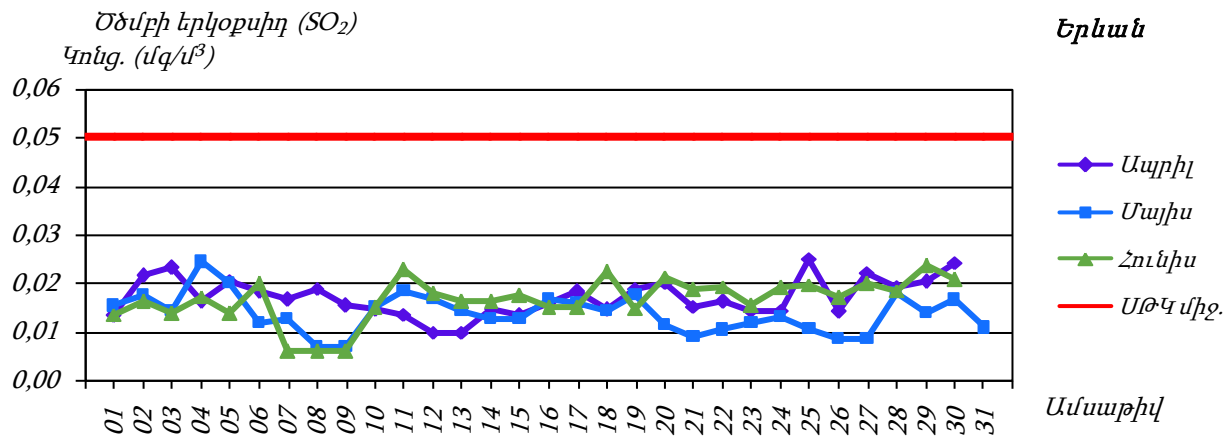
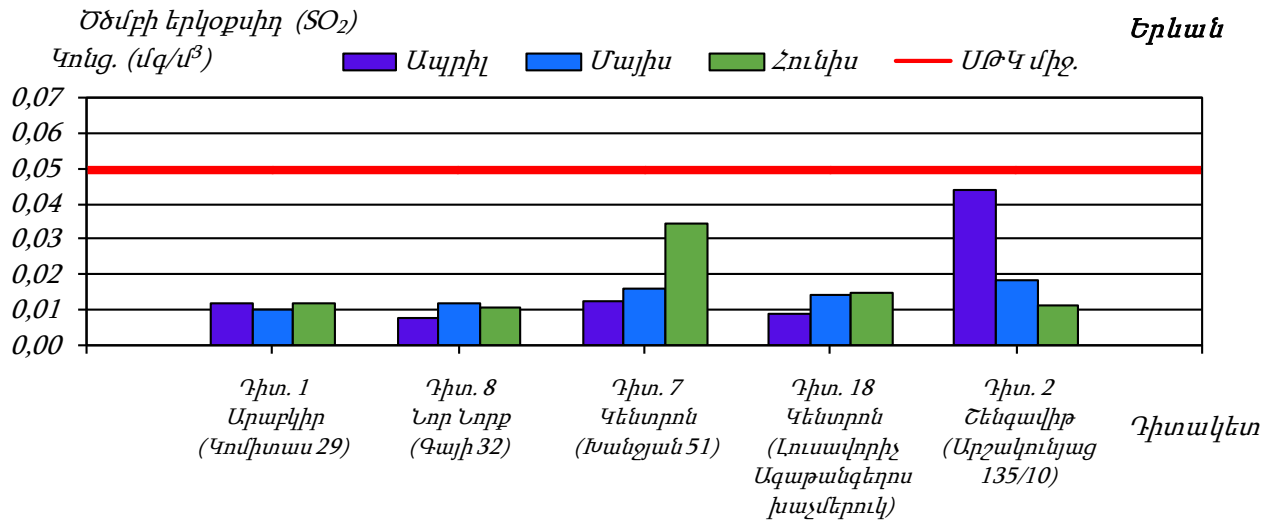
Ածխածնի մոնօքսիդի կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

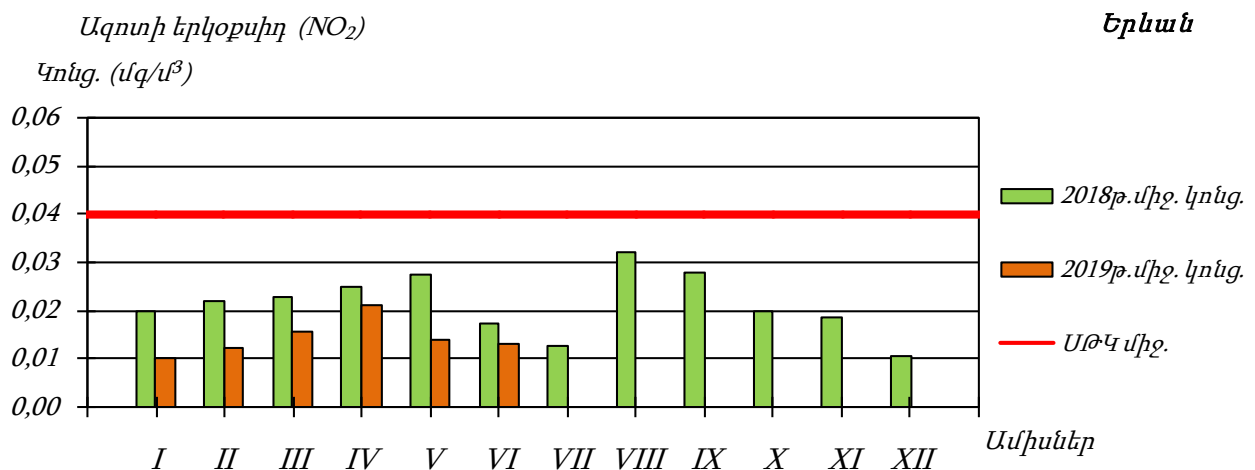
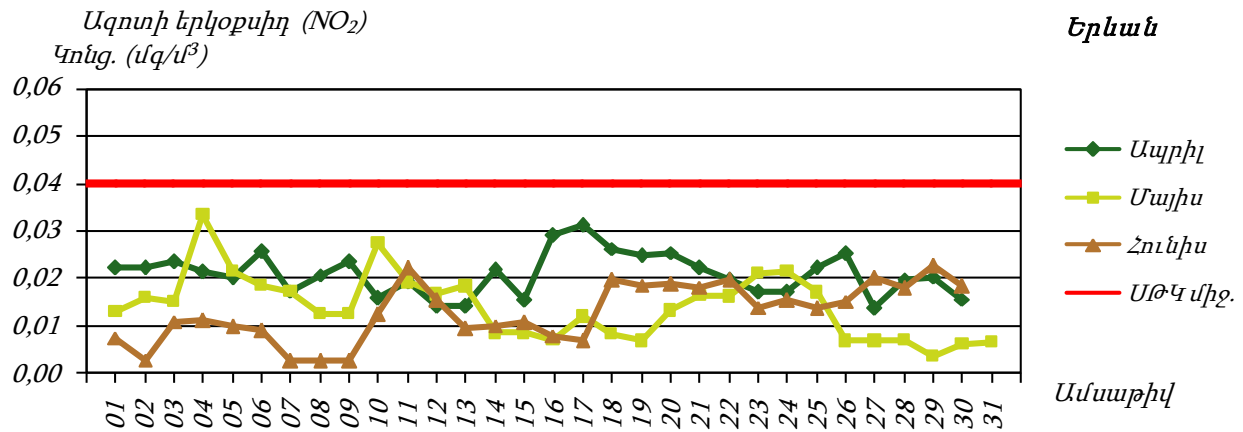
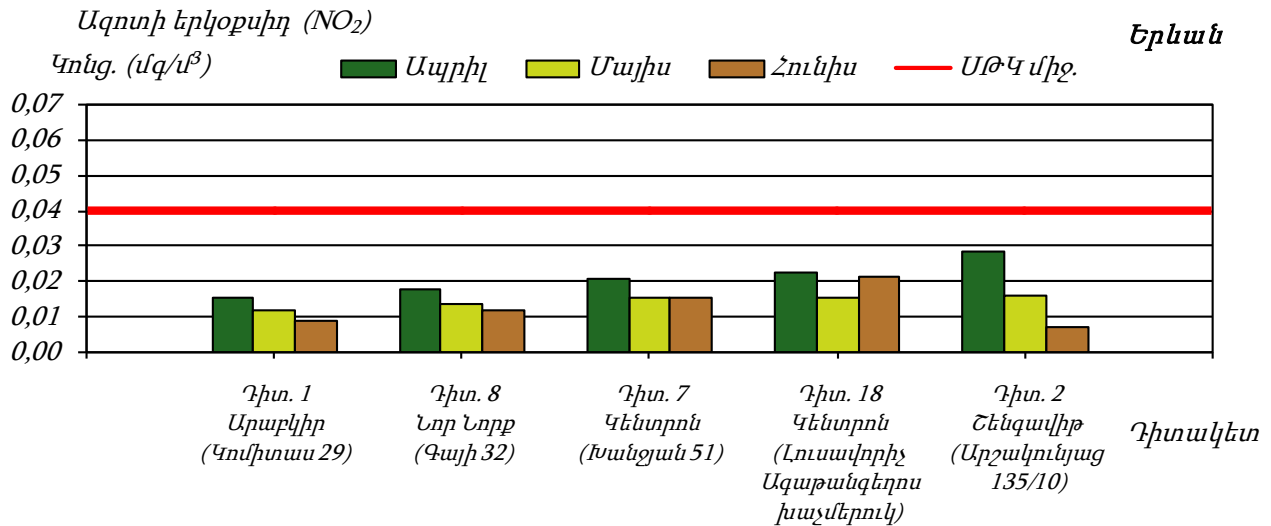
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

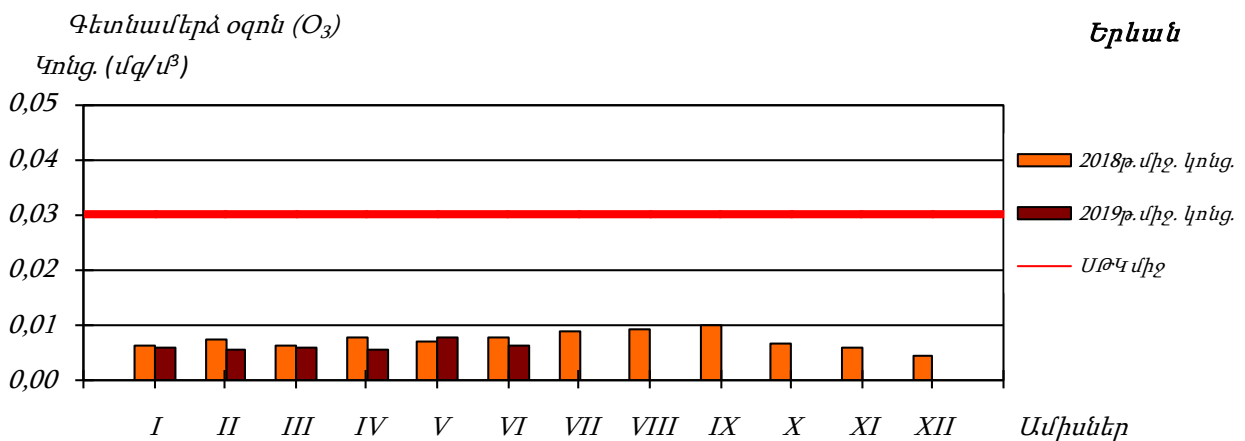
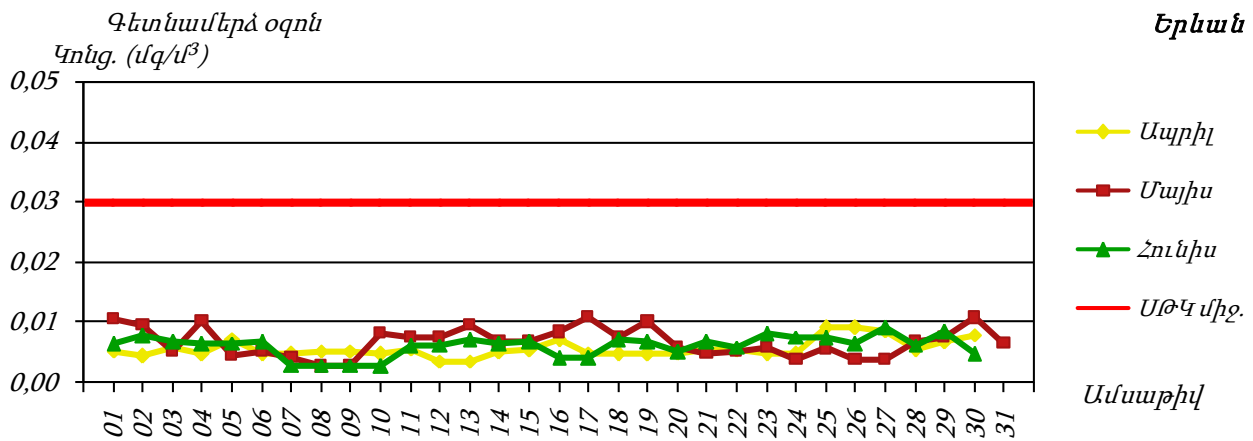
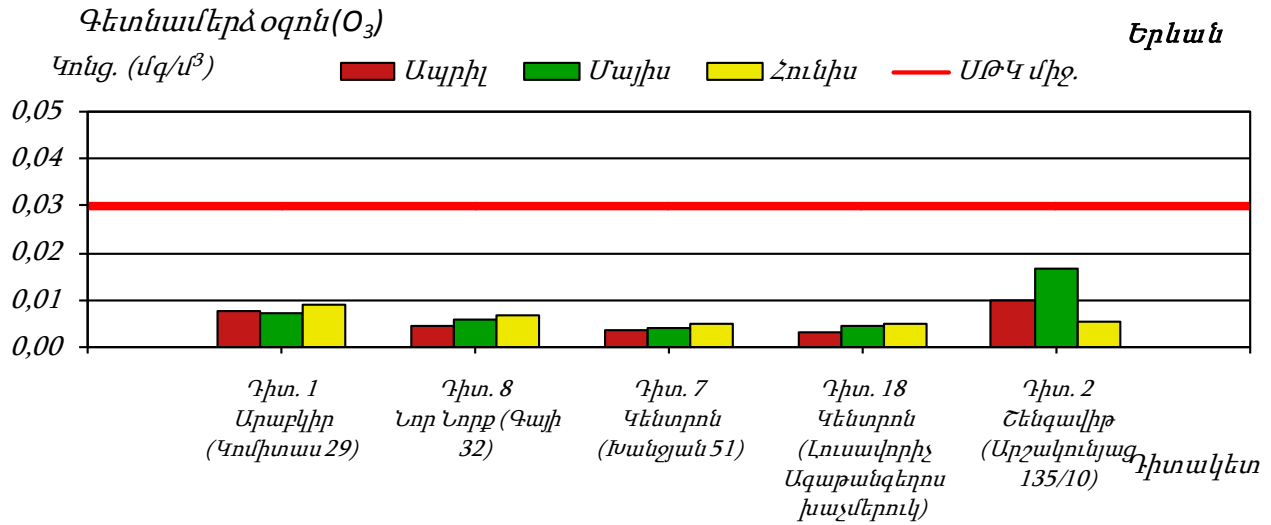
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

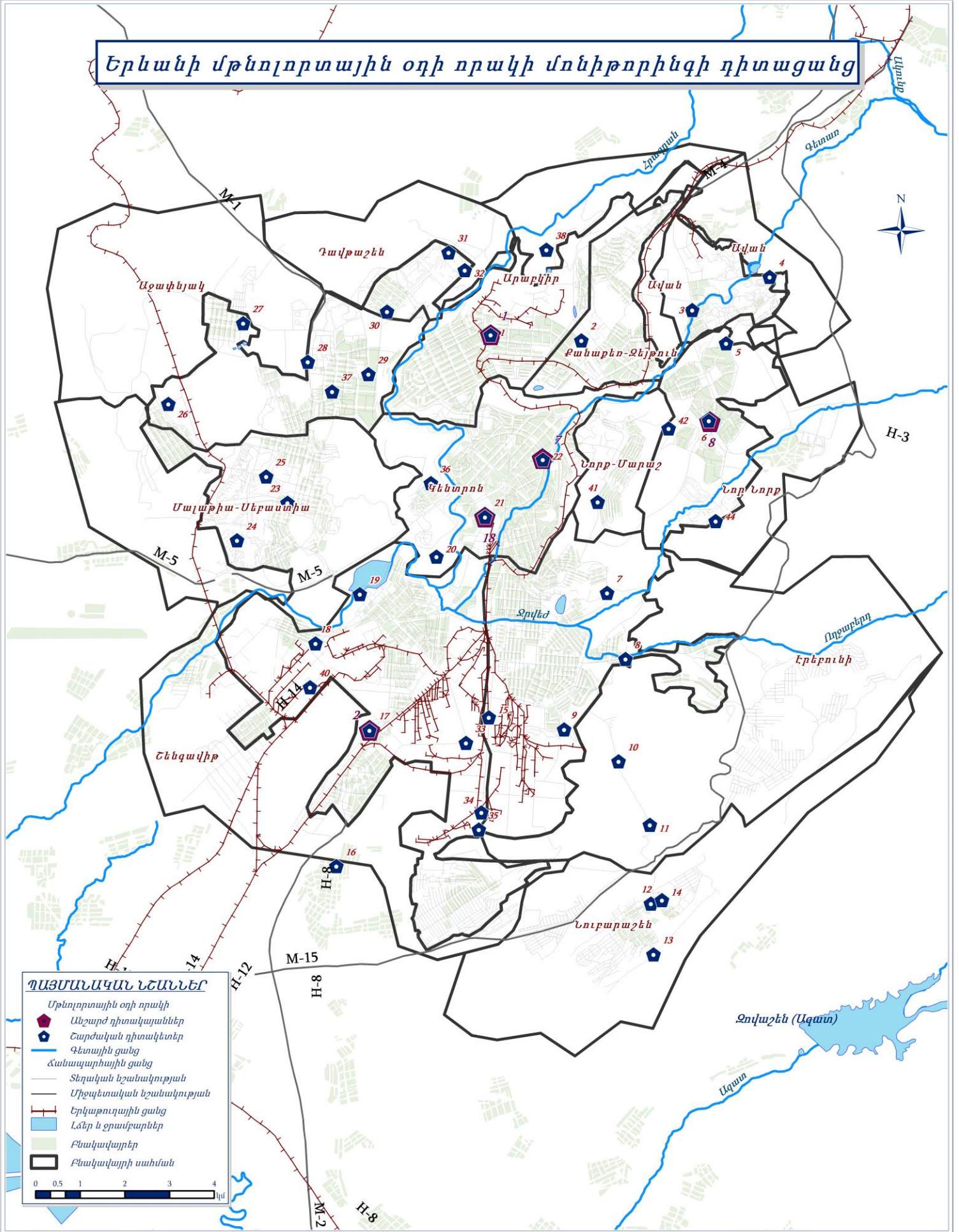
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում գետնամերձ օզոնի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Երևանի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

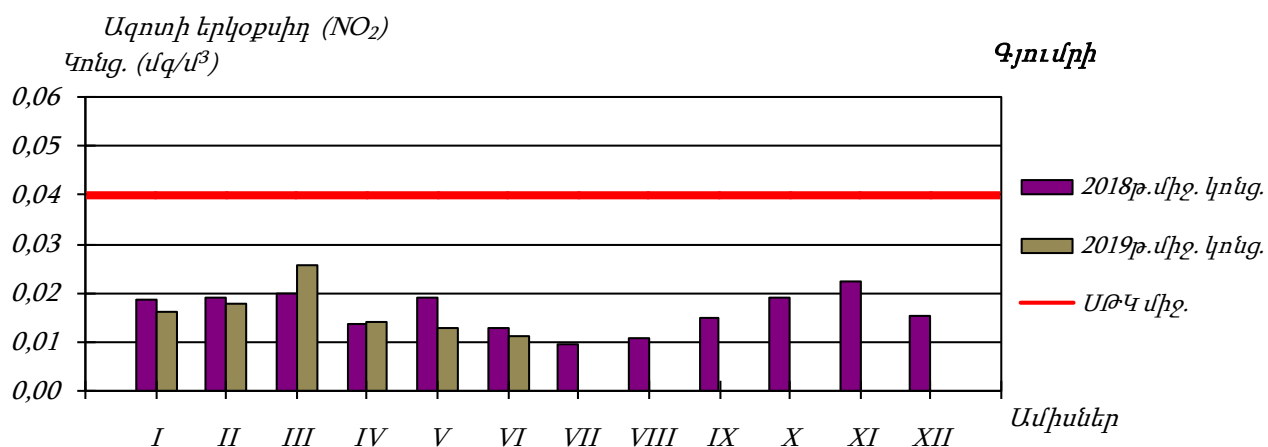
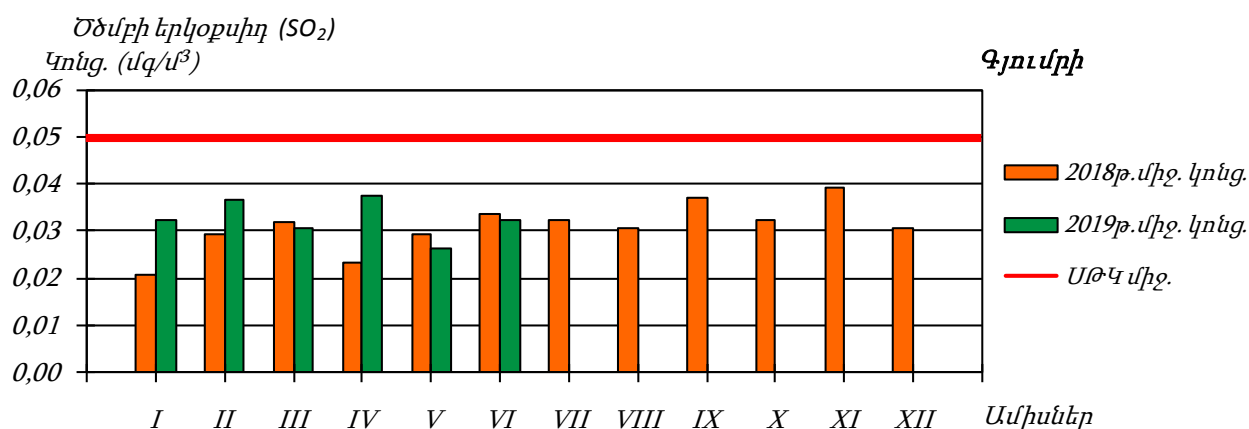
Գյումրի

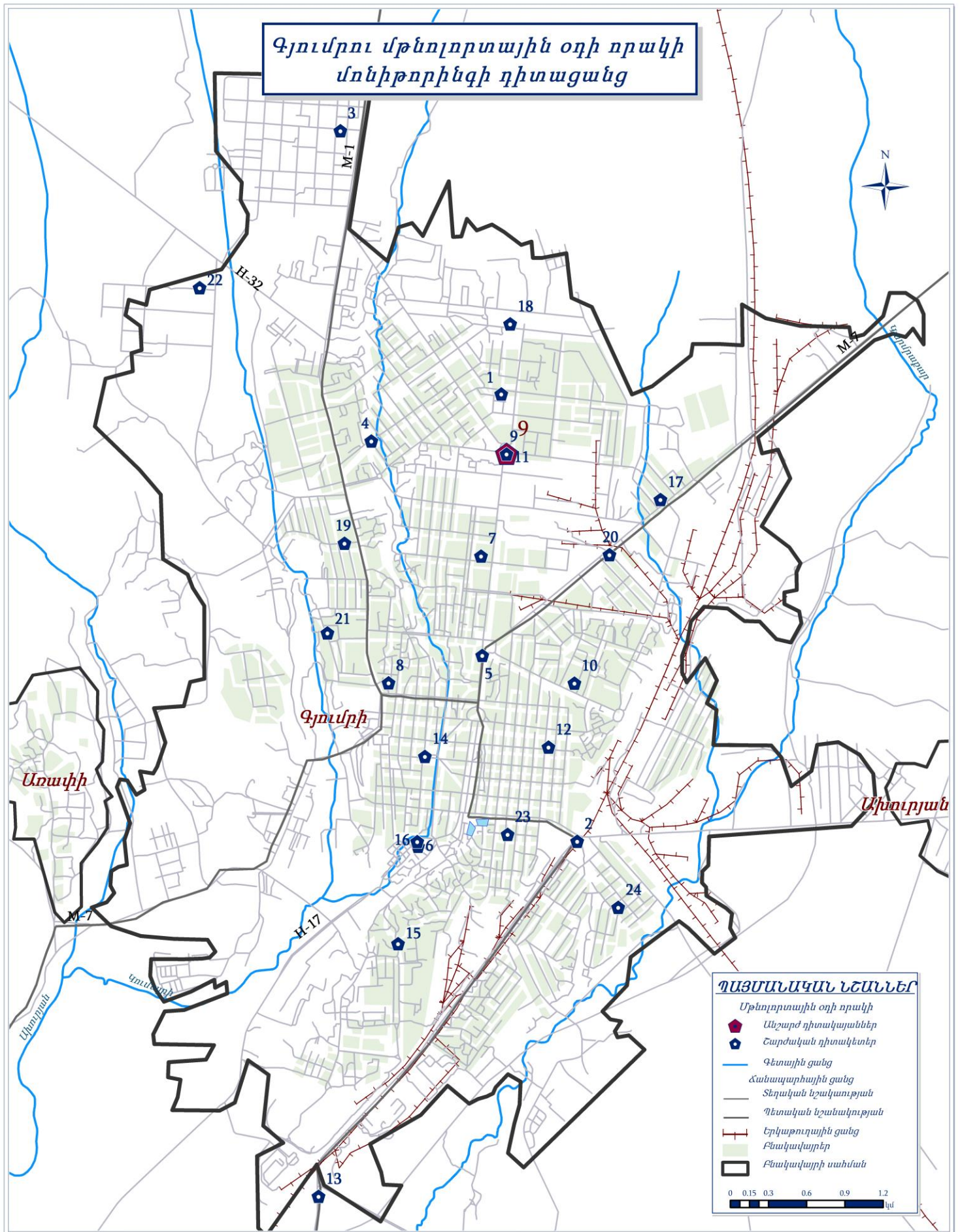
Գյումրի քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է մեկ անշարժ դիտակայան և 24 շարժական դիտակետ:

Անշարժ դիտակայանում վերցվել է մթնոլորտային օդի ակտիվ նմուշառման 81 փորձանմուշ, շարժական դիտակետերում՝ պասիվ նմուշառման 417 փորձանմուշ:

Որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Գյումրի քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

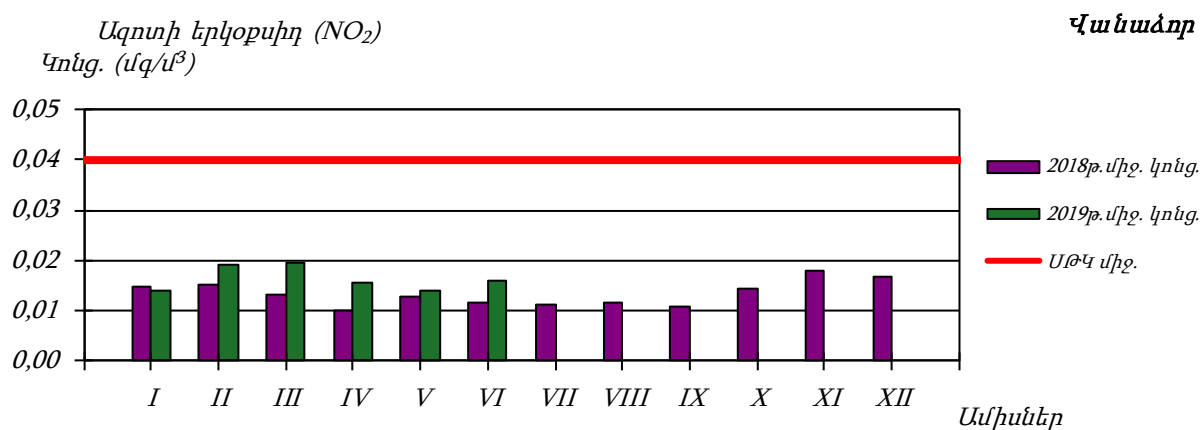
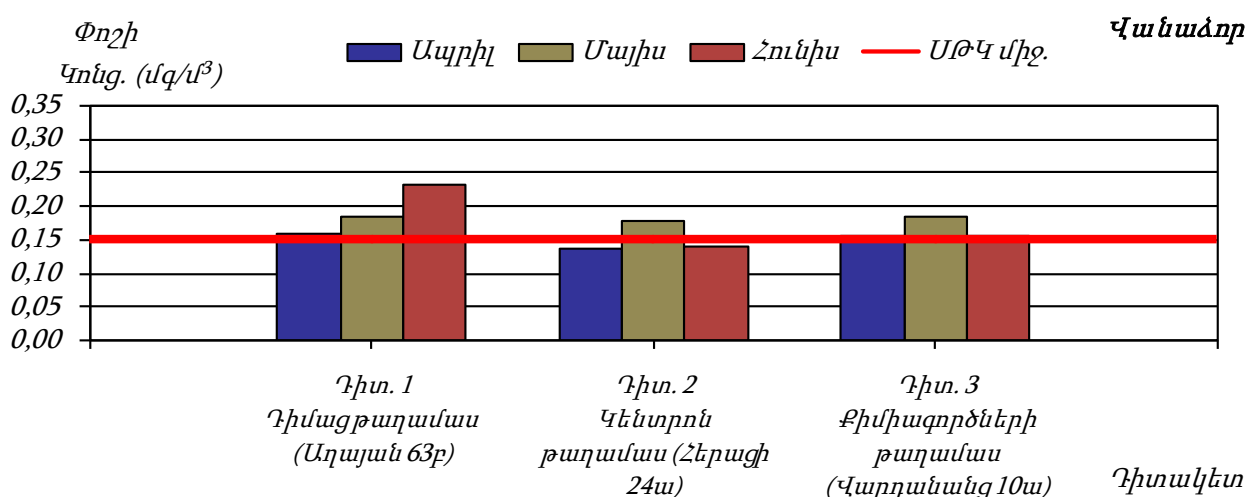
Վանաձոր

Վանաձոր քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են երեք անշարժ դիտակայան և 24 շաբաթական դիտակետ:

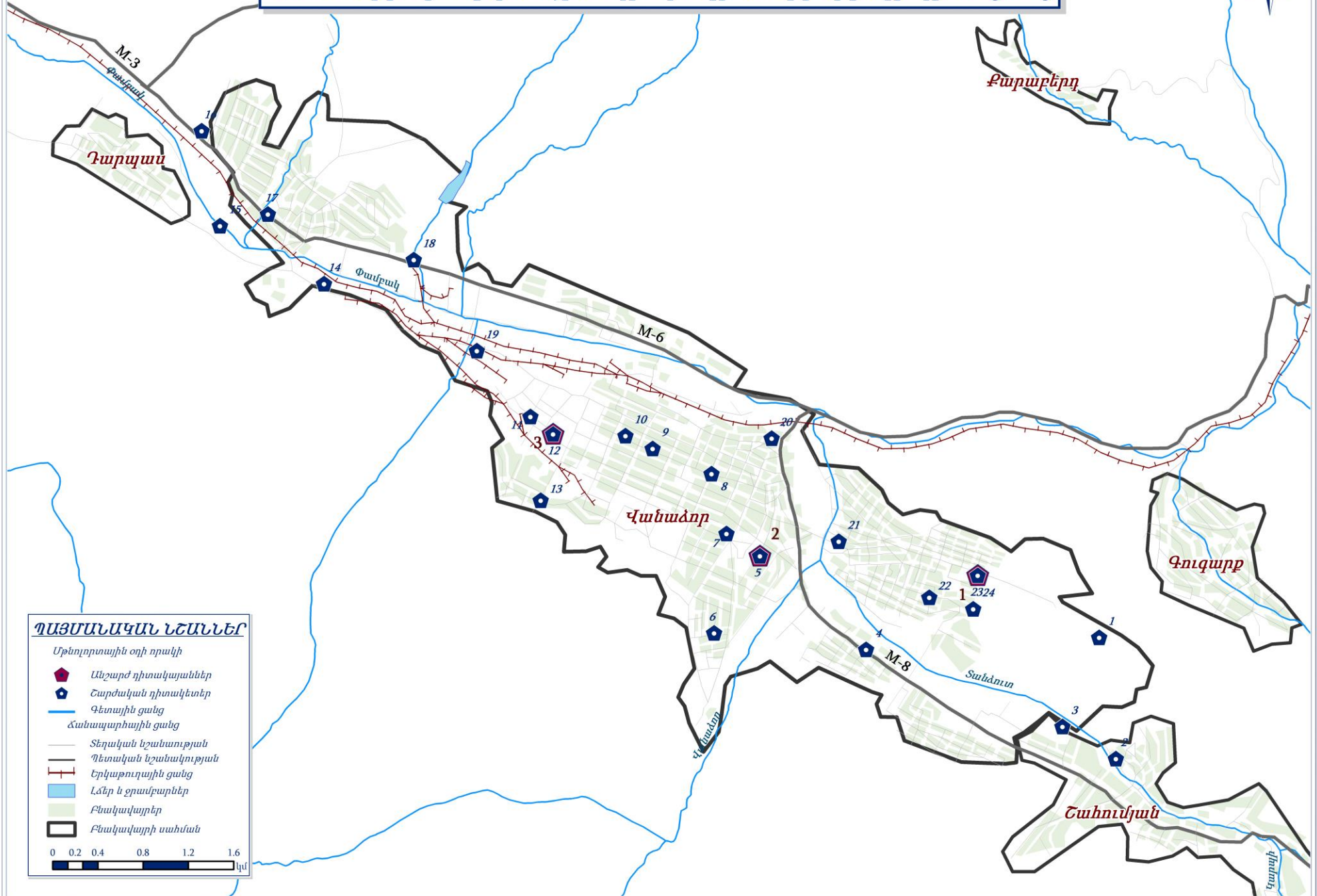
Անշարժ դիտակայաններում վերցվել է մթնոլորտային օդի ակտիվ նմուշառման 819 փորձանմուշ, շաբաթական դիտակետերում պասիվ նմուշառման 623 փորձանմուշ:

Ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիան երեք ամիսների ընթացքում ՍԹԿ-ն գերազանցել է 1.1 անգամ: Փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան ապրիլին գերազանցել է ՍԹԿ-ն աննշան, միջին ամսական կոնցենտրացիան կազմել է $0,1504 \text{ մգ/մ}^3$ ($\text{ՍԹԿ}_{\text{միջ.օր}}=0.15 \text{ մգ/մ}^3$), մայիսին և հունիսին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 1.2 անգամ: Ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիան երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ն:

*Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների
կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.*

Վանաձորի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

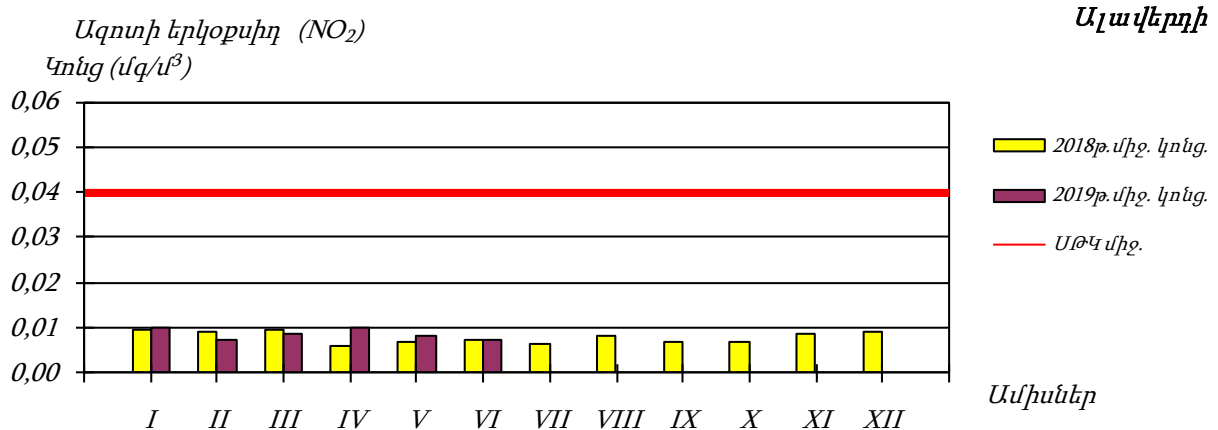
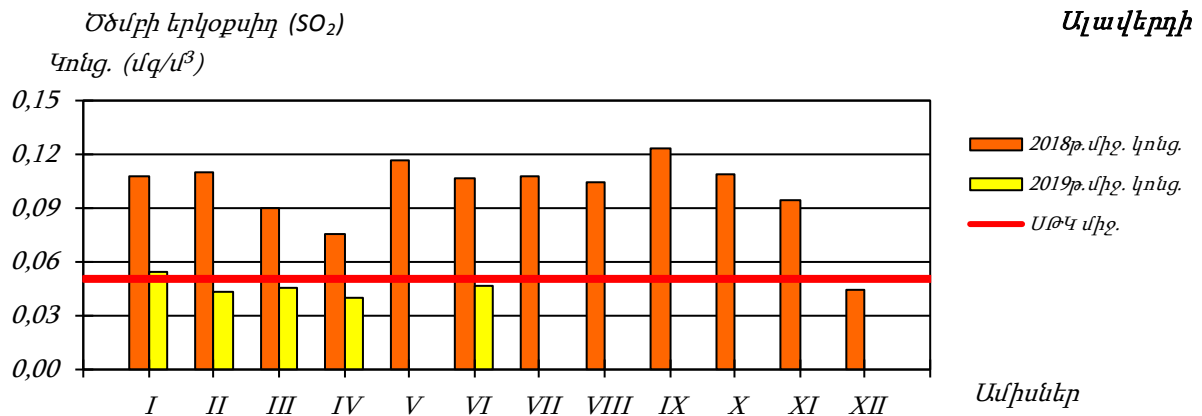
Ալավերդի

Ալավերդի քաղաքում և հարակից համայնքներում կատարվում են փոշու, ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի օքսիդների և ածխածնի մոնօքսիդի դիտարկումներ: Գործում են երեք անշարժ դիտակայան և 42 շարժական դիտակետ:

2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում անշարժ դիտակայաններում կատարվել է մթնոլորտային օդի 36212 ավտոմատ դիտարկում, վերցվել է ակտիվ նմուշառման 721 փորձանմուշ, իսկ շարժական դիտակետերից պասիվ նմուշառման 1083 փորձանմուշ:

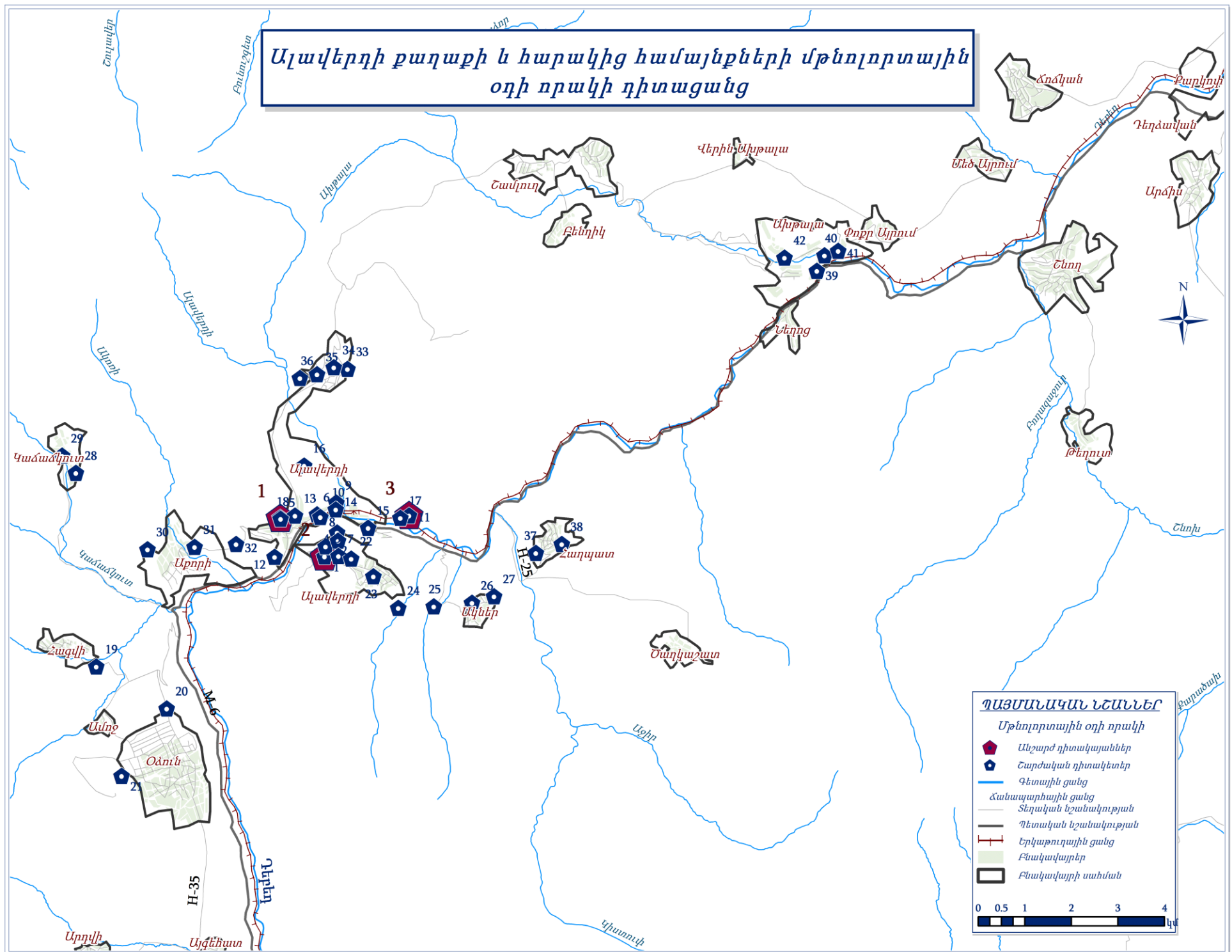
Որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Ալավերդի քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

* Ալավերդի քաղաքի ծծմբի երկօքսիդի մայիս ամսվա տվյալները ցածր վստահելիության պատճառով օդի որակի գնահատման մեջ հաշվի չեն առնվել

Ալավերդի քաղաքի և հարակից համայնքների մթնոլորտային օդի որակի դիտացանց

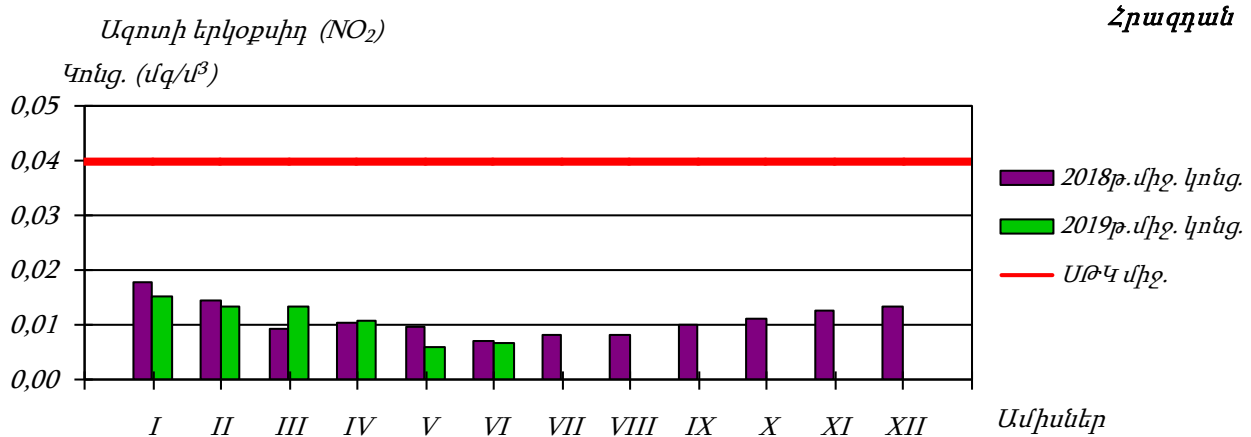
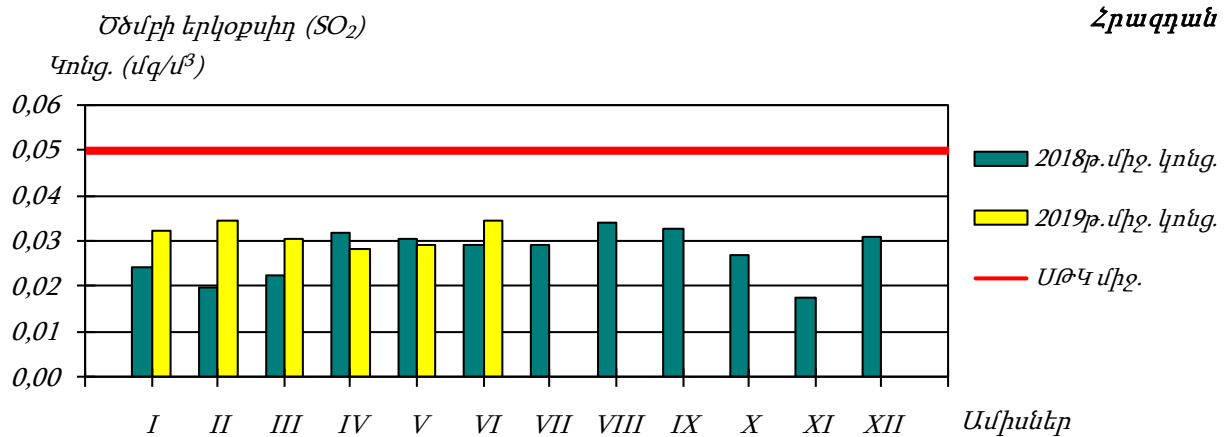
Հրազդան

Հրազդան քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ անշարժ դիտակայան և 17 շարժական դիտակետեր:

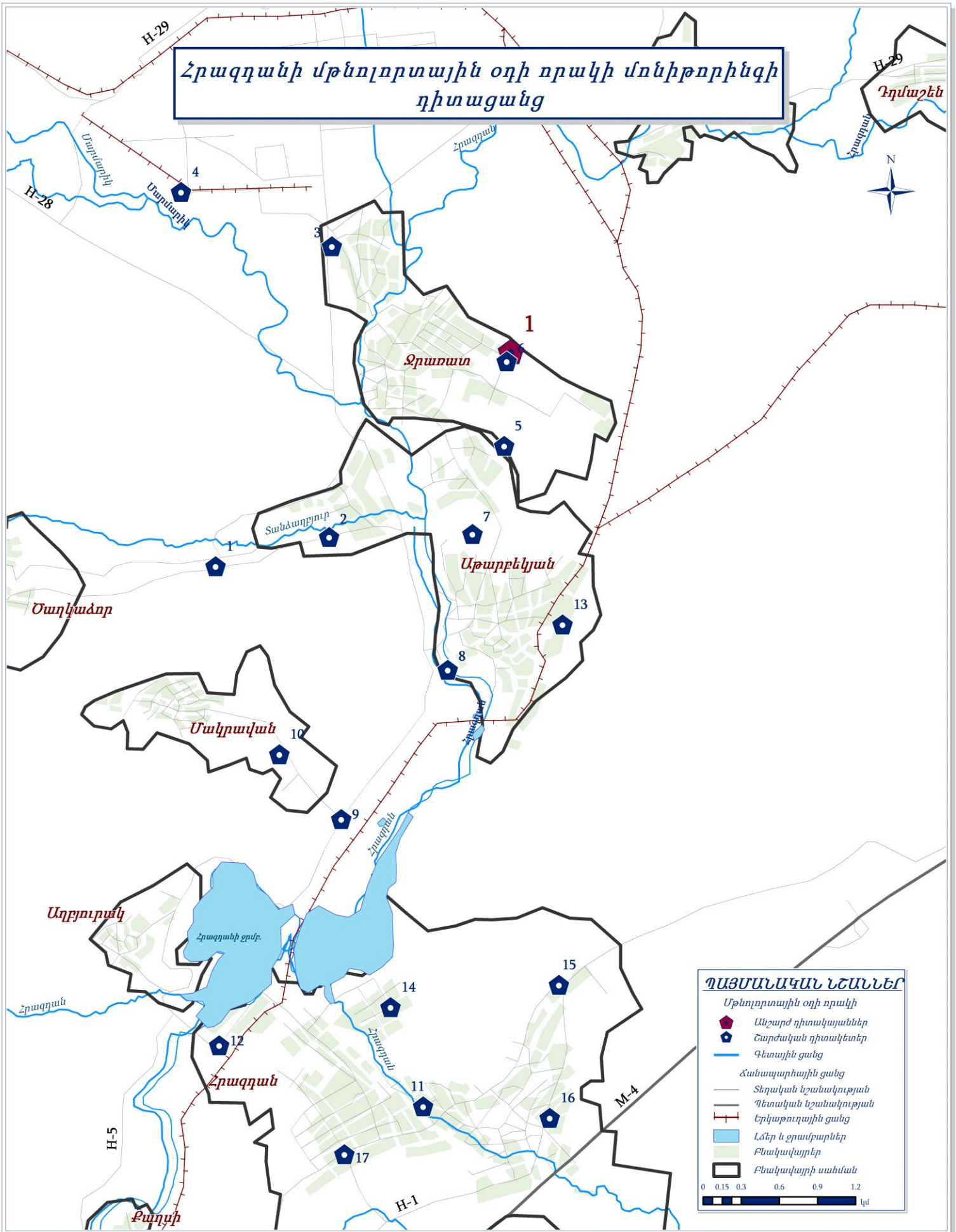
Անշարժ դիտակայանում ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է մթնոլորտային օդի 254, շարժական դիտակետերից պասիվ նմուշառման եղանակով՝ 438 փորձանմուշ:

Փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան ապրիլ ամսին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 2.2 անգամ, մայիս ամսին՝ 1.6 անգամ, հունիս ամսին՝ 1,1 անգամ: Ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Հրազդան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Հրազդանի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

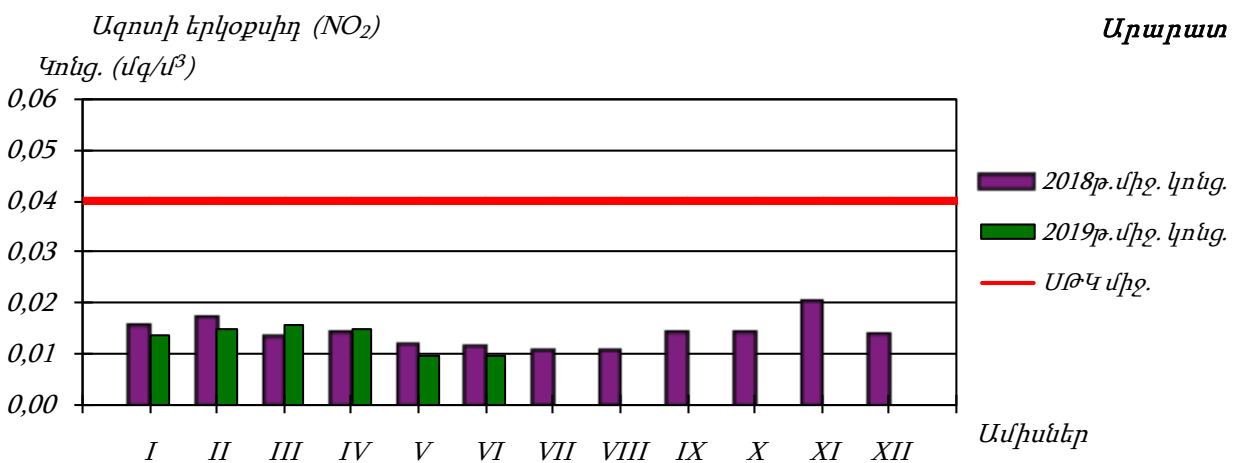
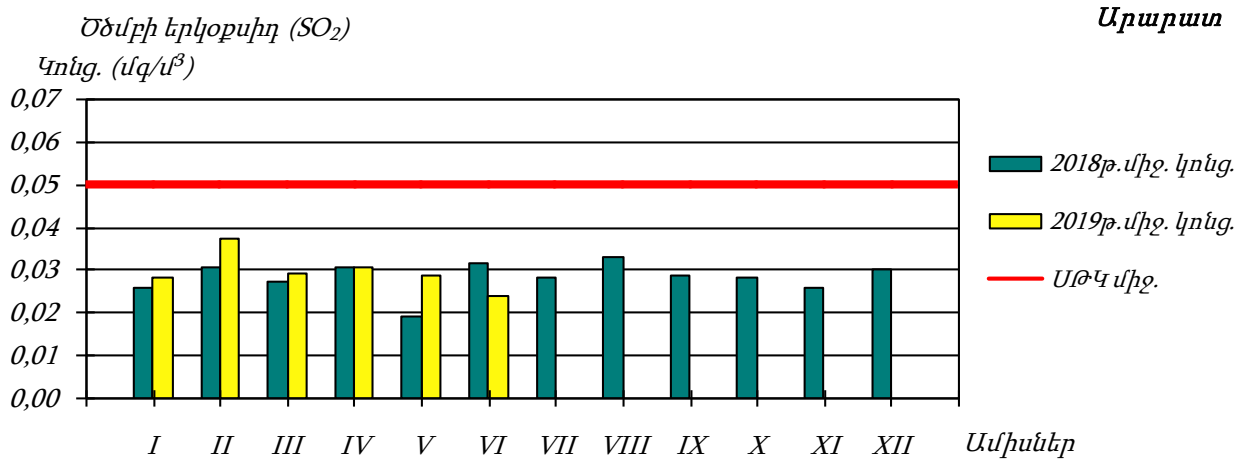
Արարատ

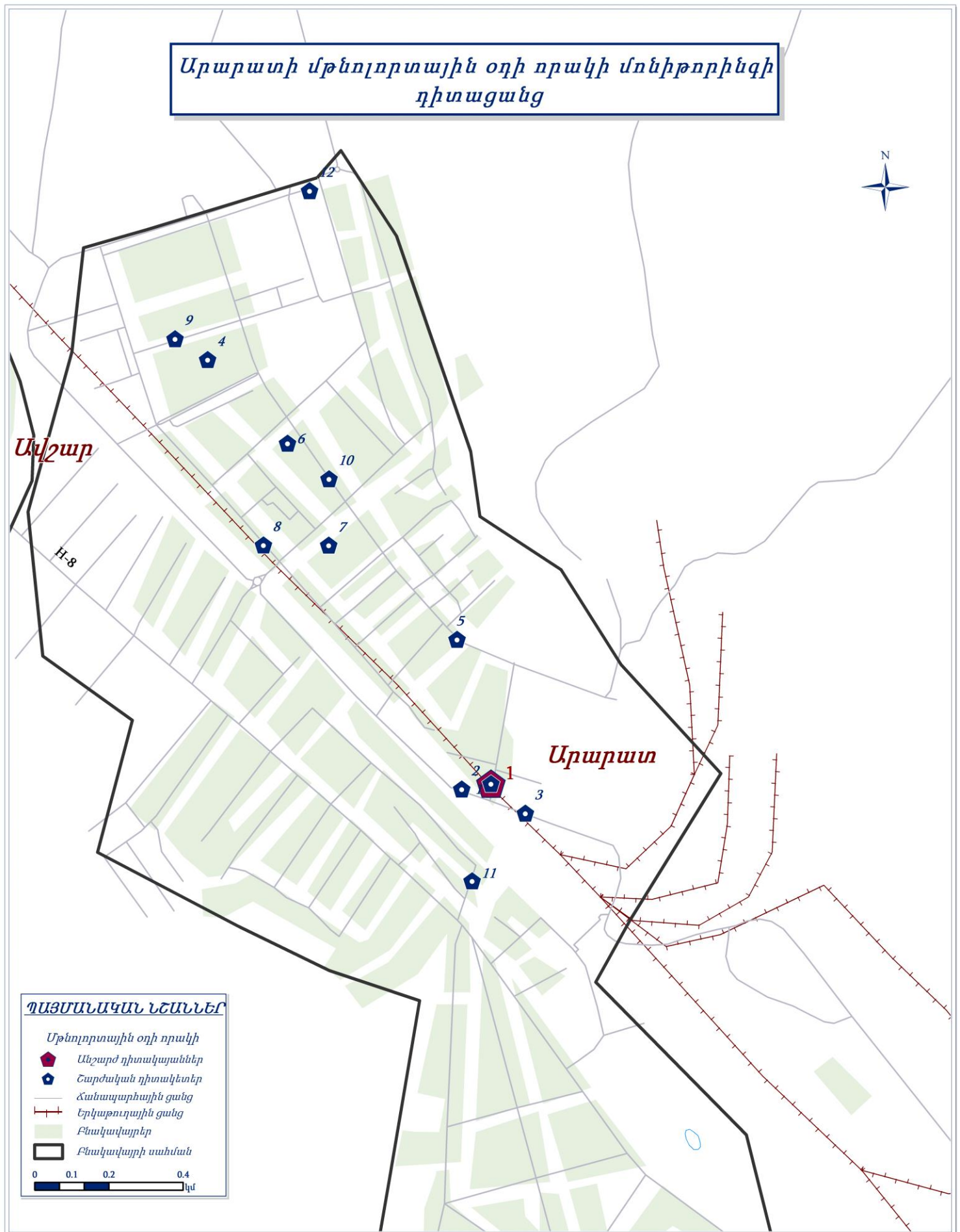
Արարատ քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ անշարժ դիտակայան և 12 շարժական պասիվ նմուշառման դիտակետ:

Անշարժ դիտակետում ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է մթնոլորտային օդի 91 փորձանմուշ, շարժական դիտակայաններում պասիվ նմուշառման եղանակով՝ 306 փորձանմուշ:

Փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան ապրիլ ամսին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 1.2 անգամ, մայիս ամսին՝ 1.1 անգամ, հունիս ամսին՝ 1.8 անգամ: Ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Արարատ քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

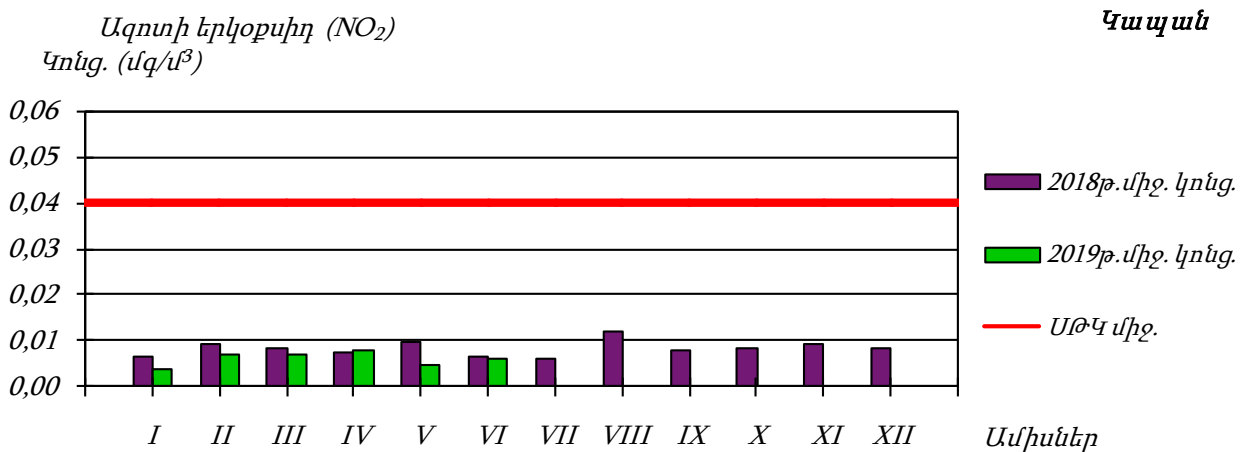
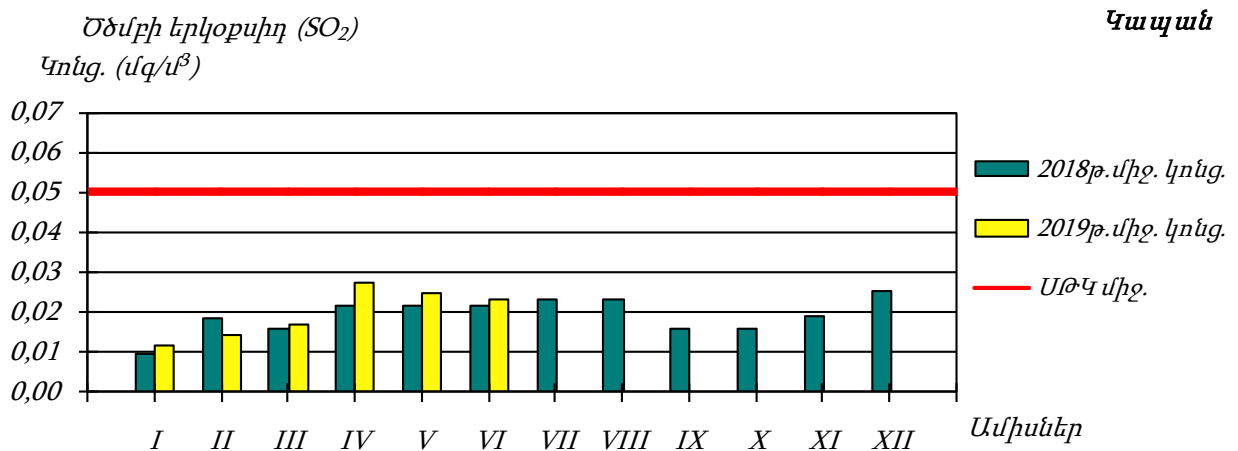

Կապան

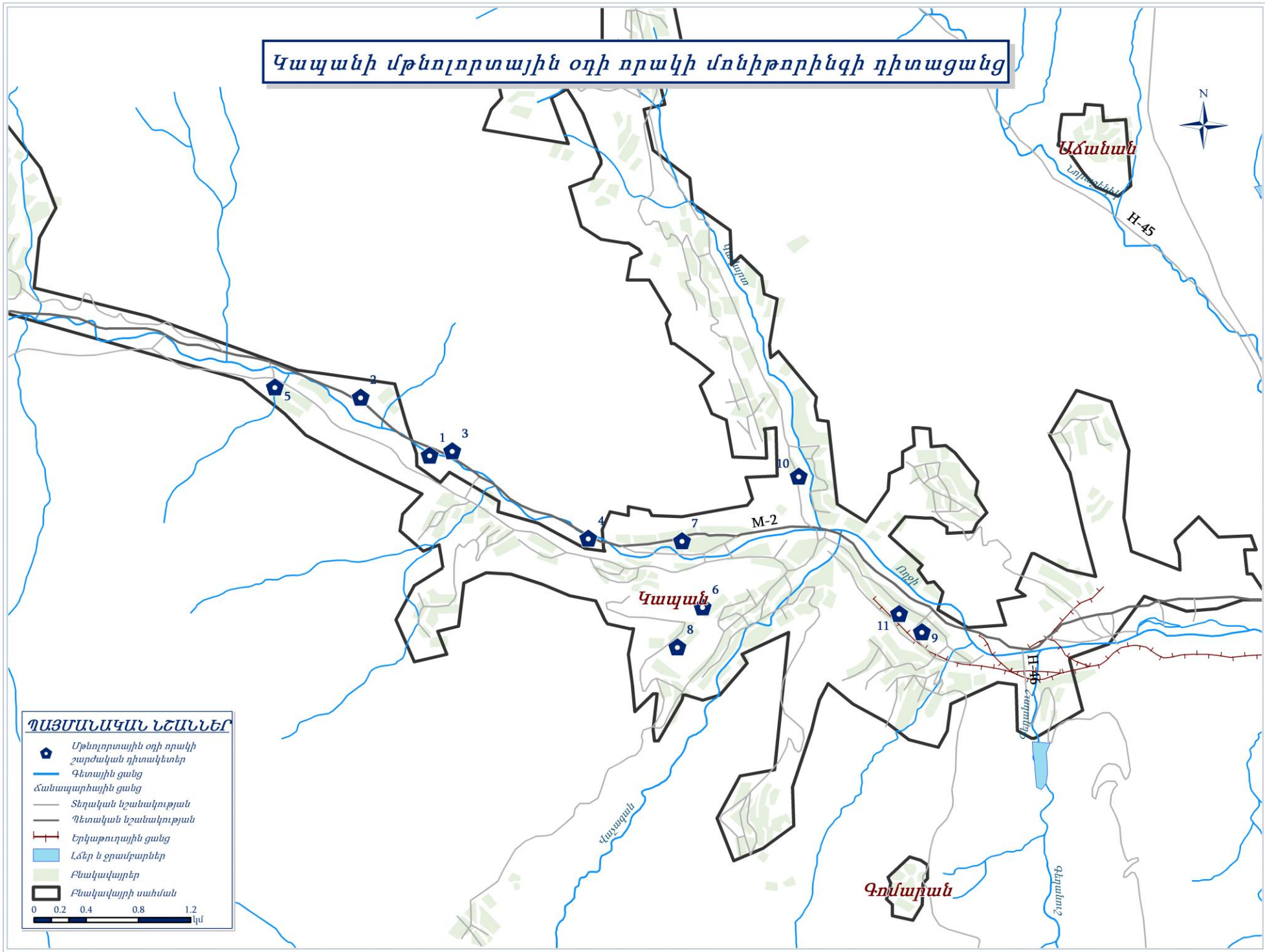
Կապան քաղաքի մթնոլորտային օդում կատարվում են ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: 2019 թվականի 2-րդ եռամսյակի ընթացքում Կապան քաղաքի 11 շարժական դիտակետերից պասիվ նմուշառմամբ վերցվել է մթնոլորտային օդի 109 փորձանմուշ:

Որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Կապան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Կապանի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

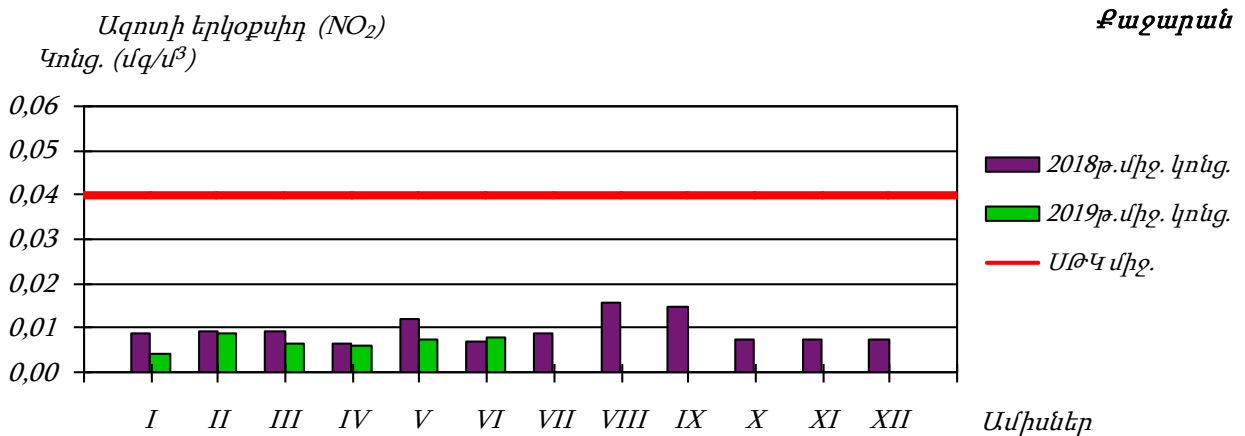
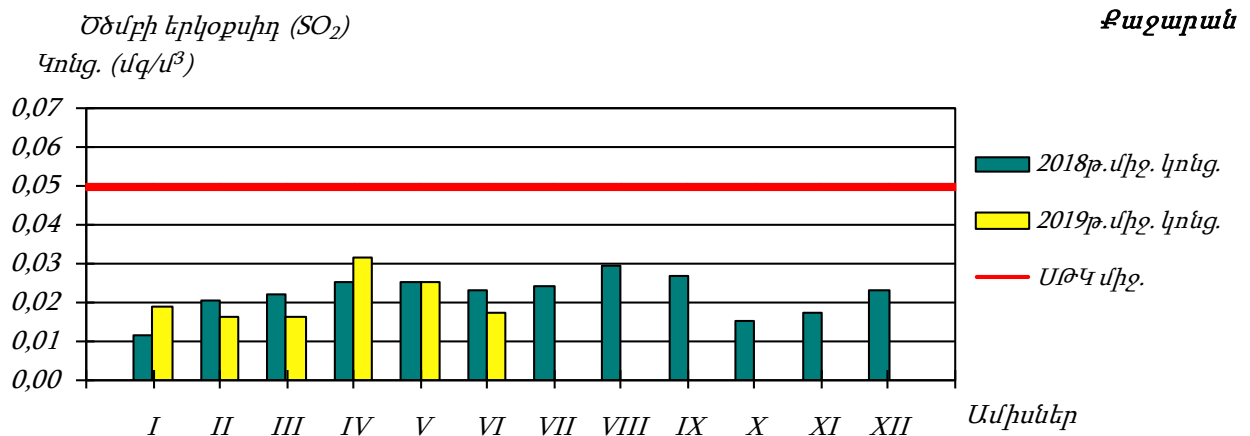

Քաջարան

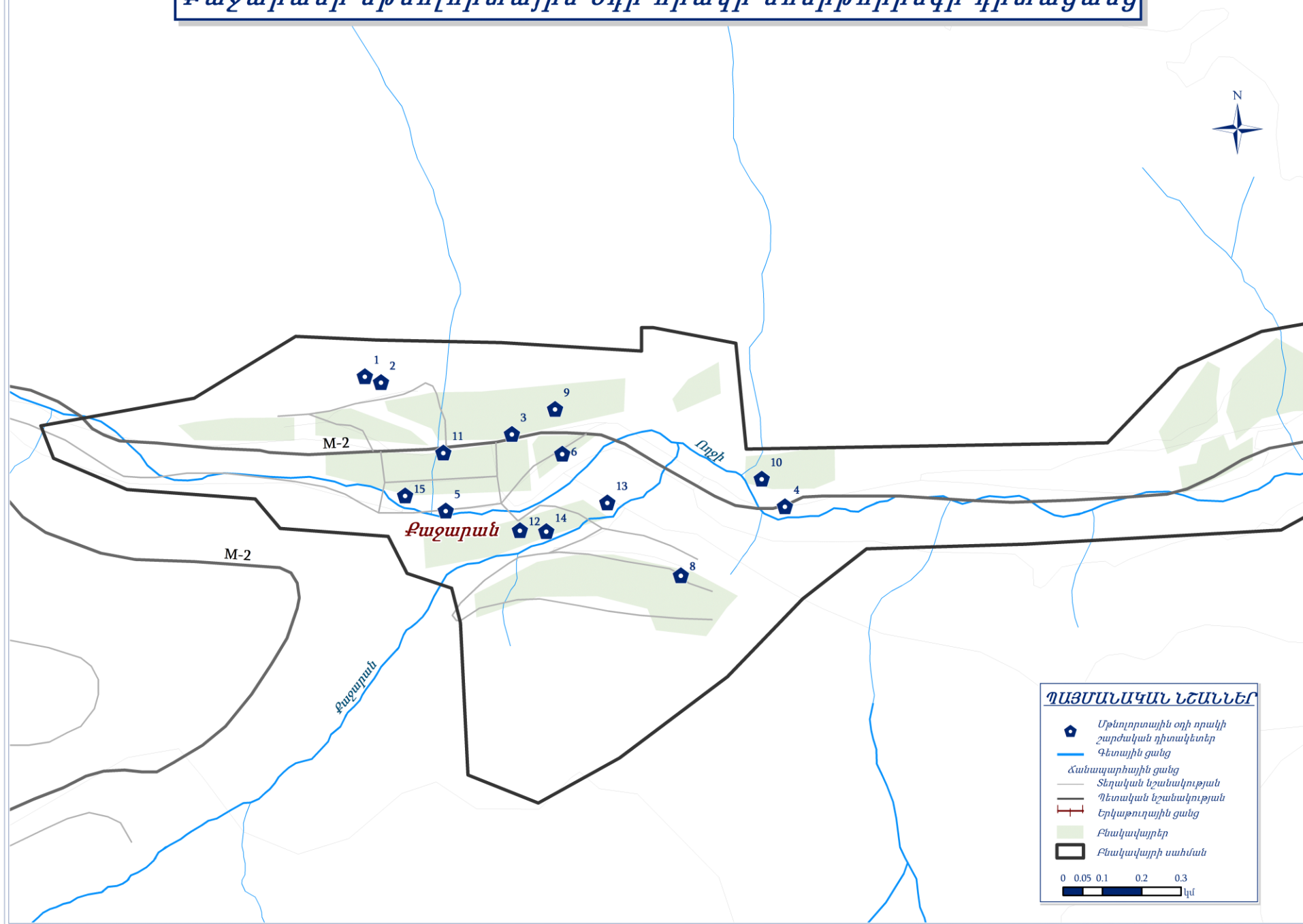
Քաջարան քաղաքի մթնոլորտային օդում կատարվում են ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաջարան քաղաքի 15 դիտակետից պասիվ նմուշառմամբ վերցվել է մթնոլորտային օդի 155 փորձանմուշ:

Որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Քաջարան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Քաջարանի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

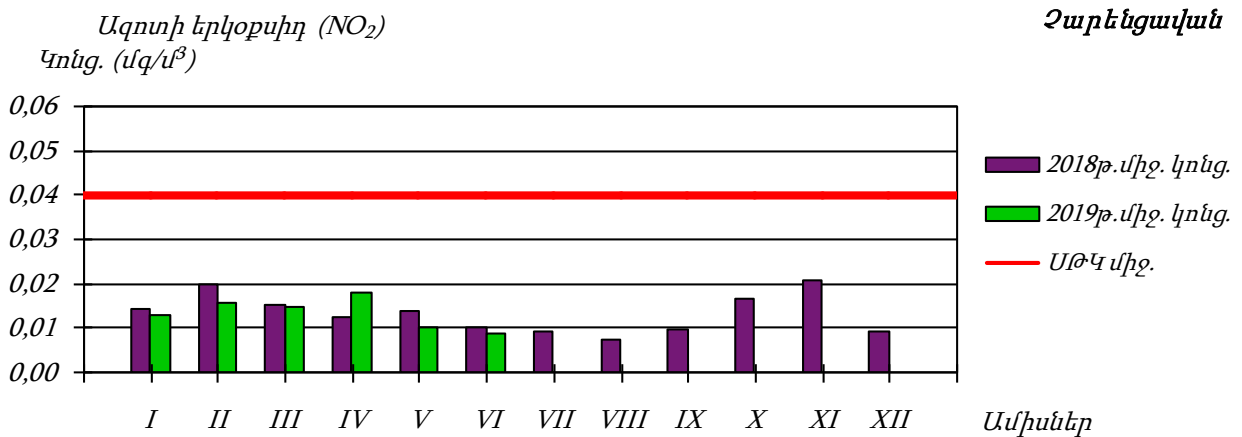
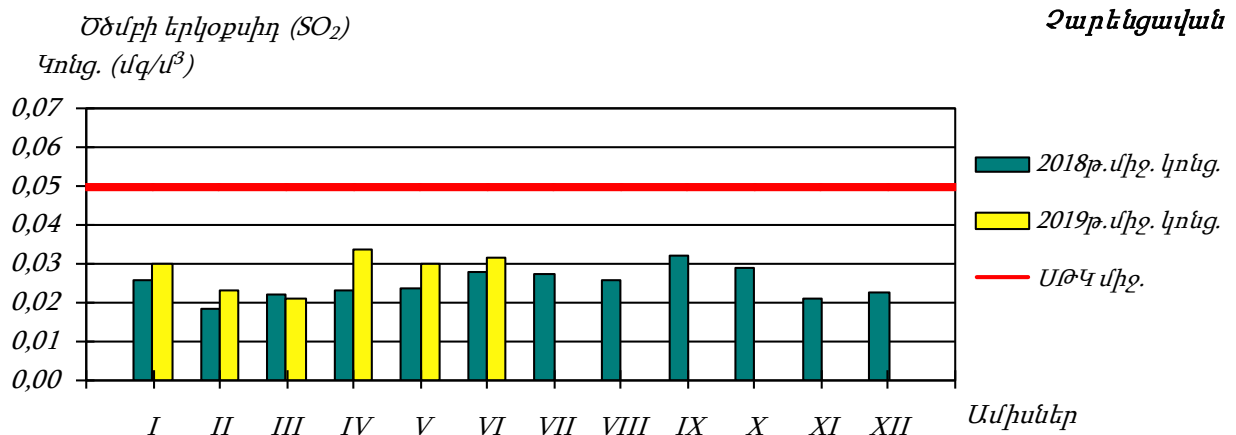

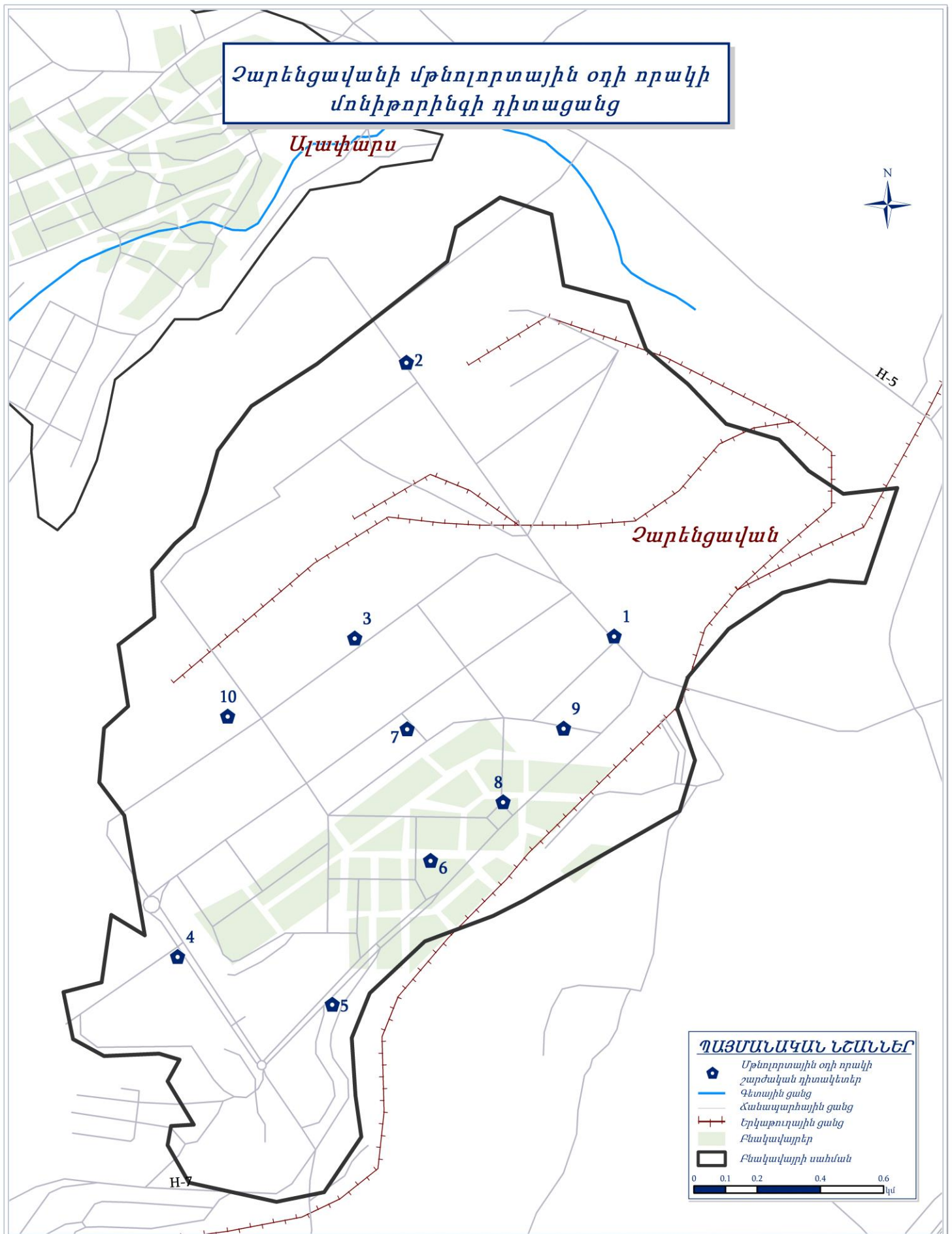
Չարենցավան

Չարենցավան քաղաքի մթնոլորտային օդում կատարվում են ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Չարենցավան քաղաքի 10 դիտակետից պասսիվ նմուշառմամբ վերցվել է մթնոլորտային օդի 259 փորձանմուշ:

Որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Չարենցավան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

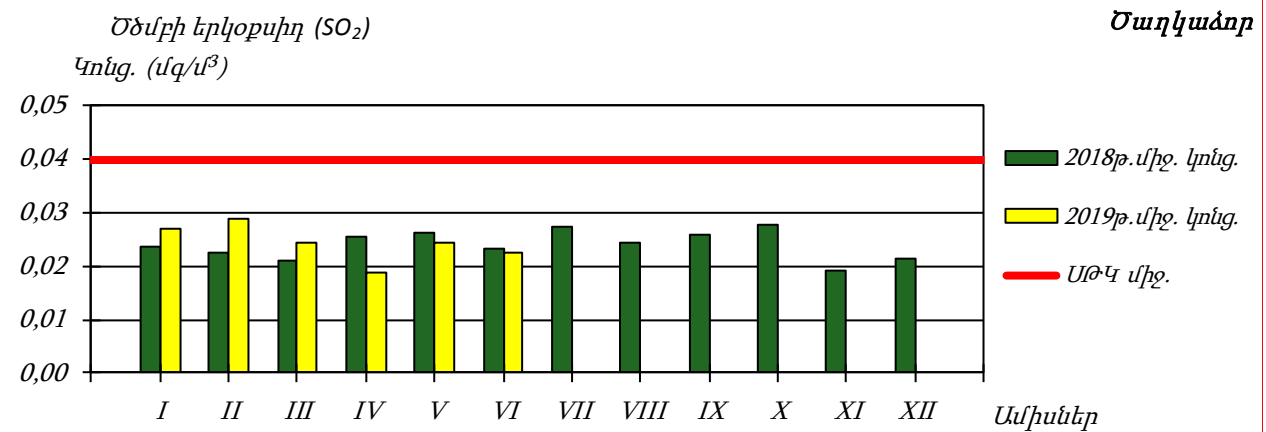
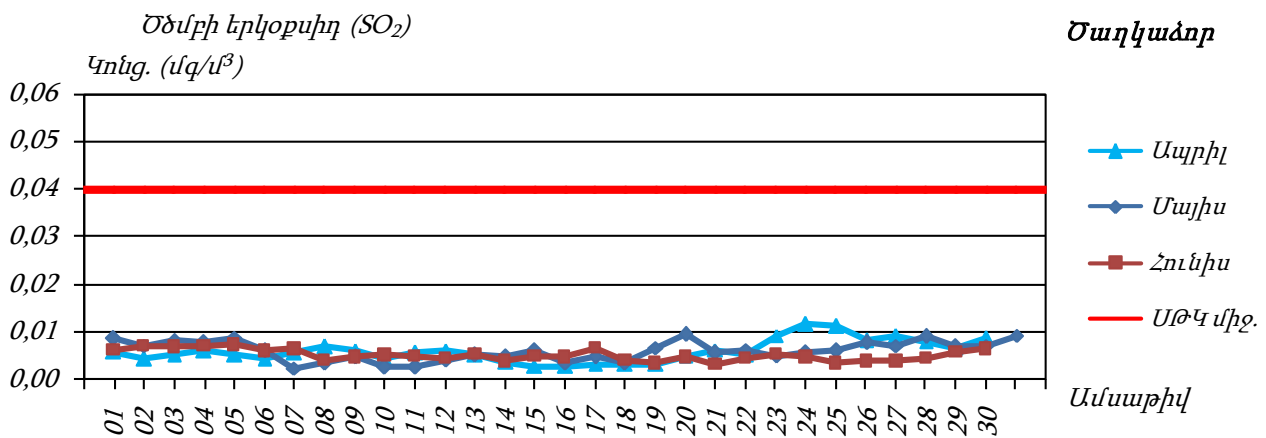
Ծաղկաձոր

Ծաղկաձոր քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ անշարժ դիտակայան և 14 շարժական պասիվ նմուշառման դիտակետ:

Անշարժ դիտակայանում ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է մթնոլորտային օդի 273, շարժական դիտակետերից պասիվ նմուշառման եղանակով՝ 364 փորձանմուշ:

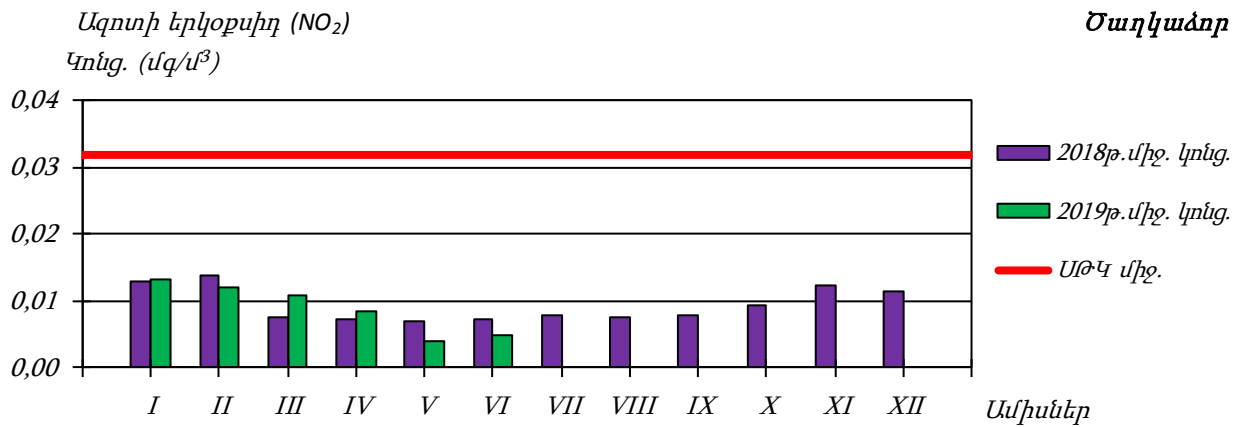
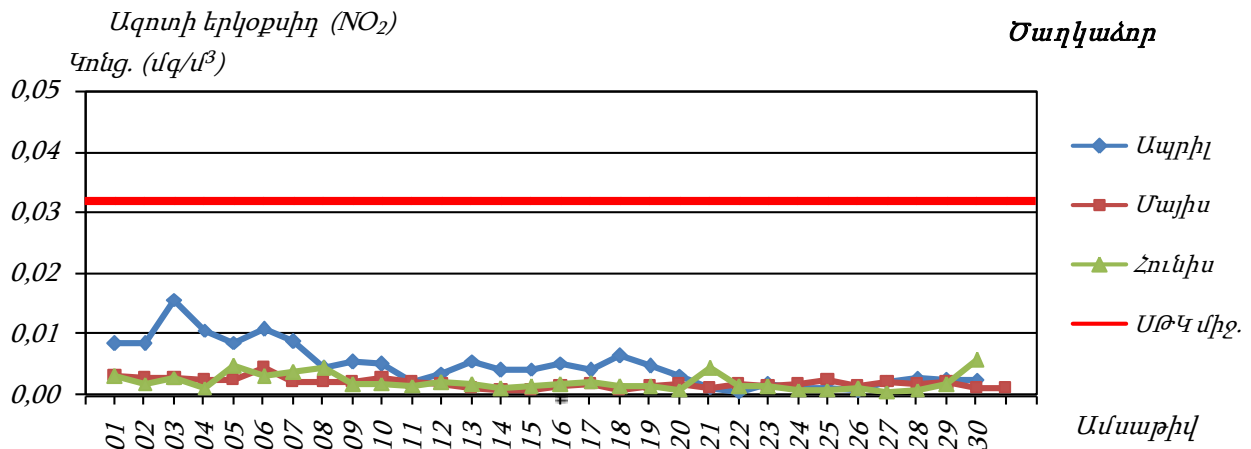
Մթնոլորտային օդում որոշված ցուցանիշների միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները՝

Ծաղկաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

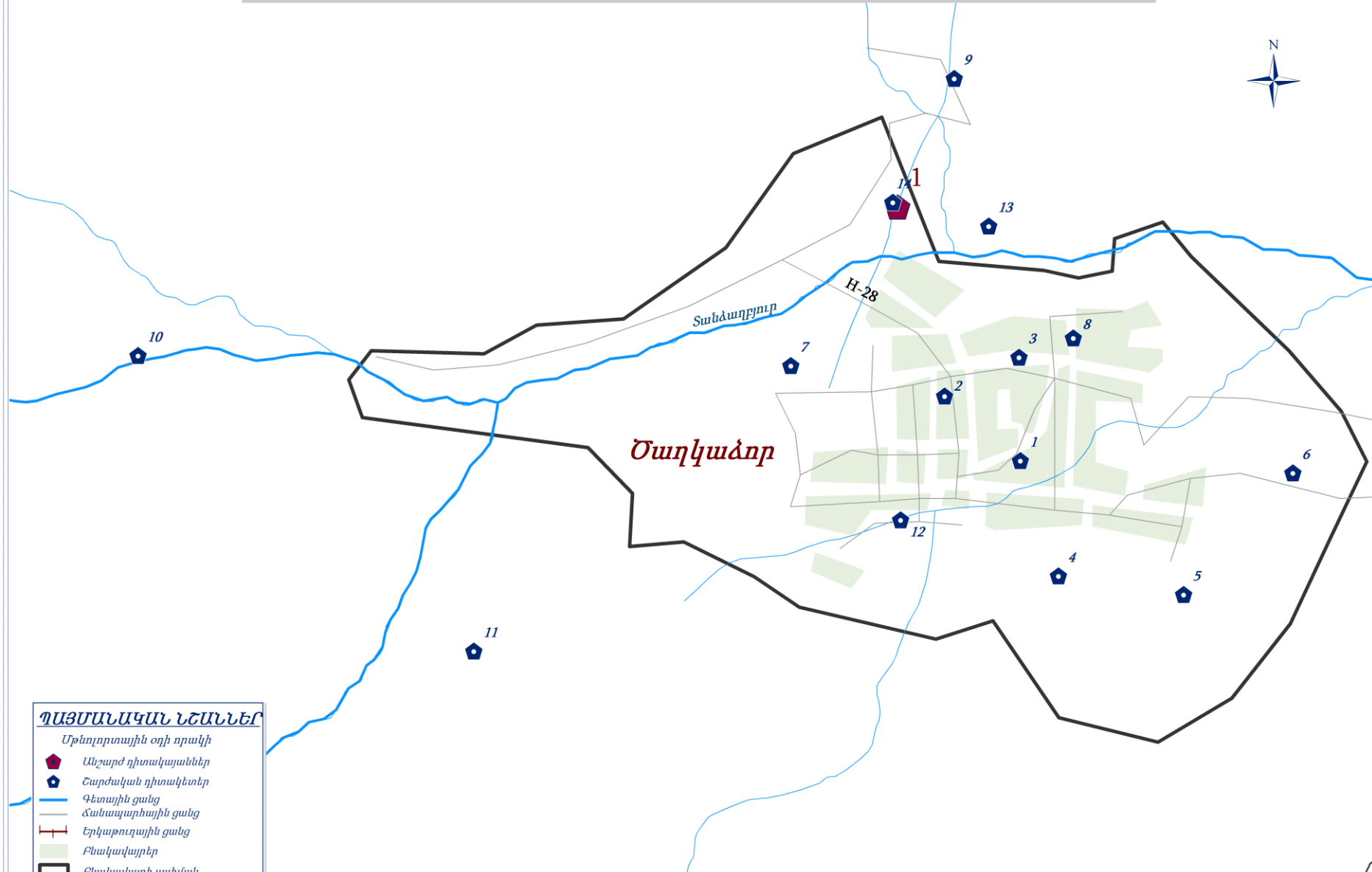

* Համաձայն 160-Ն որոշման առողջարանային և զբոսաշրջության քաղաքներում նորմը վերցվում է 0.8*ՍԹԿ:

Ծաղկաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Ծաղկաձորի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

Մակրավան

Մթնոլորտային տեղումներ

2019 թվականի 2-րդ եռամսյակի ընթացքում Ծաղկաձորում վերցվել է 15 փորձանմուշ (թաց ձյուն, անձրև): Վերցված փորձանմուշներում որոշվել է 35-ական ցուցանիշ: Որոշված ցուցանիշներից մի մասի կոնցենտրացիաները ստորև բերվում են աղյուսակի տեսքով.

Ամսաթիվ	Ցուցանիշներ						
	Զրաձնային ցուցիչ	Էլեկտրահա- ղորդականություն (մկՍմ/սմ)	Սուլֆատ իոն (մգ/լ)	Քլորիդ իոն (մգ/լ)	Նիտրատ իոն (մգ/լ)	Ֆտորիդ իոն (մգ/լ)	Ամոնիում իոն (մգ/լ)
02-03.04.2019	6.21	19.6	2.07	0.90	2.29	<0.005	1.662
06-07.04.2019	6.16	13.9	1.29	0.65	1.51	<0.005	0.929
17-18.04.2019	6.17	10.0	0.76	1.02	0.76	<0.005	0.251
20-21.04.2019	6.24	15.9	1.03	1.01	1.74	<0.005	1.312
03-04.05.2019	6.41	25.3	3.21	0.66	2.73	<0.005	1.849
04-05.05.2019	6.44	10.4	1.02	0.22	1.25	<0.005	0.762
05-06.05.2019	6.09	6.3	0.47	0.18	0.43	<0.005	0.301
11-12.05.2019	6.85	34.1	2.47	1.09	3.78	<0.005	2.447
22-23.05.2019	6.71	19.1	1.67	0.35	1.66	<0.005	1.820
24-25.05.2019	6.82	24.3	1.95	1.13	2.01	<0.005	1.642
14-15.06.2019	6.86	41.4	2.75	0.81	3.36	<0.005	2.799
15-16.06.2019	6.37	19.4	2.21	0.30	1.90	<0.005	1.569
19-20.06.2019	6.84	34.7	3.94	0.70	3.99	<0.005	3.382
29-30.06.2019	6.54	27.9	3.14	0.79	3.43	<0.005	2.848
30.06-01.07.2019	6.43	14.1	1.30	0.32	1.57	<0.005	1.580

«Եվրոպայի մեծ հեռավորությունների վրա անդրսահմանային աղտոտիչների տարածման դիտարկումների և գնահատման համատեղ ծրագիր»

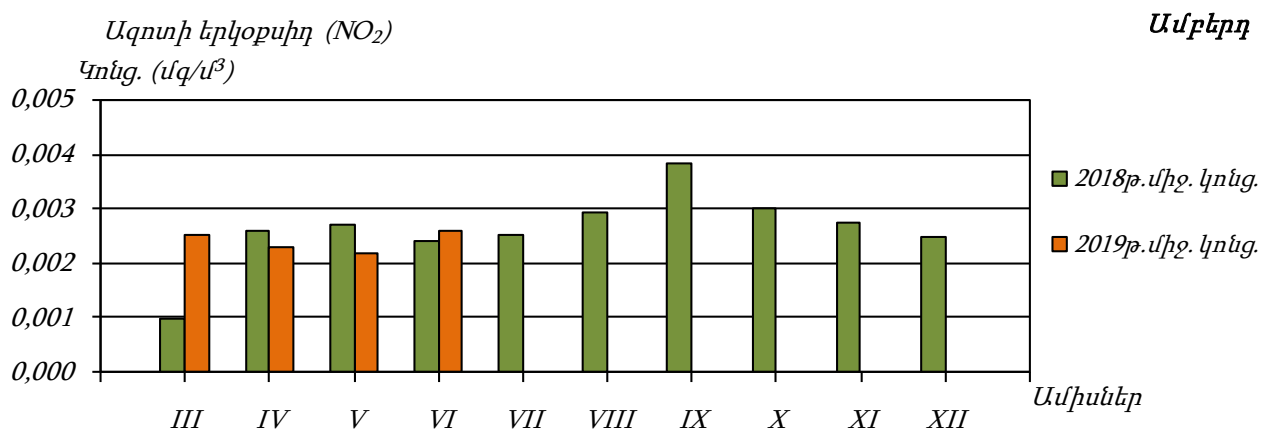
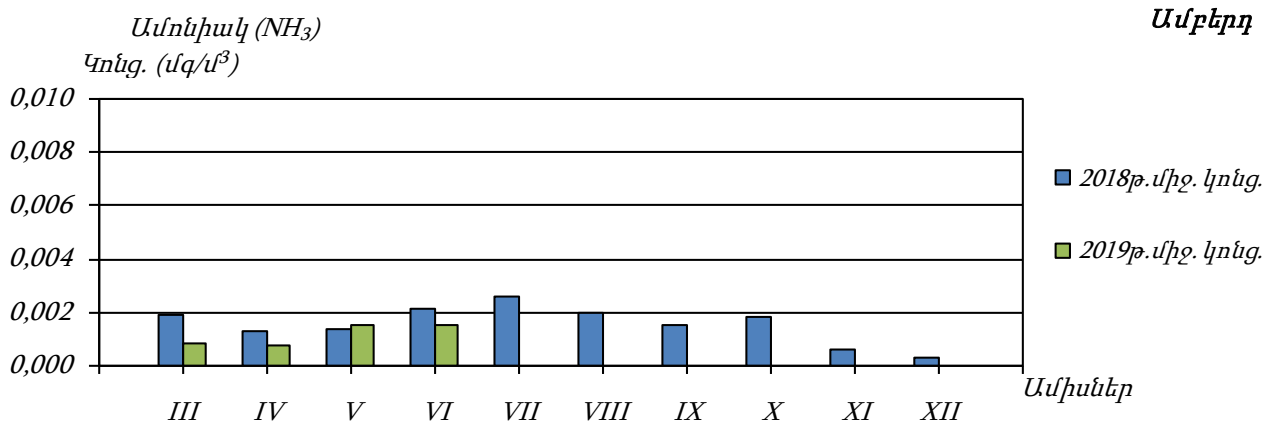
Մթնոլորտային օդ

Ամբերդի կայանում 2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում վերցվել է մթնոլորտային օդի 261 և փոշու 91 փորձանմուշ:

Մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում որոշվել են ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի, ամոնիակի և նիտրատ իոնի, իսկ փոշու փորձանմուշներում՝ քլորիդ, նիտրատ, սուլֆատ, ամոնիում իոնների և 21 մետաղների պարունակությունները: Կատարված դիտարկումների վերաբերյալ ընդհանրական տեղեկատվություն կտրվի տարեկան տեղեկագրում: Ավտոմատ եղանակով գետնամերձ օդոնի պարունակության որոշման համար կատարվել է մթնոլորտային օդի 1184 դիտարկում:

Ազոտի երկօքսիդի ($U\theta\Gamma_{\text{միջ}}=0.04\text{մգ/մ}^3$) և ամոնիակի ($U\theta\Gamma_{\text{միջ}}=0.04\text{մգ/մ}^3$) միջին ամսական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել $U\theta\Gamma$ -ները:

Մթնոլորտային օդում ամոնիակի և ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Մթնոլորտային տեղումներ

2019 թվականի 2-րդ եռամսյակի ընթացքում Ամբերդի կայանում վերցվել է 22 փորձանմուշ (ձյուն, թաց ձյուն, անձրև): Վերցված փորձանմուշներում որոշվել են 35 ցուցանիշ: Որոշված ցուցանիշներից մի մասի կոնցենտրացիաները ստորև բերվում են աղյուսակի տեսքով.

Ամսաթիվ	Ցուցանիշներ						
	Ջրածնային ցուցիչ	Էլեկտրահաղորդականություն (մկՍմ/սմ)	Սուլֆատ իոն (մգ/լ)	Քլորիդ իոն (մգ/լ)	Նիտրատ իոն (մգ/լ)	Ֆտորիդ իոն (մգ/լ)	Սևոնիում իոն (մգ/լ)
02-03.04.2019	6.25	22.8	0.95	2.03	1.16	<0.005	0.973
03-04.04.2019	6.10	16.3	0.82	2.25	0.85	<0.005	0.798
04.04.2019	6.00	20.4	1.34	2.18	0.93	<0.005	1.102
10-11.04.2019	6.50	5.9	0.23	0.39	0.51	<0.005	0.299
15-16.04.2019	5.86	15.6	2.95	0.28	2.82	<0.005	1.181
16.04.2019	6.29	25.2	4.60	0.92	4.03	<0.005	1.712
17.04.2019	6.30	24	4.58	0.60	4.28	<0.005	1.708
20.04.2019	6.57	13.4	0.34	1.33	1.26	<0.005	1.146
21.04.2019	6.24	6.4	0.39	0.13	1.60	<0.005	1.379
02-03.05.2019	6.69	27.7	0.95	2.03	1.39	<0.005	2.042
04-05.05.2019	6.24	10.5	0.82	2.25	1.56	<0.005	0.733
07.05.2019	6.88	14.4	1.34	2.18	0.72	<0.005	1.496
19.05.2019	7.09	44.1	0.23	0.39	4.69	<0.005	3.027
20.05.2019	6.47	14.8	2.95	0.28	1.34	<0.005	1.341
21.05.2019	6.44	14	4.60	0.92	1.71	<0.005	1.267
22.05.2019	6.99	40.8	4.58	0.60	3.12	<0.005	3.331
08.06.2019	7.38	74.6	3.09	1.22	2.97	<0.005	6.065
13-14.06.2019	6.84	64.1	5.83	1.08	7.81	<0.005	3.446
19.06.2019	6.99	36.3	3.55	0.57	3.96	<0.005	3.200
26.06.2019	6.63	39	4.67	0.87	6.20	<0.005	3.529
29.06.2019	6.8	54.9	8.36	1.44	10.16	<0.005	2.700
30.06.2019	6.45	13.9	1.73	0.30	1.92	<0.005	1.145

ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ԵՎ ՍՏՈՐԵԴԿՅԱ ՔԱՂՑՐԱՀԱՍ ՁՐԵՐ

Մակերևութային ջրեր

2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգն իրականացվել է հանրապետության 42 գետի, Արփի լճի, Ապարանի, Ագատի, Ախուրյանի, Երևանյան լճի, Կեչուտի ջրամբարների, Արփա-Սևան թունելի և Սևանա լճի դիտակետերում: Ջրի որակը բնութագրվում է ֆիզիկաքիմիական մինչև 45 ինդիկատորային ցուցանիշով (հիմնական անիոններ և կատիոններ, սնուցող նյութեր, ծանր մետաղներ, առաջնային օրգանական աղտոտիչներ): Ջրի որակի գնահատումը կատարվել է համաձայն ՀՀ կառավարության 2011 թ. հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշման: Մակերևութային ջրերի որոշ փորձանմուշներում որոշվել են նաև օրգանական միացությունների պարունակությունները:

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական և որակական դիտարկումներն իրականացվել են հանրապետության ազգային ցանցում ընդգրկված 100 ստորերկրյա ջրադրյուններում*, որոնք ներառում են 24 շատրվանոց հորատանցք, 33 չշատրվանոց հորատանցք և 43 բնաղբյուր: Ջրադրյուններում կատարվում են ջրի ծախսի, մակարդակի (ճնշման) և ջերմաստիճանի դիտարկումներ՝ ամսական 6 անգամ հաճախականությամբ: 2019 թվականի մայիսին կատարվել է նաև ստորերկրյա ջրերի որակի մոնիթորինգ ազգային ցանցում ընդգրկված ջրադրյունների 40 դիտակետում, որոշվել է 40-ական ֆիզիկաքիմիական ցուցանիշ:

Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Փամբակ գետի ջրի որակը Խնկոյան գյուղից վերև հատվածում ապրիլ ամսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Սպիտակ քաղաքից ներքև հատվածում ապրիլ ամսին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Վանաձոր քաղաքից վերև հատվածում ապրիլ ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Վանաձոր քաղաքից ներքև հատվածում ապրիլ ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

Դեբեդ գետի ջրի որակը Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև ապրիլ ամսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Այրում քաղաքից վերև և սահմանի մոտ հատվածներում ջրի որակը ապրիլ ամսին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Չորագետ գետի ջրի որակը Ստեփանավան քաղաքից վերև և գետաբերանի հատվածներում ապրիլ և մայիս ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Հունիս

* Ստորերկրյա ջրերի դիտակետերի տեսակը, համարները, տեղադիրքը տրված է տեղեկագրի 99-րդ էջում աղյուսակի տեսքով:

ամսին ջրի որակը Ստեփանավան քաղաքից վերև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «լավ» (2-րդ դաս):

Տաշիր գետի ջրի որակը Միխայելովկա գյուղից վերև հատվածում մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), Սարատովկա գյուղից ներքև հատվածում ջրի որակը ապրիլին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Մարցիգետ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում երեք ամիսների ընթացքում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

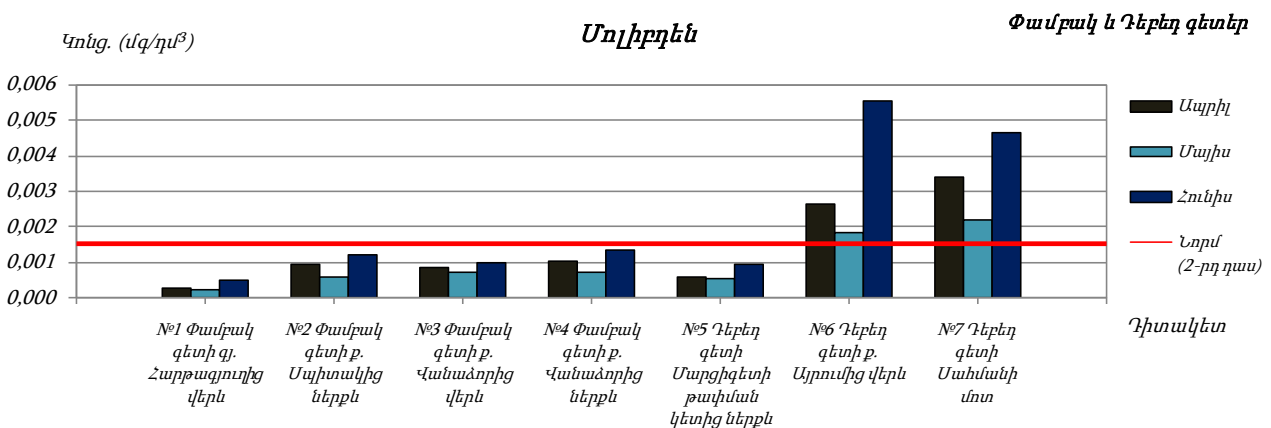
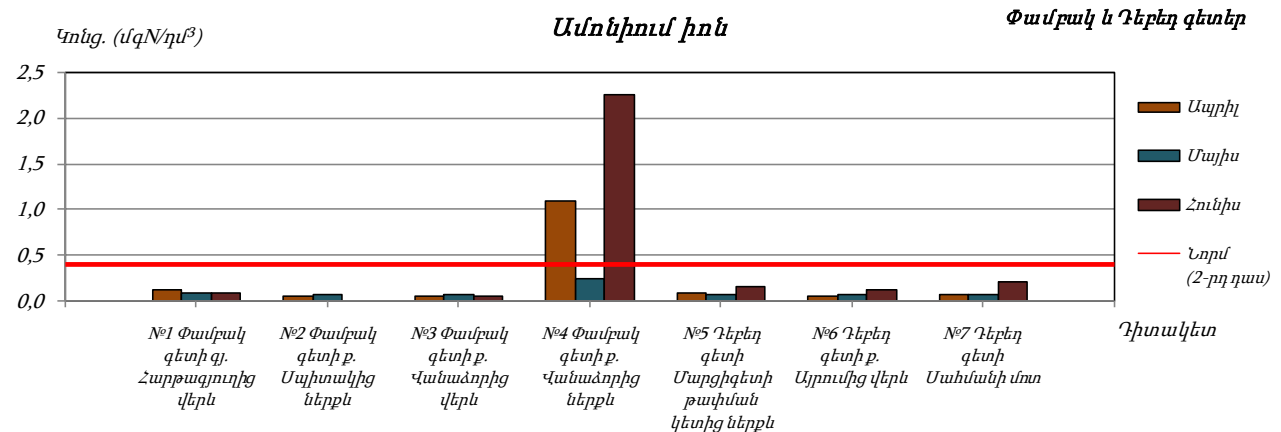
Ախթալա գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում երեք ամիսների ընթացքում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

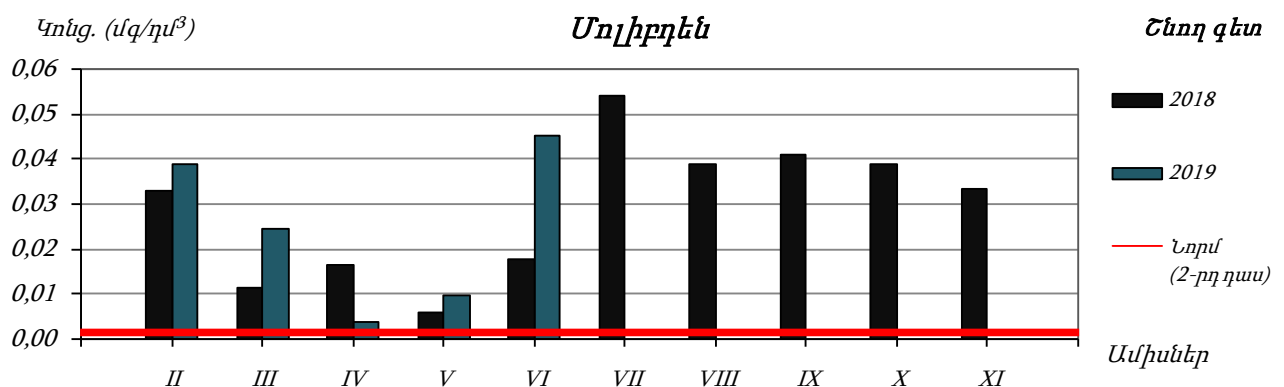
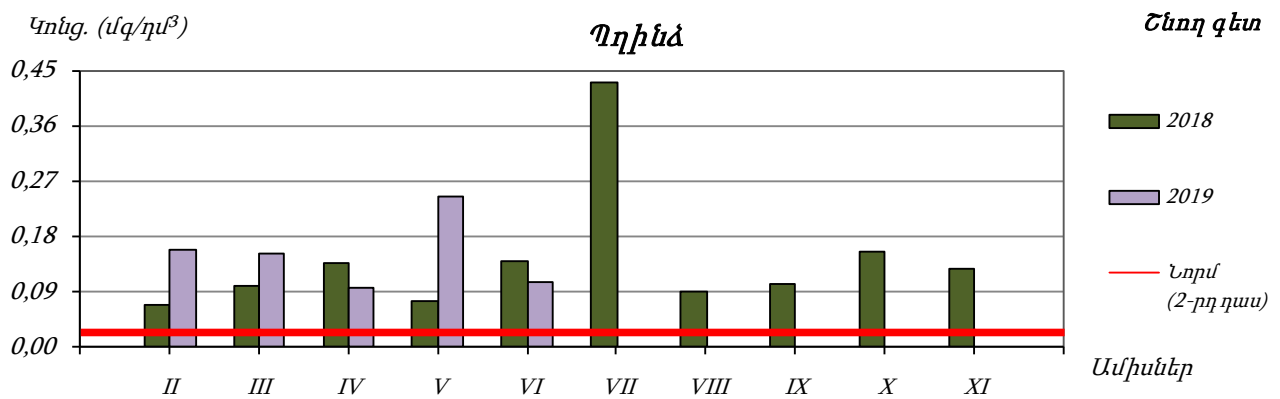
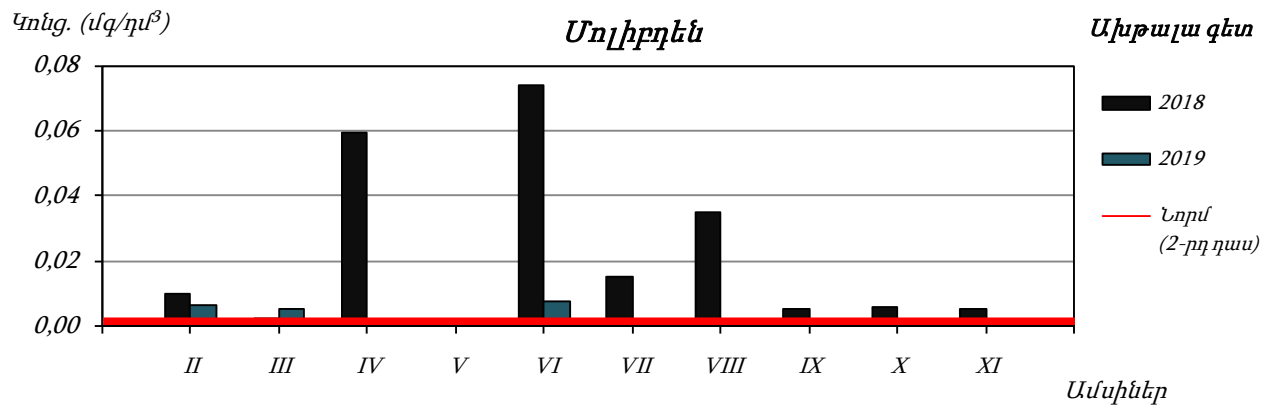
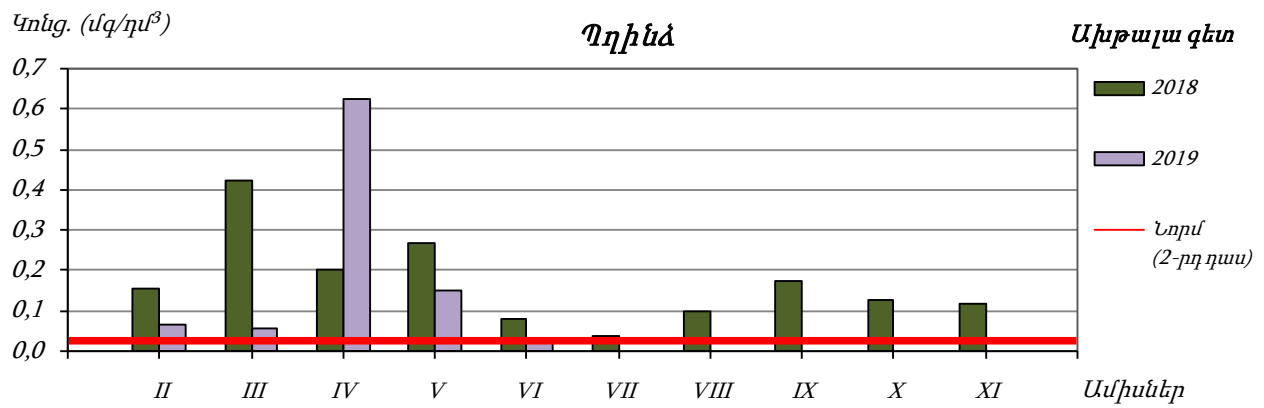
Գարգառ գետի ջրի որակը ակունքում ապրիլ ամսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Գարգառ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Շնող գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում երեք ամիսների ընթացքում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Աղստև գետի ջրի որակը Դիլիջան քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Իջևան քաղաքից վերև հատվածում ջրի որակը մայիս ամսին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիսին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Իջևան քաղաքից ներքև հատվածում ջրի որակը մայիս ամսին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

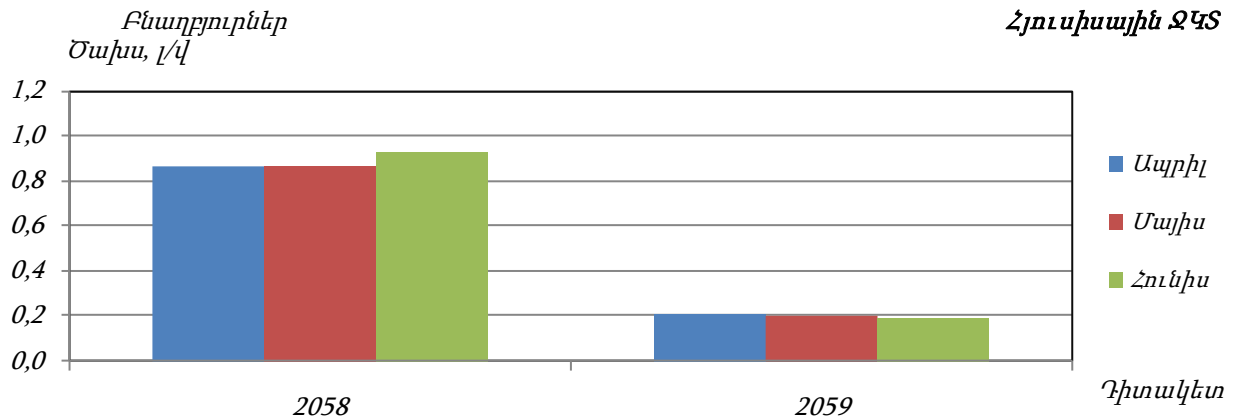
Գետիկ գետի ջրի որակը Վահան գյուղից վերև և գետաբերանի հատվածներում մայիսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Հյուսիսային ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 2 բնադրություն, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը և ծախսը: Ջրի որակի մոնիթորինգն իրականացվել է 1 դիտակետում: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար ներկայացվում են գրաֆիկների տեսքով: 2058 դիտակետում ընդհանուր լուծված աղերի (0.94 գ/լ) և նիտրատ իոնի (8.17 գ/լ) կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել համապատասխան ՄԹԿ-ները:

ՀՀ Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտացանց

Ախտորյանի ջրավազանային կառավարման տարածք

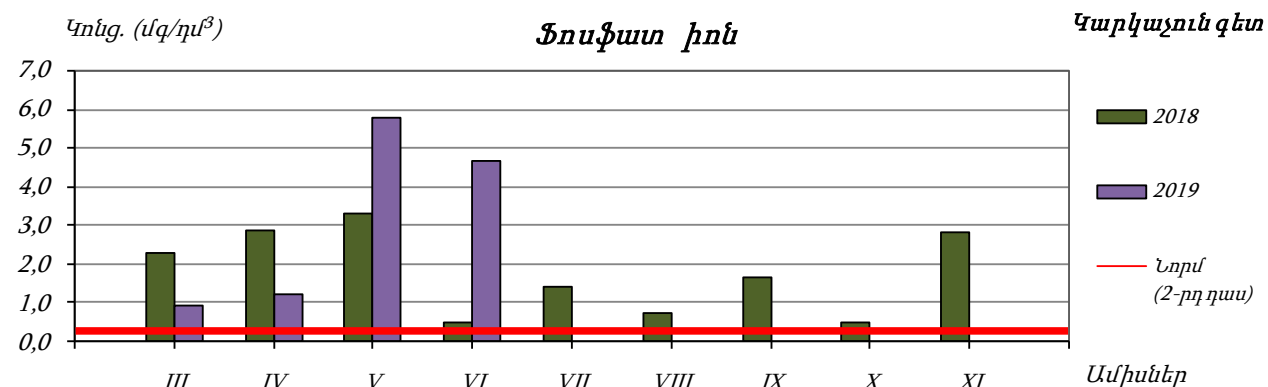
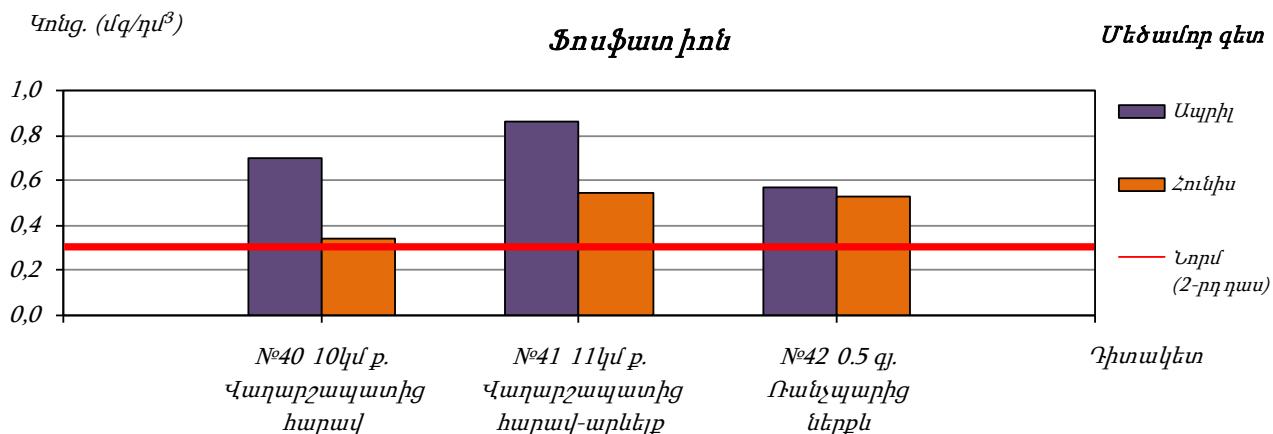
Մակերևութային ջրեր

Ախտորյան գետի ջրի որակը Ամասիա գյուղից ներքև հատվածում ապրիլ ամսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս): Գյումրի քաղաքից վերև հատվածում ապրիլ և հունիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիս ամսին՝ «վատ» (5-րդ դաս): Գյումրի քաղաքից ներքև հատվածում ապրիլ ամսին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիս ամսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «վատ» (5-րդ դաս): Բազարան գյուղից ներքև հատվածում ապրիլ ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

Աշոցք գետի ջրի որակը մայիս և հունիս ամիսներին Մուսայելյան գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

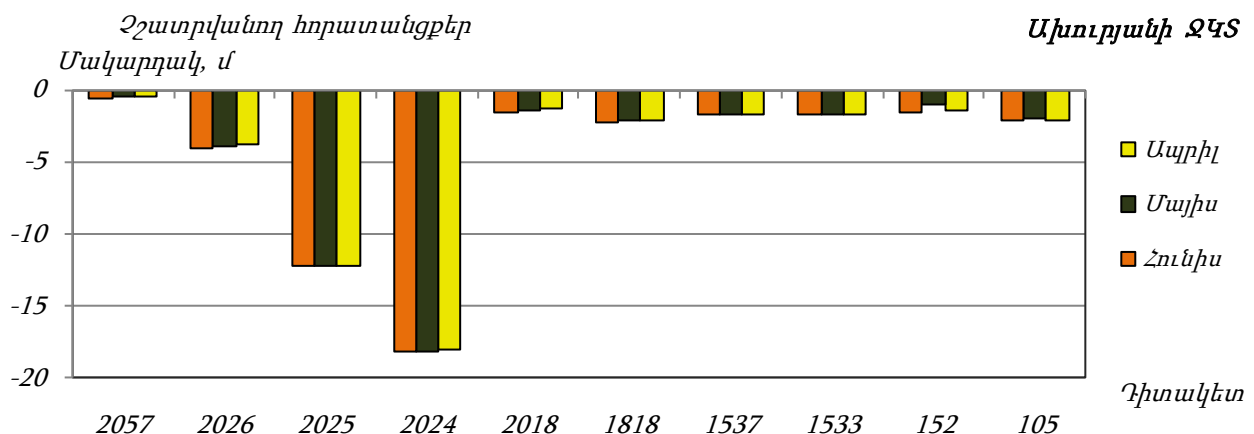
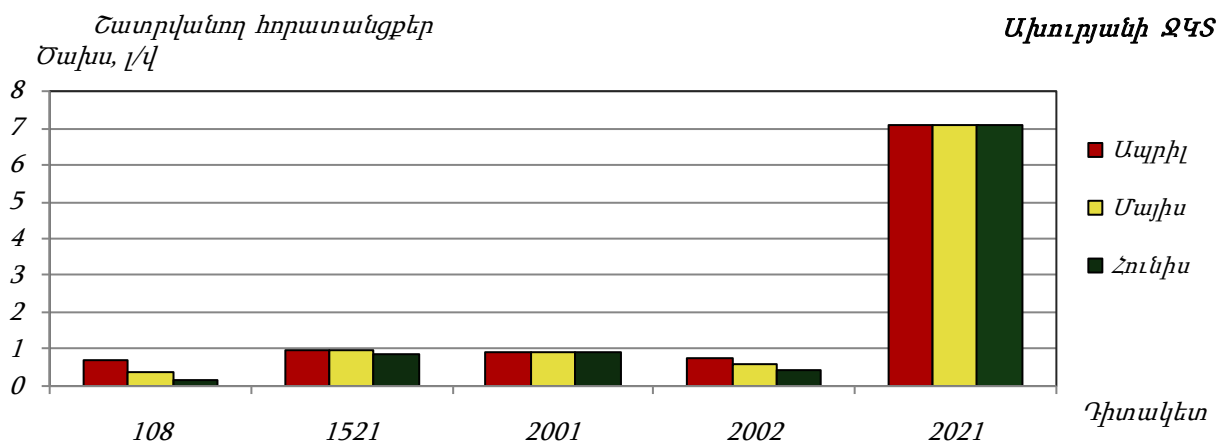
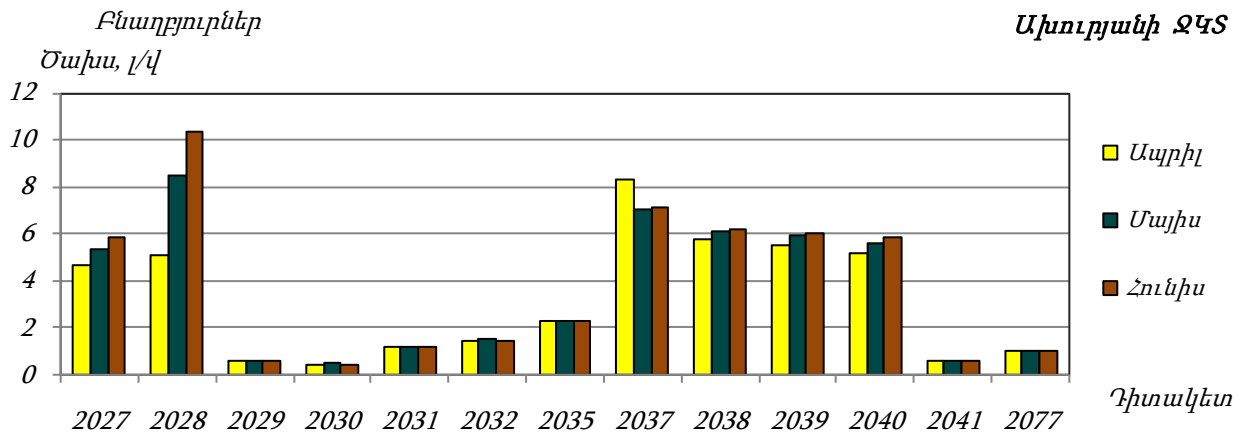
Կարկաչուն գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում երեք ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

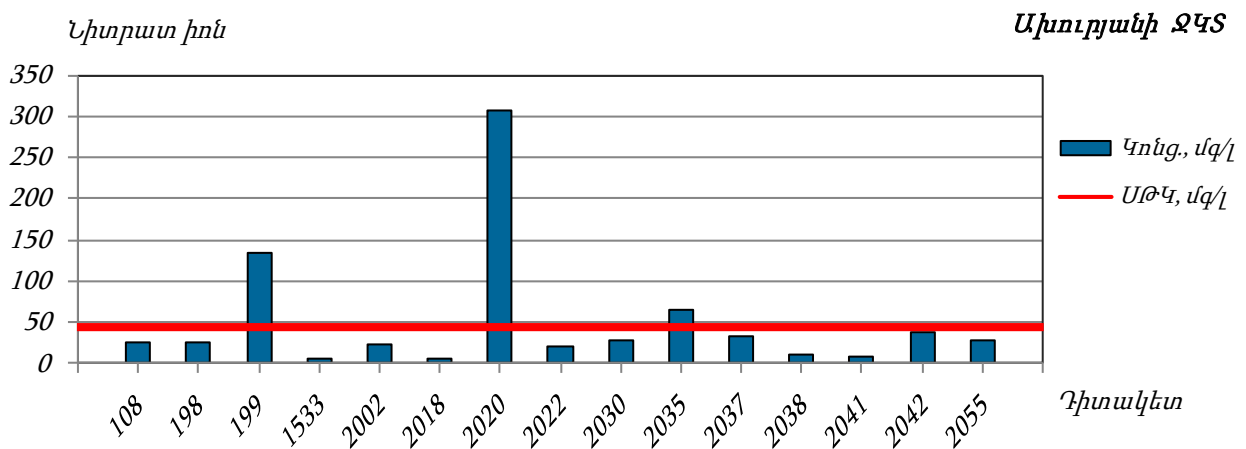
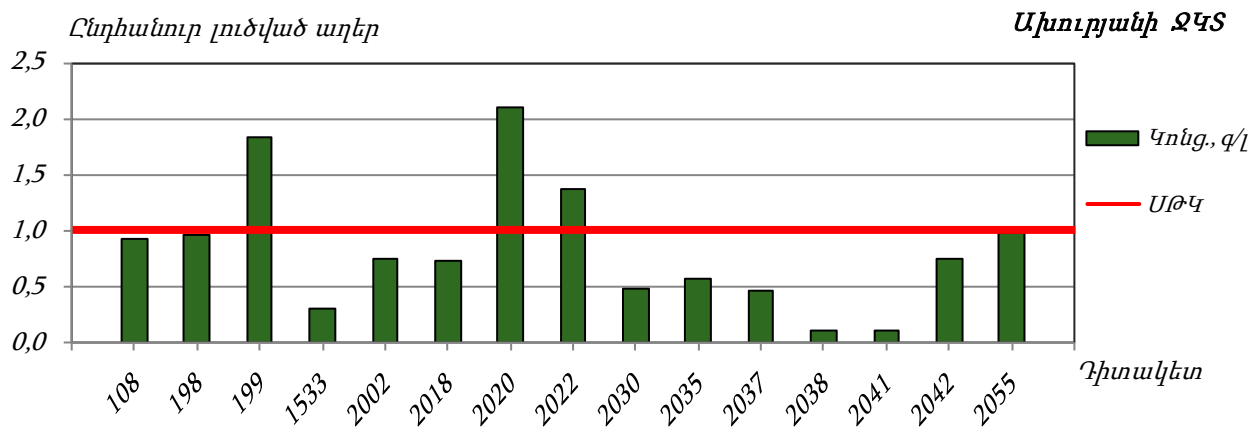
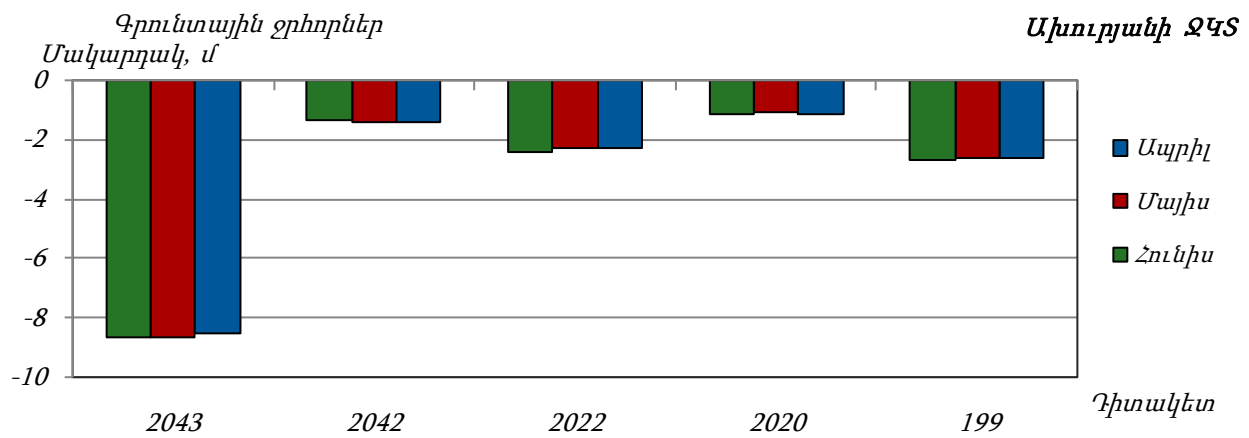
Մեծամոր գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ և Ռանչյար գյուղից ներքև հատվածներում ապրիլ ամսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Մեծամոր գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ և Ռանչյար գյուղից ներքև հատվածներում հունիս ամսին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք հատվածում ապրիլ և հունիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

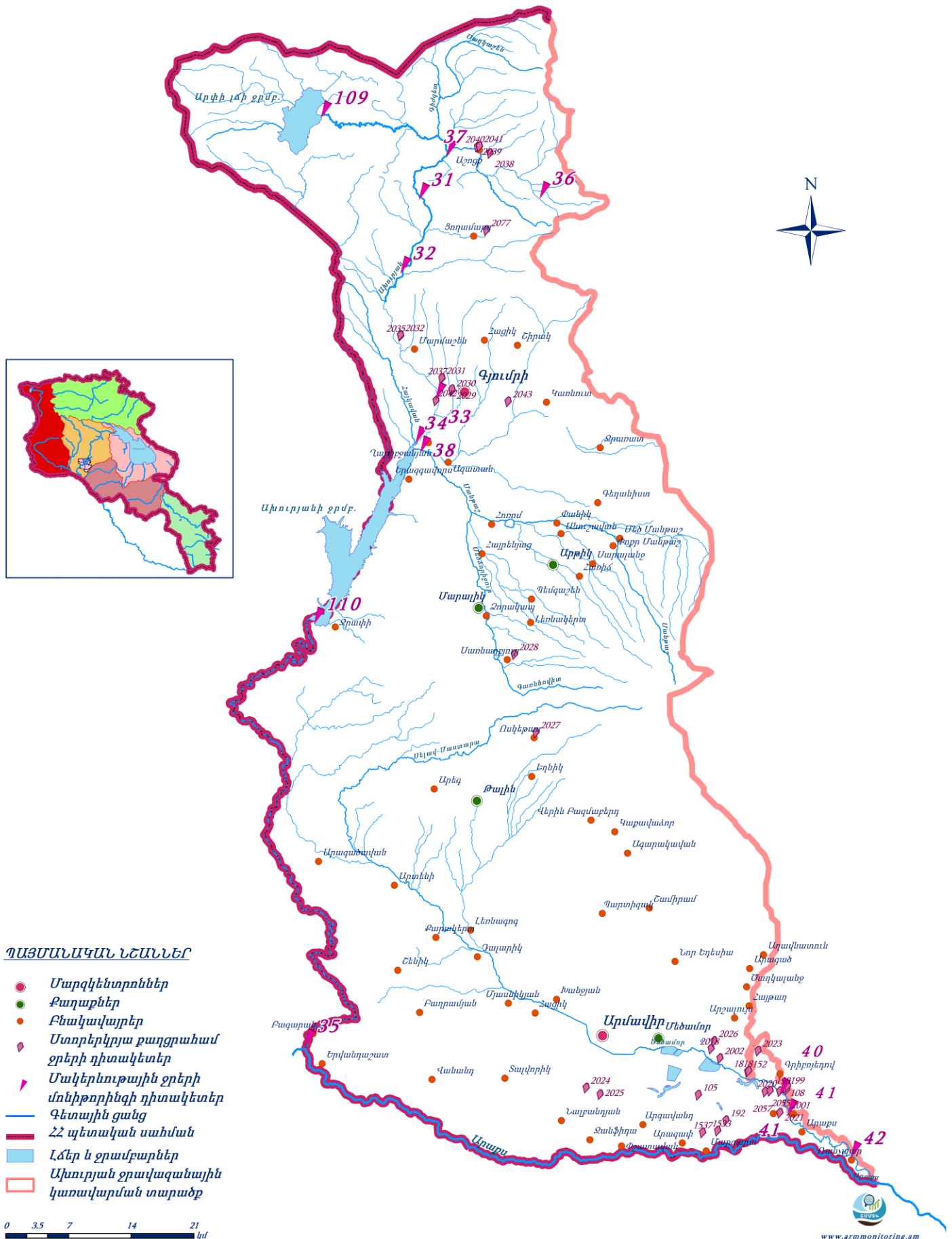
Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Ախուրյանի ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 13 բնադրյուրում, 6 շատրվանող և 16 չշատրվանող հորատանցքերում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ջրի որակի մոնիթորինգն իրականացվել է 15 դիտակետում: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար, ինչպես նաև նշված 15 դիտակետում ընդհանուր լուծված աղերի և նիտրատ իոնի կոնցենտրացիաներն ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

**ՀՀ Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածքի
մակերևութային և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի
մոնիթորինգի դիտացանց**

Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Քասախ գետի ջրի որակը Ապարան քաղաքից վերև հատվածում երեք ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Ապարան քաղաքից ներքև հատվածում ապրիլ ամսին՝ Քասախ գետի ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Աշտարակ քաղաքից վերև հատվածում ապրիլ ամսին Քասախ գետի ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Աշտարակ քաղաքից ներքև հատվածում երեք ամիսների ընթացքում Քասախ գետի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Քասախ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում ապրիլ և մայիս ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

Գեղարոտ գետի ջրի որակը Արագած գյուղից վերև հատվածում մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս): Գեղարոտ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում ապրիլ և մայիս ամիսներին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

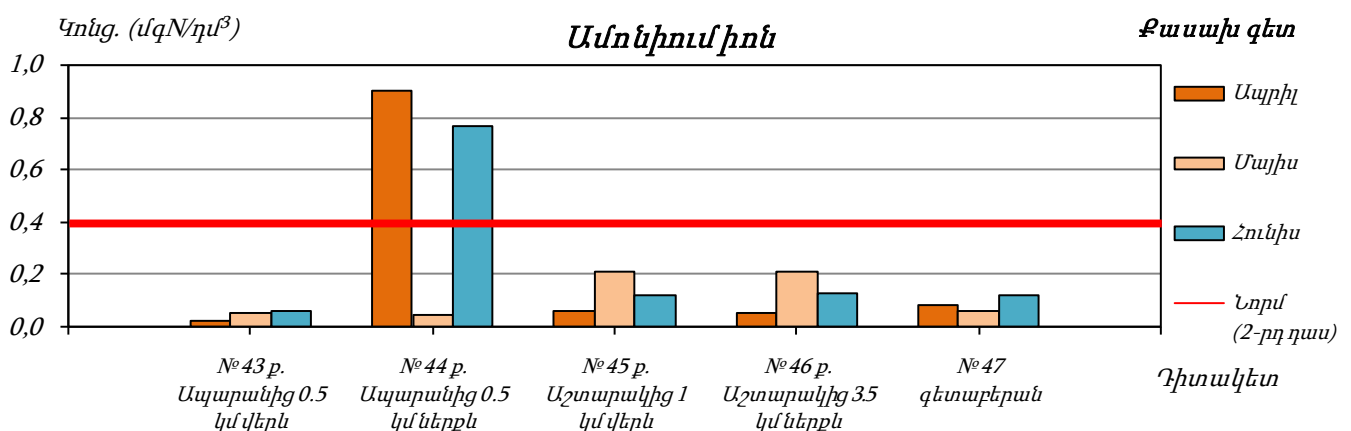
Շաղվարդ գետի ջրի որակը Փարպի գյուղից ներքև հատվածում երեք ամիսներին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

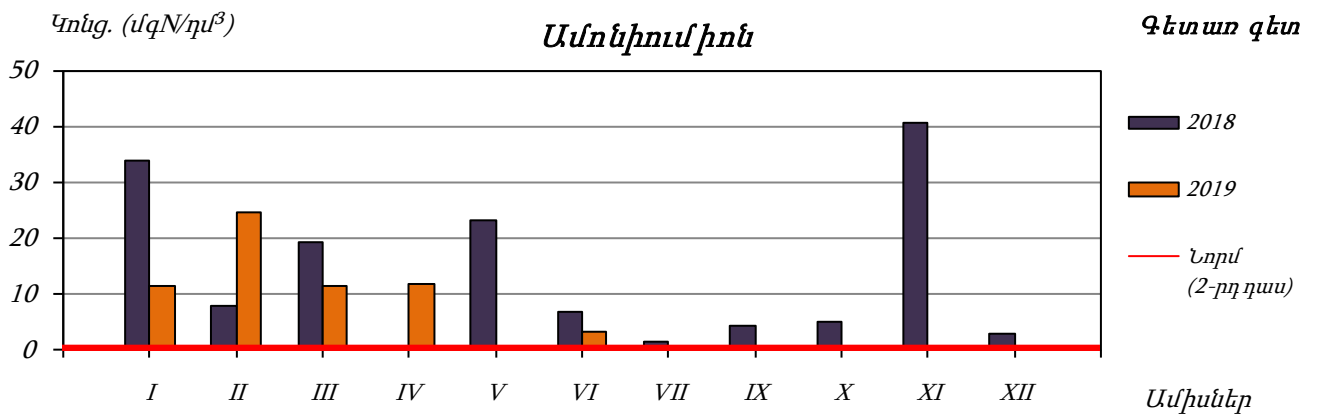
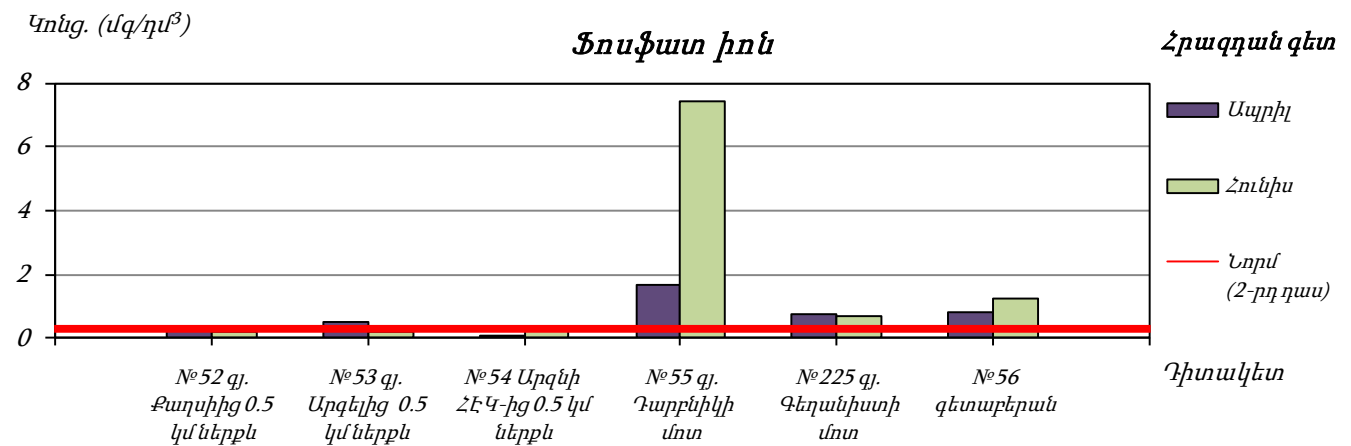
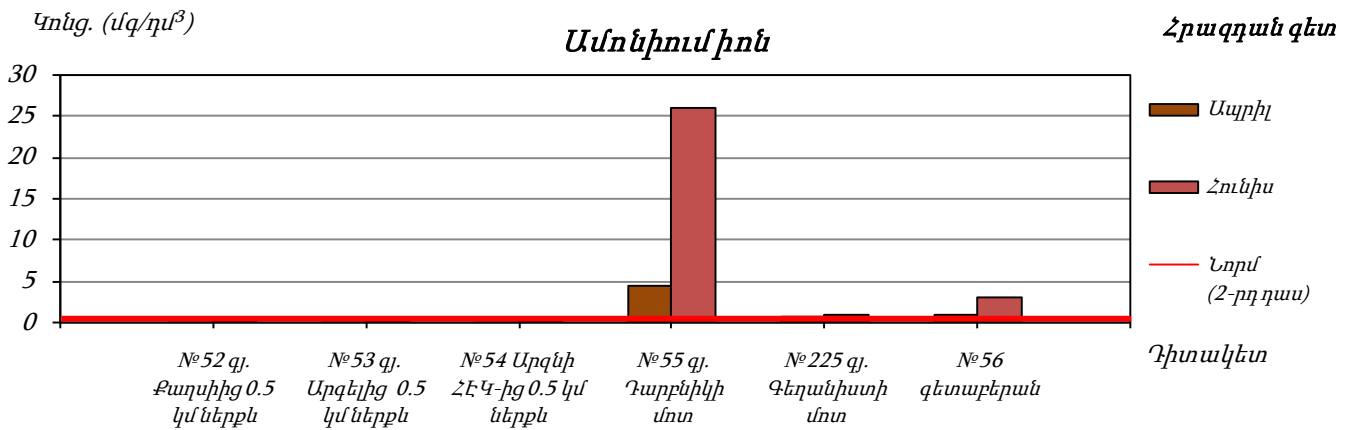
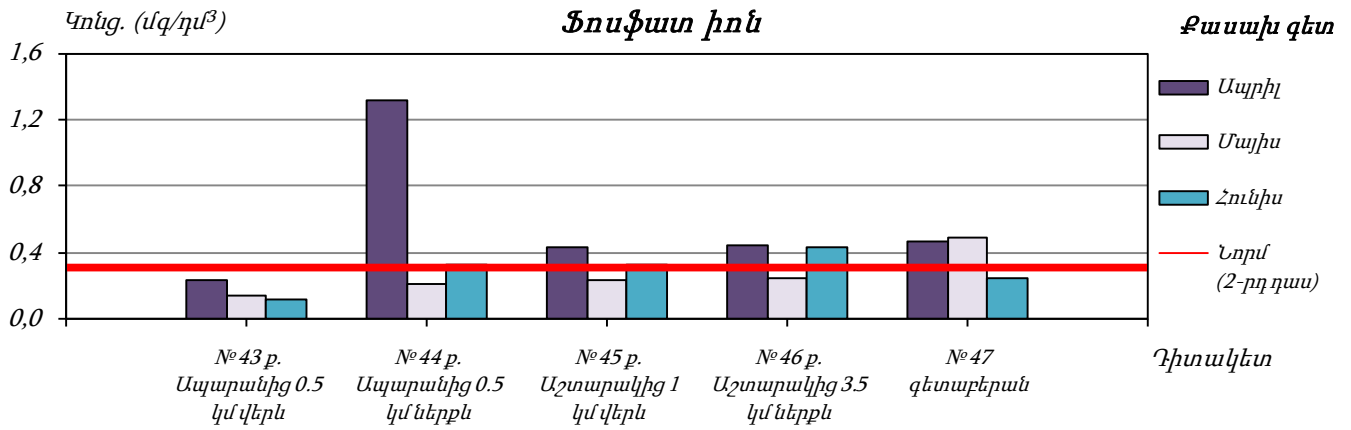
Հրազդան գետի ջրի որակը Քաղսի գյուղից ներքև և Արգել գյուղից ներքև հատվածներում ապրիլ ամսին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս): Արգելի ՀԷԿ-ից ներքև և Երևանից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ հատվածներում ապրիլ և հունիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս): Հրազդան գետի գետաբերանի և Գեղանիստ գյուղի մոտ հատվածներում ապրիլ և հունիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

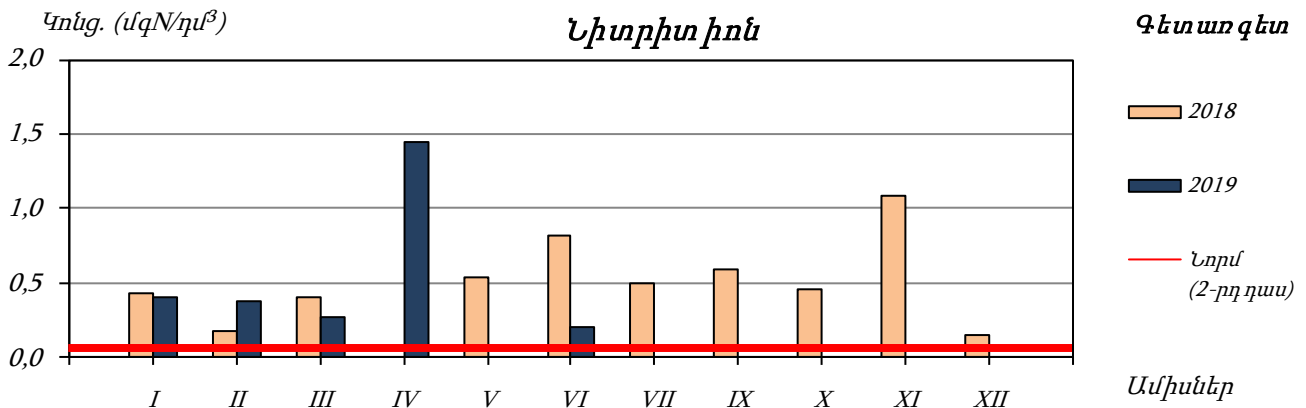
Գետառ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում երեք ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Մարմարիկ գետի ջրի որակը Հանքավան գյուղից վերև հատվածում հունիսին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ ապրիլին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Տանձաղբյուր գետի ջրի որակը Ծաղկաձոր քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում ապրիլին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

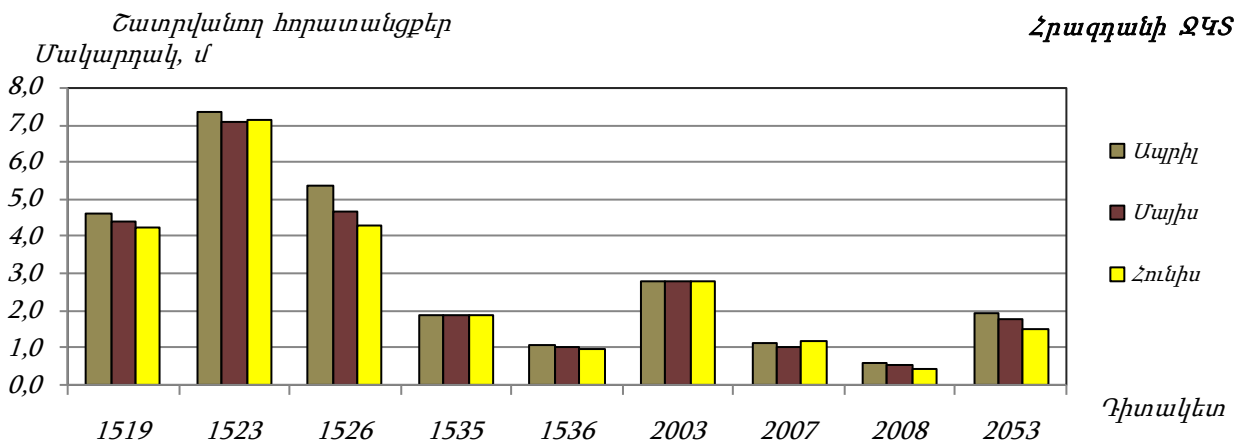
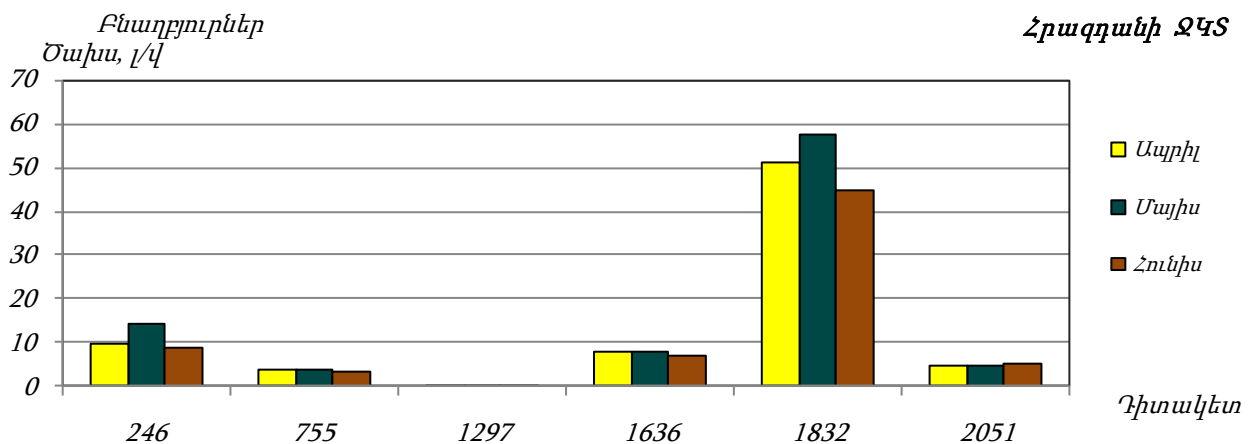

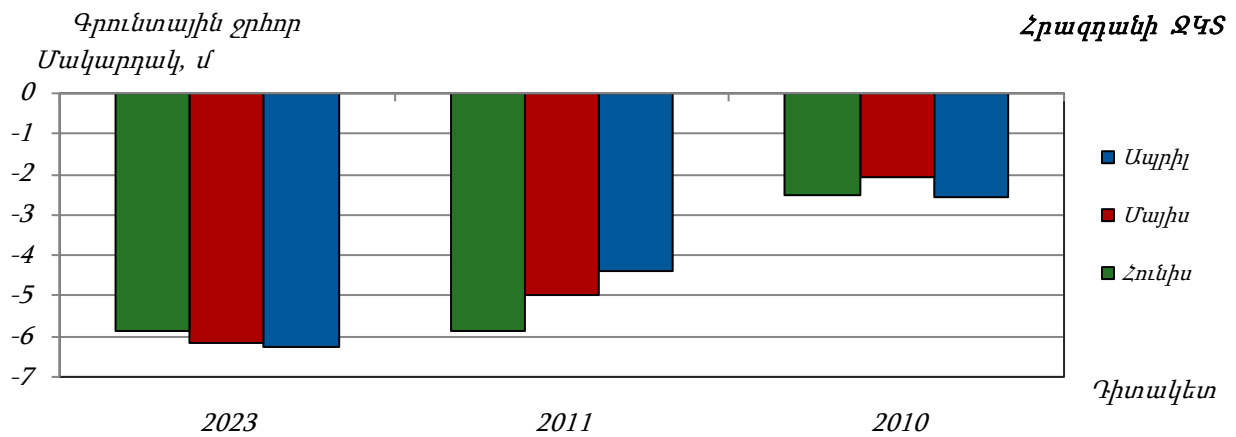
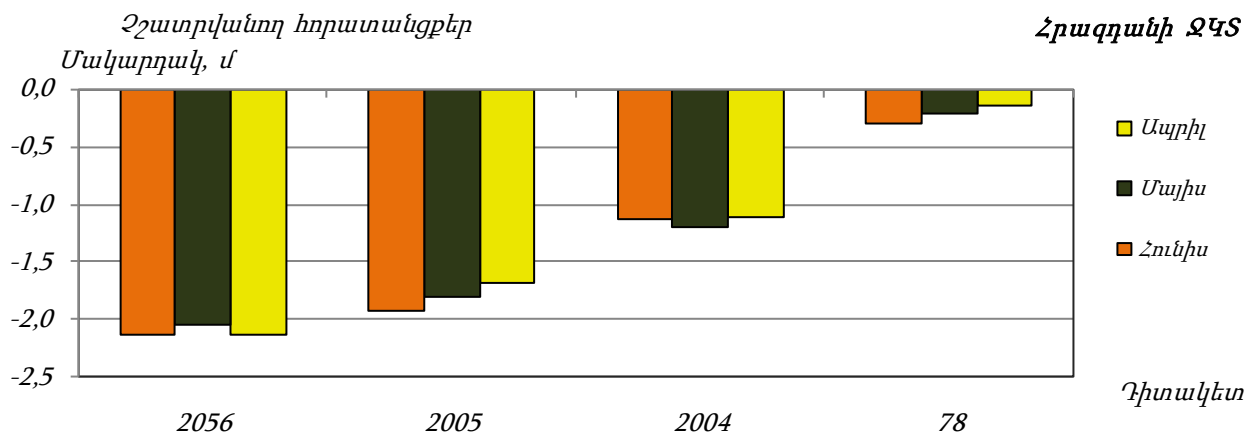
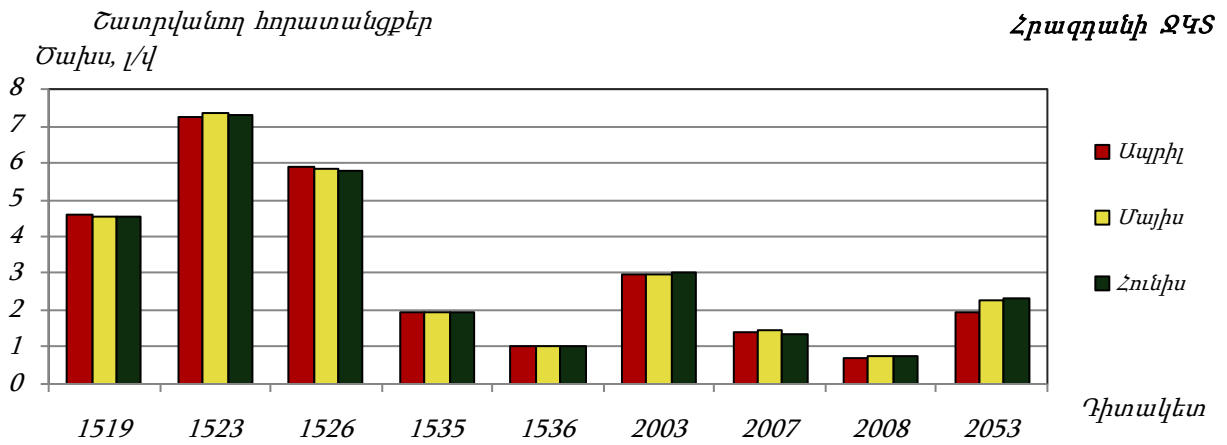

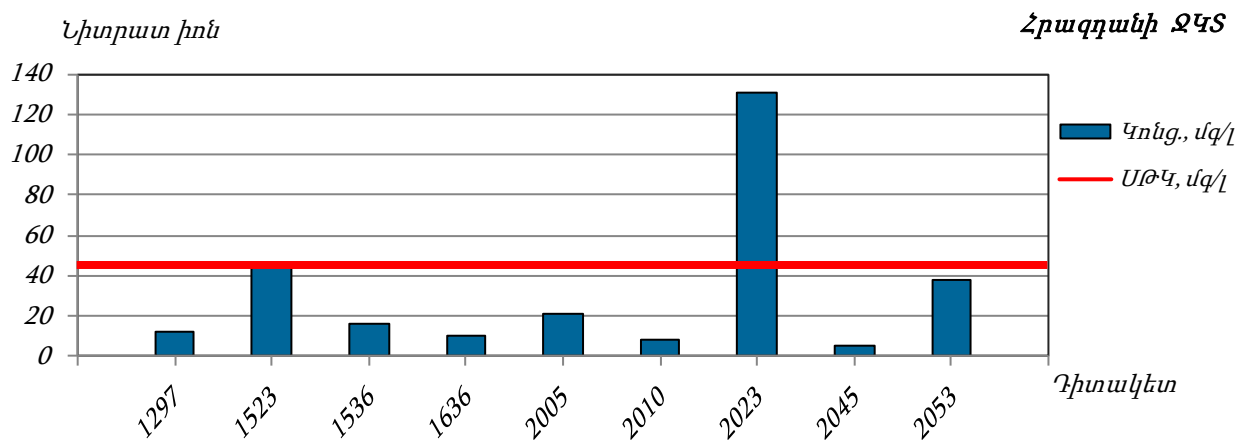
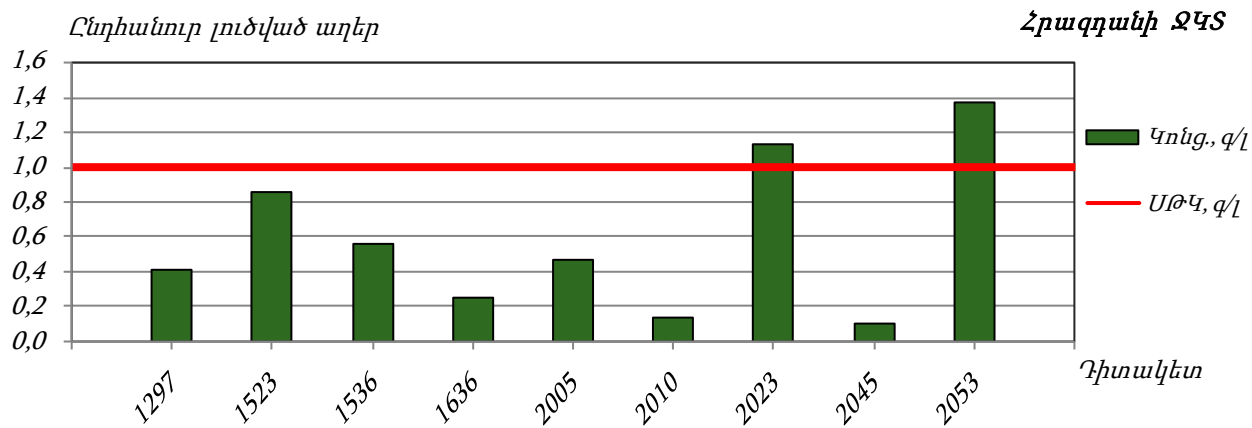

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

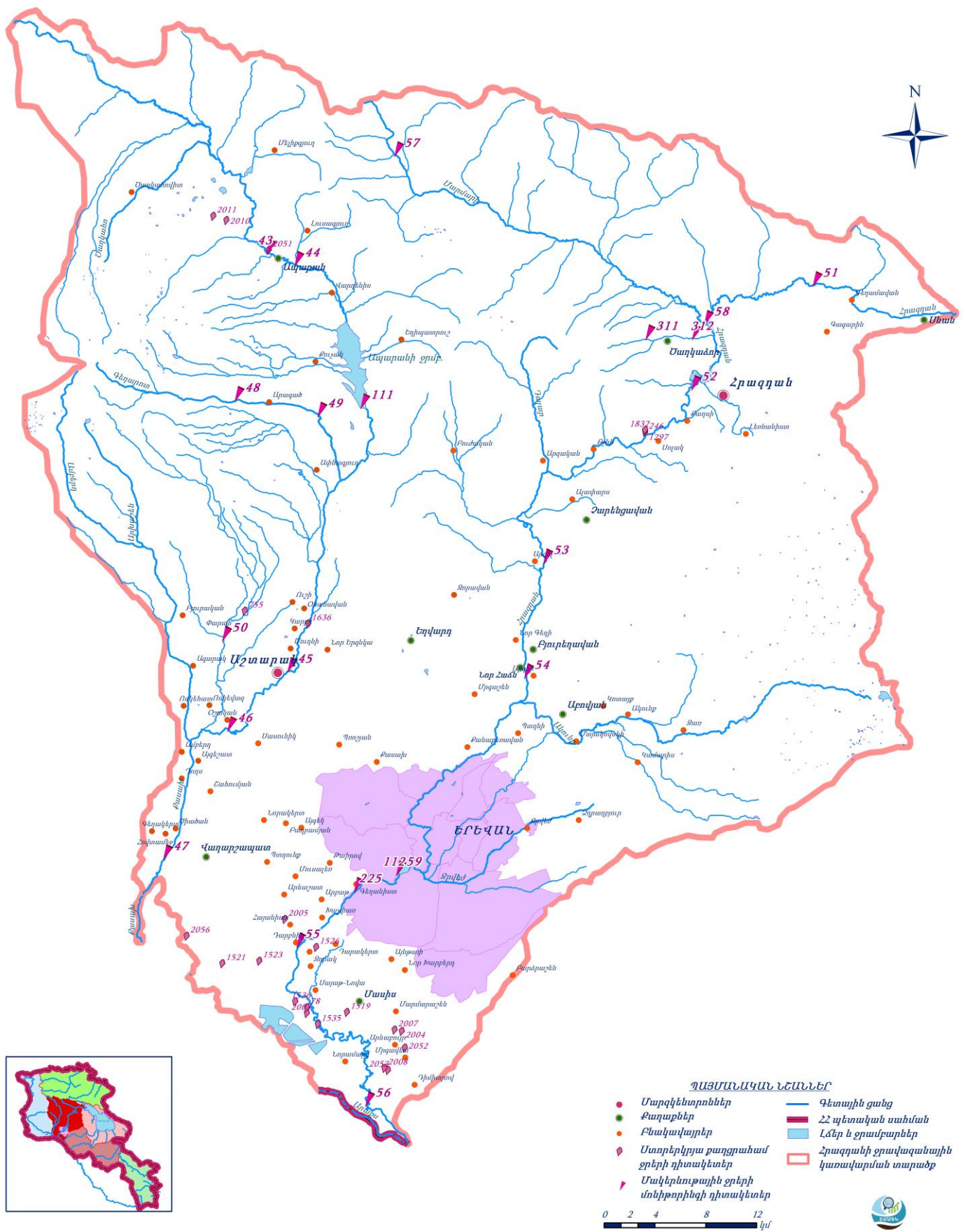
Հրազդանի ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 6 բնադրյուրում, 9 շատրվանող և 7 չշատրվանող հորատանցքում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ջրի որակի մոնիթորինգն իրականացվել է 8 դիտակետում: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար, ինչպես նաև նշված 8 դիտակետում ընդհանուր լուծված աղերի և նիտրատ իոնի կոնցենտրացիաներն ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով (N1297 դիտակետում դիտվել են ծախսի փոքր արժեքներ՝ 0.1-0.3լ/վ)։

ՀՀ Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածքի
մակերևութային և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի
մոնիթորինգի դիտացանց

Մևանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Ձկնագետ գետի ջրի որակը Սեմյոնովկա գյուղից վերև և գետաբերանի հատվածում մայիս ամսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «լավ» (2-րդ դաս):

Մասրիկ գետի ջրի որակը մայիս ամսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Մասրիկ գետի գետաբերանի հատվածում մայիս և հունիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Սոթք գետի ջրի որակը Սոթք գյուղից վերև հատվածում մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում մայիս ամսին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Կարճաղբյուր գետի ջրի որակը Ախպրաձոր գյուղից վերև հատվածում մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում մայիս ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), հունիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Վարդենիս գետի ջրի որակը Վարդենիկ գյուղից վերև հատվածում մայիսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում մայիս և հունիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Մարտունի գետի ջրի որակը Գեղհովիտ գյուղից վերև հատվածում մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում մայիս ամսին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիսին՝ «վատ» (5-րդ դաս):

Արգիճի գետի ջրի որակը Լեռնահովիտ գյուղից վերև և գետաբերանի հատվածներում մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

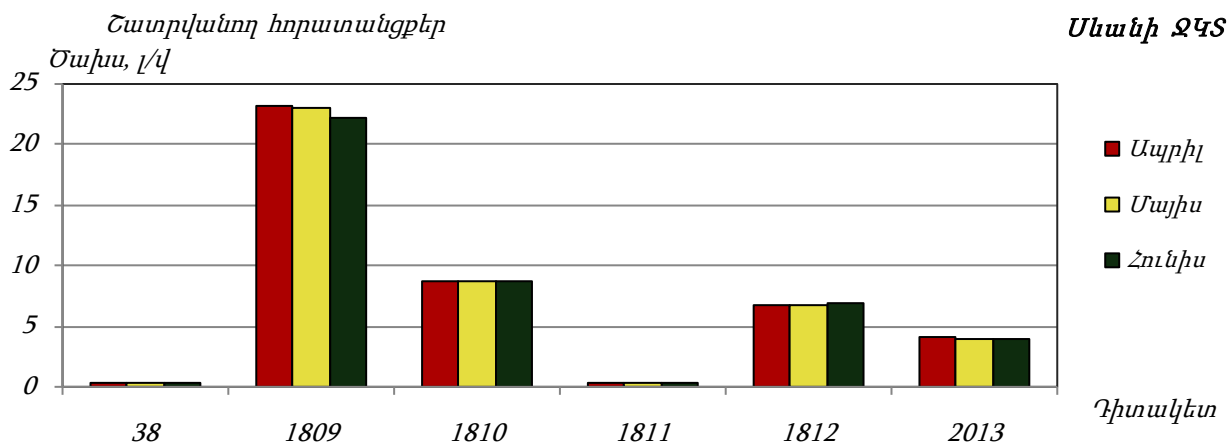
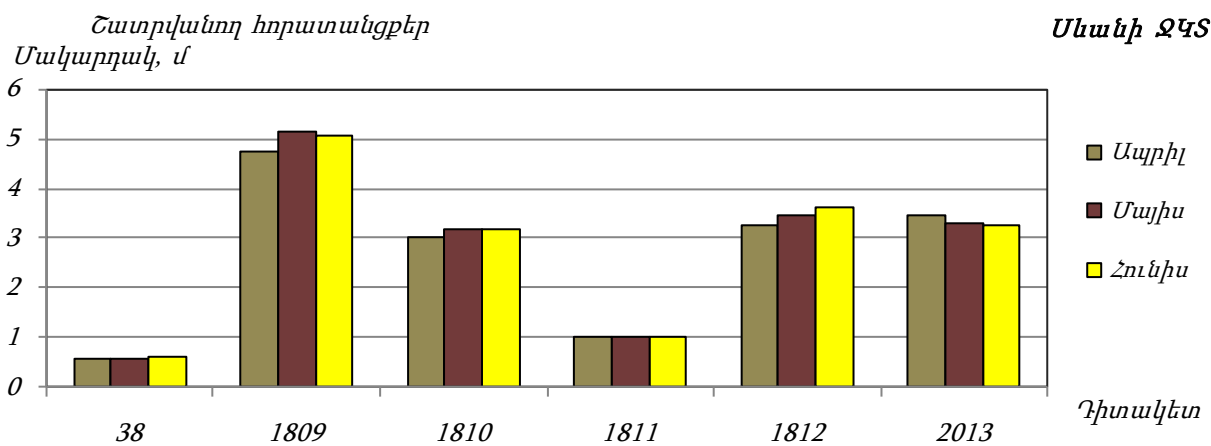
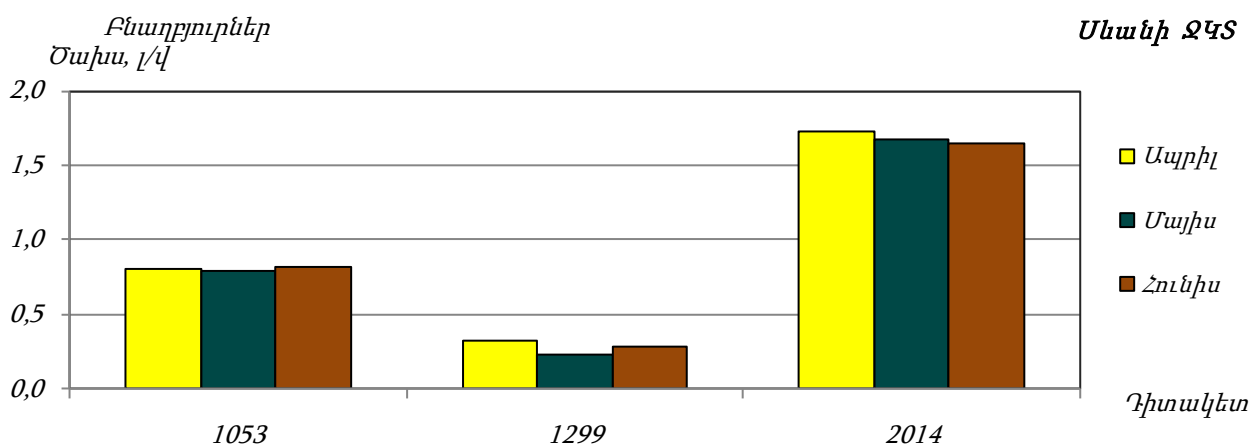
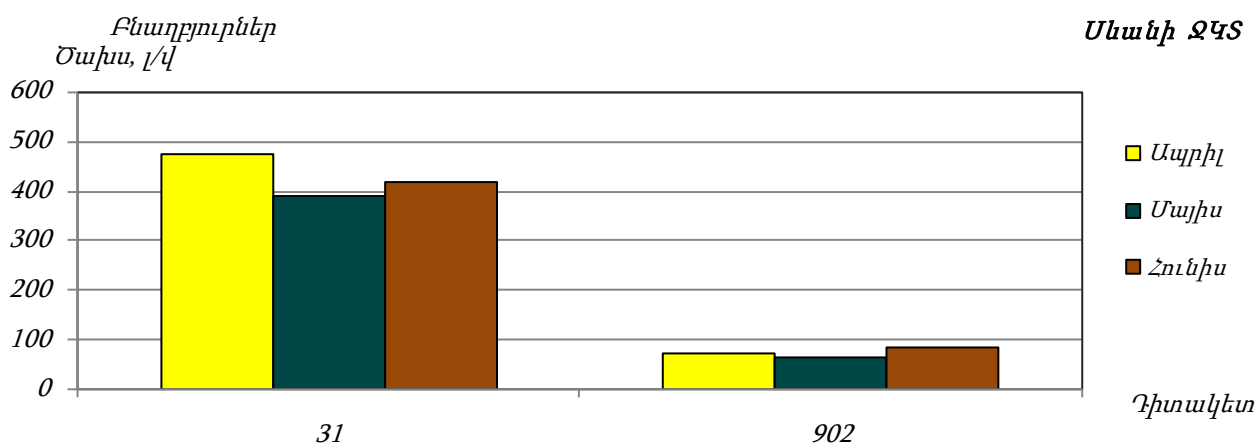
Ծակքար գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մայիսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

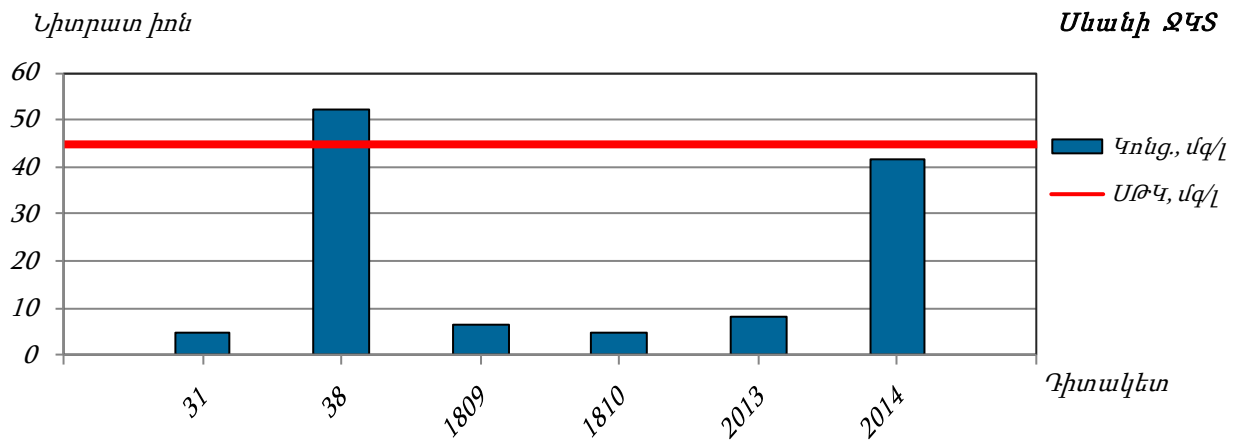
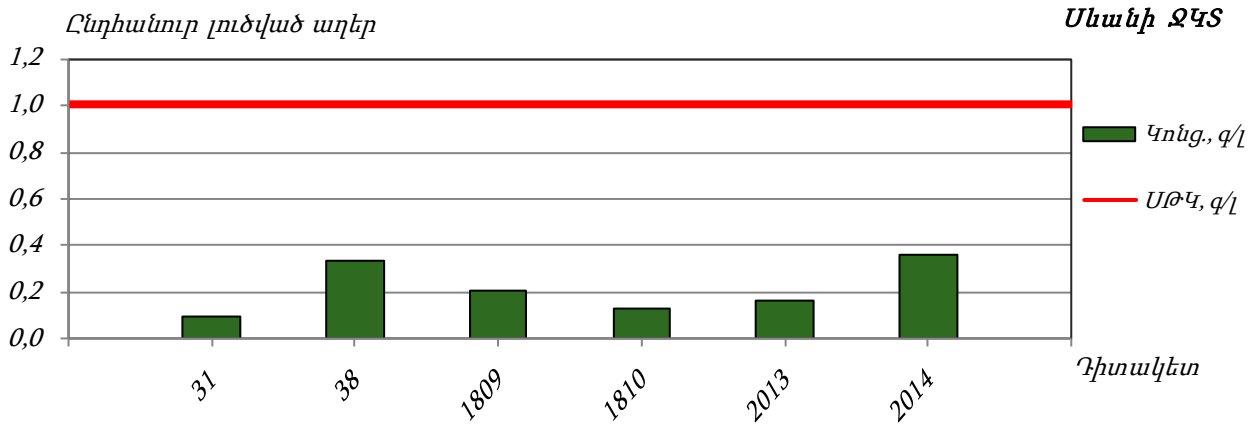
Շողվազ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մայիսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Գավառագետ գետի ջրի որակը մայիս և հունիս ամիսներին Ծաղկաշեն գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Մևանի ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 5 բնաղբյուրում, 6 շատրվանոդ հորատանցքում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ջրի որակի մոնիթորինգն իրականացվել է 6 դիտակետում: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար, ինչպես նաև նշված 6 դիտակետում ընդհանուր լուծված աղերի և նիտրատ իոնի կոնցենտրացիաներն ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

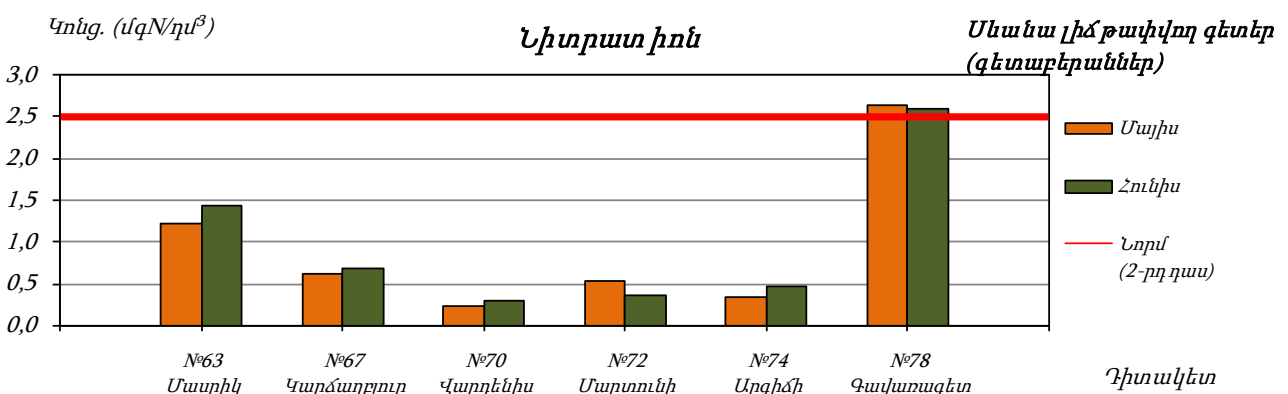
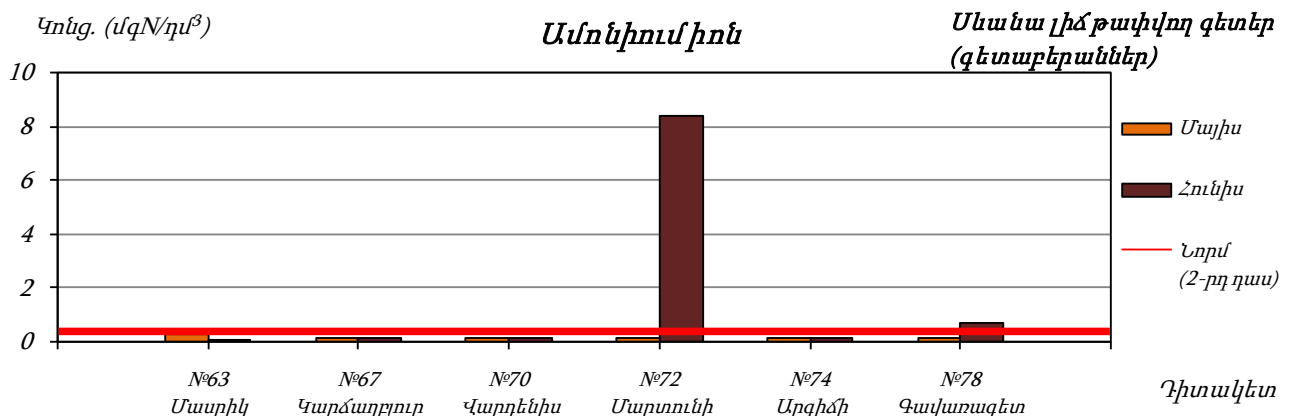
Սևանա լիճ

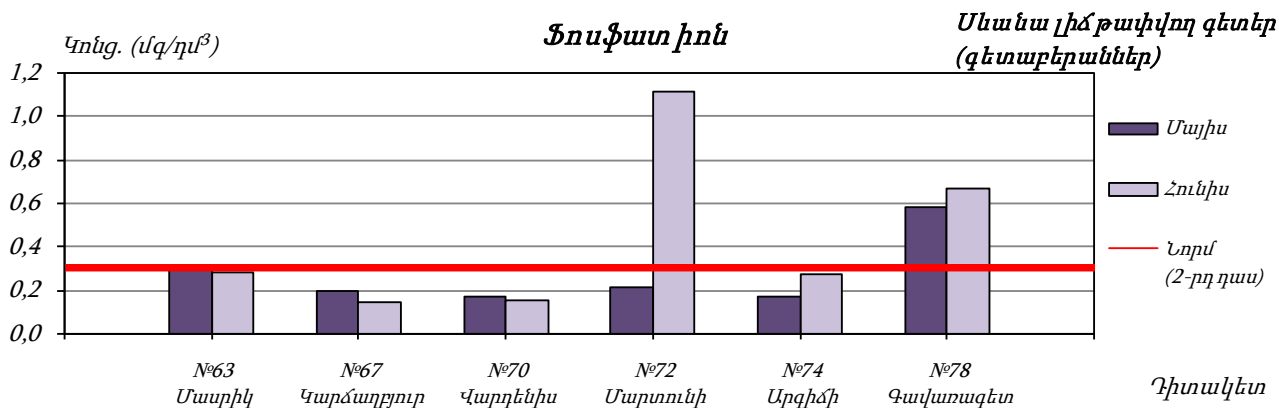
2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում Սևանա լճի ջրի որակի ուսումնասիրության նպատակով ջրի նմուշառումն իրականացվել է Փոքր և Մեծ Սևանների տարբեր խորություններում: Սևանա լճից վերցված փորձանմուշներում, ձկնատնտեսական նորմերի գնահատման համաձայն, երեք ամփսների ընթացքում ՍԹԿ-ն գերազանցել են թթվածնի հնգօրյա կենսաբանական պահանջարկի, թթվածնի քիմիական պահանջարկի, ցինկի, պղնձի, քրոմի, կադմիումի, մանգանի, վանադիումի և սելենի կոնցենտրացիաները: Որոշված մյուս ցուցանիշների պարունակությունները դիտվել են ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների սահմաններում:

Սևանա լճում կապտականաչ ջրիմուռների աճի հնարավոր պատճառ հանդիսանում են լճի ջրի տաքացումը և լճում բավարար քանակությամբ կենսածին տարրերի՝ հատկապես ֆոսֆորի առկայությունը: Վերջին տարիներին դիտվում է Սևանա լճում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի աճ:

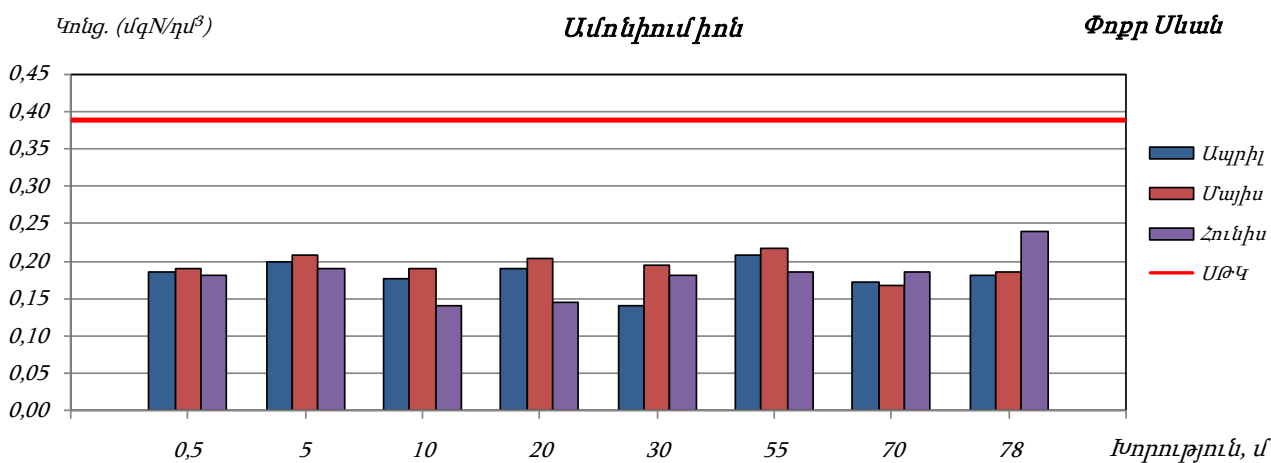
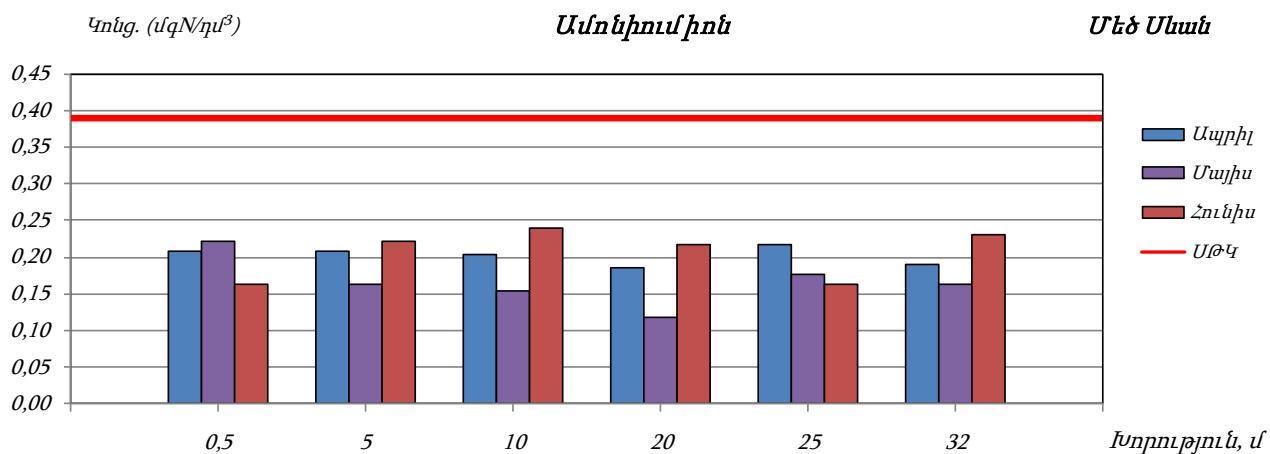
Սևանա լճի աղտոտման հավանական պատճառ են հանդիսանում կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերի՝ առանց կենսաբանական մաքրման արտահոսքերը Սևանի ՋԿՏ-ի գետեր կամ անմիջապես Սևանա լիճ: Չմաքրված կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերը իրենց հետ գետեր, իսկ այնուհետև լիճ կարող են տանել ազոտի և ֆոսֆորի զգալի քանակություն:

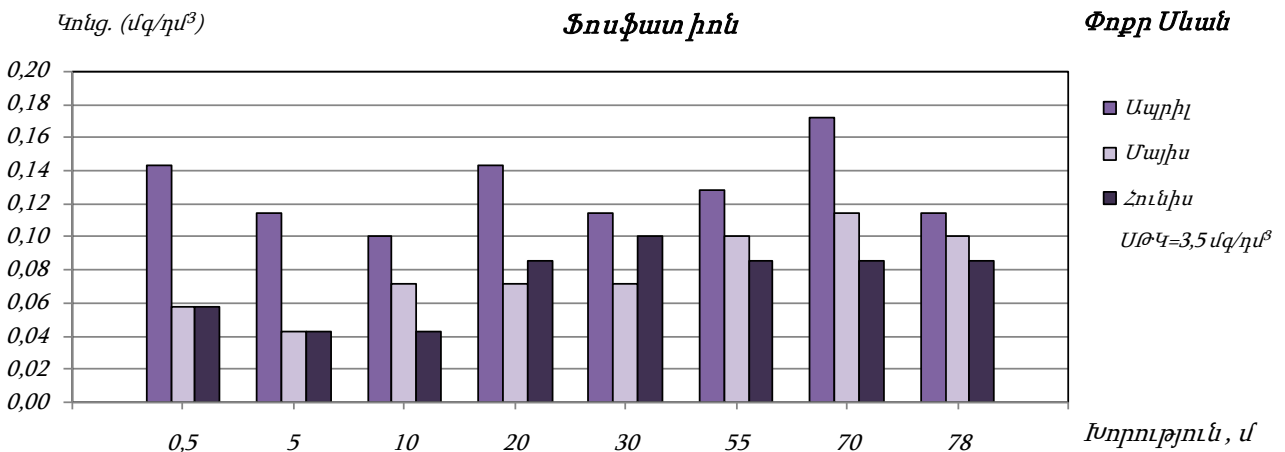
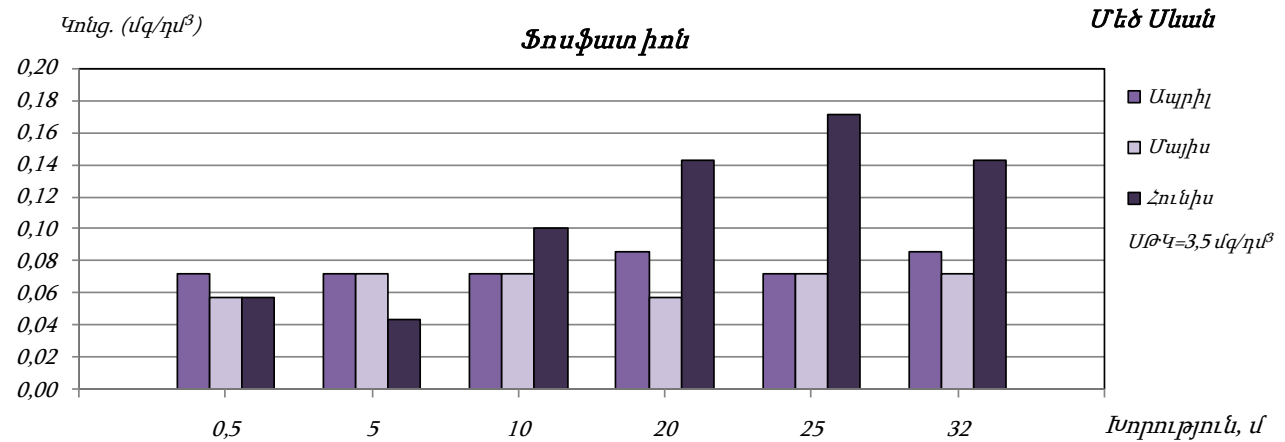
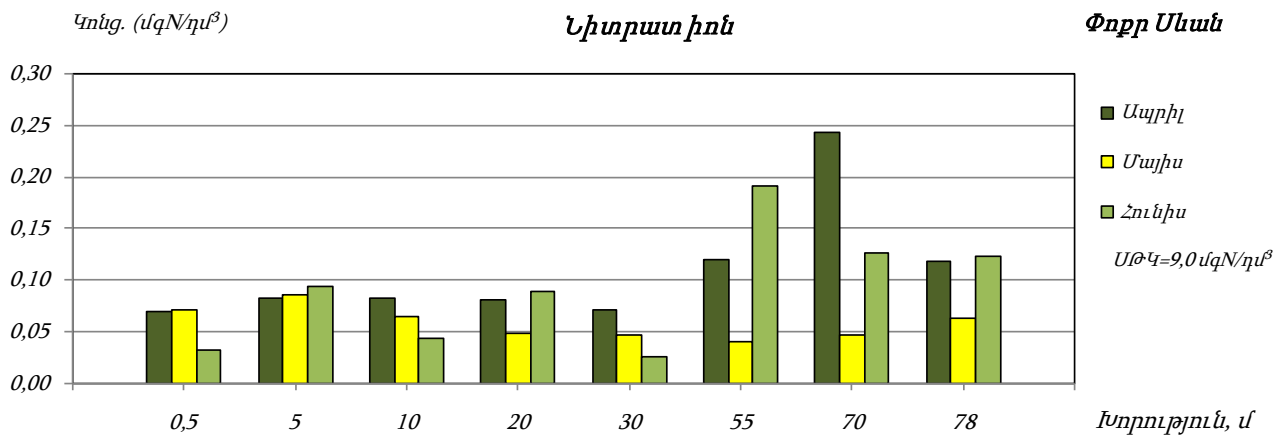
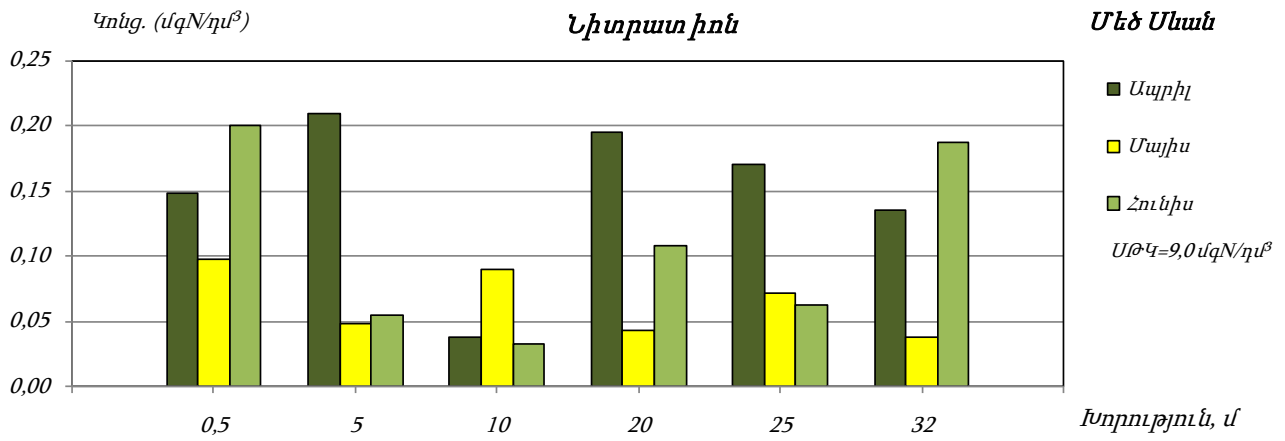
Սևանա լիճ թափվող գետերի գետաբերաններում ազոտի և ֆոսֆորի պարունակությունները ներկայացված են ստորև գրաֆիկական տեսքով.

Սեանա լճում կենսածին նյութերի պարունակությունները ներկայացված են ստորև գրաֆիկական տեսքով.

Ապրիլ

Ջրային օբյեկտ, խորություն	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՄԹԿ-ից (անգամ)*				
	Պղինձ, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Կադմիում, ՄԹԿ=0,005 մգ/լ	Վանադիում, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Սելեն, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ
Փոքր Սևան, 0.5մ խորություն	2.2	–	–	9.3	1.9
Փոքր Սևան, 5մ խորություն	4.8	1.8	–	7.9	2.2
Փոքր Սևան, 10մ խորություն	6.2	7.5	–	6.9	1.9
Փոքր Սևան, 20մ խորություն	2.9	8.9	–	6.7	2.1
Փոքր Սևան, 30մ խորություն	3.4	3.8	–	6.2	2.2
Փոքր Սևան, 55մ խորություն	3.7	–	–	5.6	1.9
Փոքր Սևան, 70մ խորություն	4.5	8.1	–	4.6	1.8
Փոքր Սևան, 79մ խորություն	4.7	1.3	6.0	5.3	2.0
Մեծ Սևան, 0.5մ խորություն	1.3	1.7	–	5.2	2.2
Մեծ Սևան, 5մ խորություն	1.5	2.8	–	5.4	2.2
Մեծ Սևան, 10մ խորություն	2.3	2.4	–	5.2	2.3
Մեծ Սևան, 20մ խորություն	3.3	1.8	–	4.8	1.9
Մեծ Սևան, 25մ խորություն	3.3	2.8	–	5.0	2.1
Մեծ Սևան, 30մ խորություն	2.7	1.8	–	5.0	2.2

* Ապրիլին ԹՔՊ և ԹԿՊ₅ ցուցանիշները գնահատման մեջ ներառված չեն

Մայիս

Ջրային օբյեկտ, խորություն	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից (անգամ)						
	Թթվածնի 5-օրյա կենսաքիմիական պահանջարկ, ՍԹԿ=3 մգ/լ	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՍԹԿ=30 մգ/լ	Ցինկ, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Պղինձ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Վանադիում, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Սելեն, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ
Փոքր Սևան, 0.5մ խորություն	1.4	1.2	–	2.5	2.1	3.7	2.5
Փոքր Սևան, - 5մ խորություն	1.4	–	–	2.0	3.3	4.0	2.4
Փոքր Սևան, 10մ խորություն	1.3	–	–	2.4	3.5	12.2	2.6
Փոքր Սևան, 20մ խորություն	1.4	–	–	2.4	5.1	9.3	2.6
Փոքր Սևան, 30մ խորություն	1.5	–	–	2.4	3.6	7.5	2.5
Փոքր Սևան, 55մ խորություն	1.3	1.2	–	2.1	3.8	6.9	2.5
Փոքր Սևան, 70մ խորություն	1.4	–	–	2.1	6.3	6.4	3.0
Փոքր Սևան, 79մ խորություն	1.4	–	–	4.1	5.6	6.2	3.0
Մեծ Սևան, 0.5մ խորություն	1.4	1.2	–	2.2	3.9	5.7	2.7
Մեծ Սևան, 5մ խորություն	1.4	–	–	2.0	4.1	5.9	2.8
Մեծ Սևան, 10մ խորություն	1.4	–	–	2.7	3.8	6.0	3.1
Մեծ Սևան, 20մ խորություն	1.4	–	–	2.4	2.2	7.0	2.9
Մեծ Սևան, 25մ խորություն	1.5	–	–	3.8	3.3	6.8	2.9
Մեծ Սևան, 32մ խորություն	1.2	–	3.9	11.8	2.7	6.8	3.0

Հունիս

Ջրային օբյեկտ, խորություն	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից (անգամ)						
	Թթվածնի 5-օրյա կենսաբիոլոգիական պահանջարկ, ՍԹԿ=3 մգ/լ	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՍԹԿ=30 մգ/լ	Պղինձ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Մանգան, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Վանադիում, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Սելեն, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ
Փոքր Սևան, 0.5մ խորություն	–	–	2.7	1.2	–	6.0	2.9
Փոքր Սևան, 5մ խորություն	–	–	4.1	–	–	2.3	3.1
Փոքր Սևան, 10մ խորություն	–	–	4.4	1.3	–	2.3	3.4
Փոքր Սևան, 20մ խորություն	–	1.4	2.7	3.8	1.3	1.8	3.3
Փոքր Սևան, 30մ խորություն	–	–	2.7	3.2	1.8	7.7	3.7
Փոքր Սևան, 55մ խորություն	–	–	3.2	1.4	1.9	5.6	3.5
Փոքր Սևան, 70մ խորություն	–	–	2.7	1.2	–	6.0	2.9
Փոքր Սևան, 79մ խորություն	–	1.2	2.8	–	–	4.8	3.2
Մեծ Սևան, 0.5մ խորություն	–	–	3.8	–	–	3.7	3.2
Մեծ Սևան, 5մ խորություն	–	–	13.8	1.5	–	3.3	3.1
Մեծ Սևան, 10մ խորություն	–	–	3.3	–	–	2.8	2.9
Մեծ Սևան, 20մ խորություն	1.2	–	6.3	1.9	–	2.5	3.3
Մեծ Սևան, 25մ խորություն	–	1.3	3.9	–	–	2.6	3.3
Մեծ Սևան, 30մ խորություն	1.2	–	5.5	1.2	–	2.8	3.5

ՀՀ Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտացանց

Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Վեդի գետի ջրի որակը Ուրցաձոր գյուղից վերև և Արարատ քաղաքից ներքև հատվածներում ապրիլ և մայիս ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիս ամսին Ուրցաձոր գյուղից վերև հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

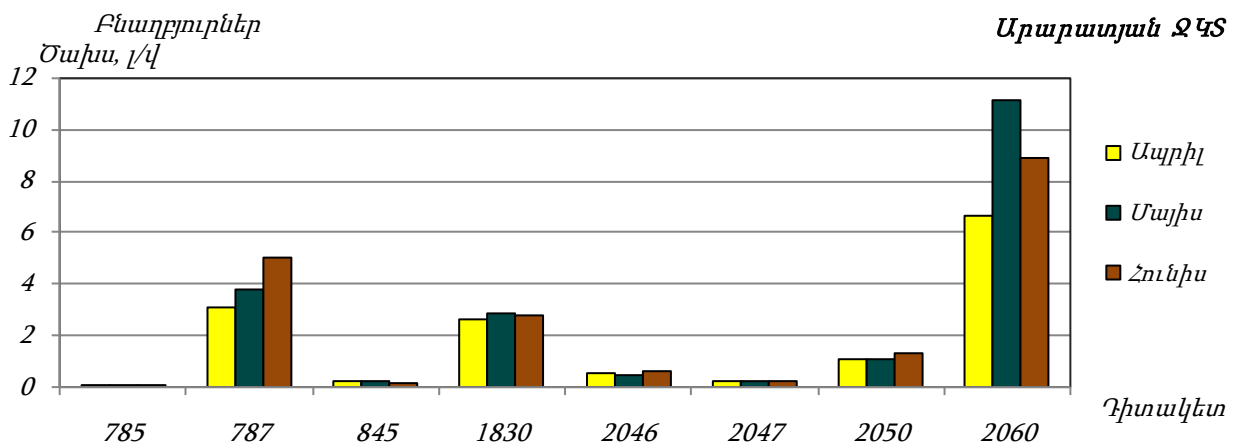
Արփա գետի ջրի որակը Ջերմուկ քաղաքից վերև հատվածում երեք ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Վայք քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում ապրիլ և մայիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Եղեգնաձոր քաղաքից վերև հատվածում ապրիլ և մայիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Արենի գյուղից ներքև հատվածում ապրիլ և մայիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

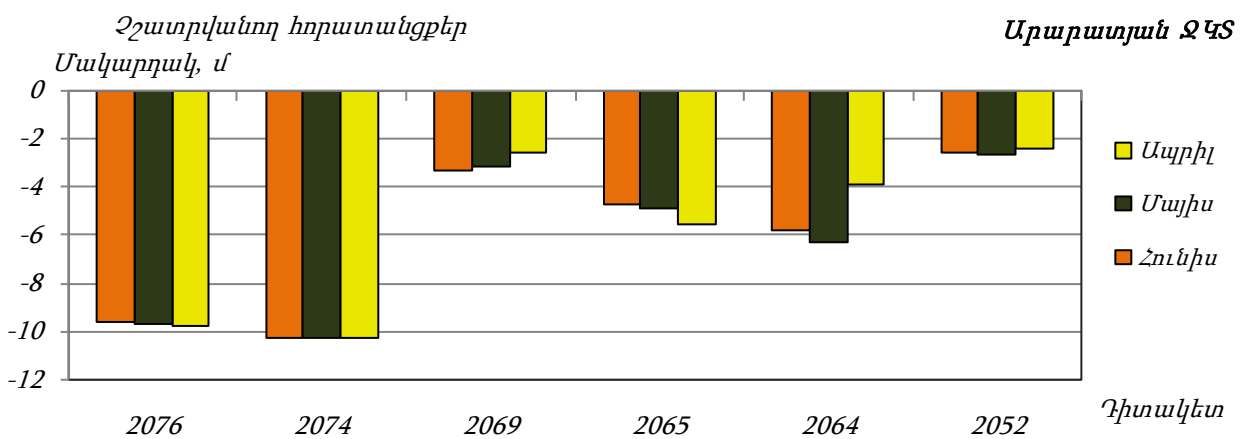
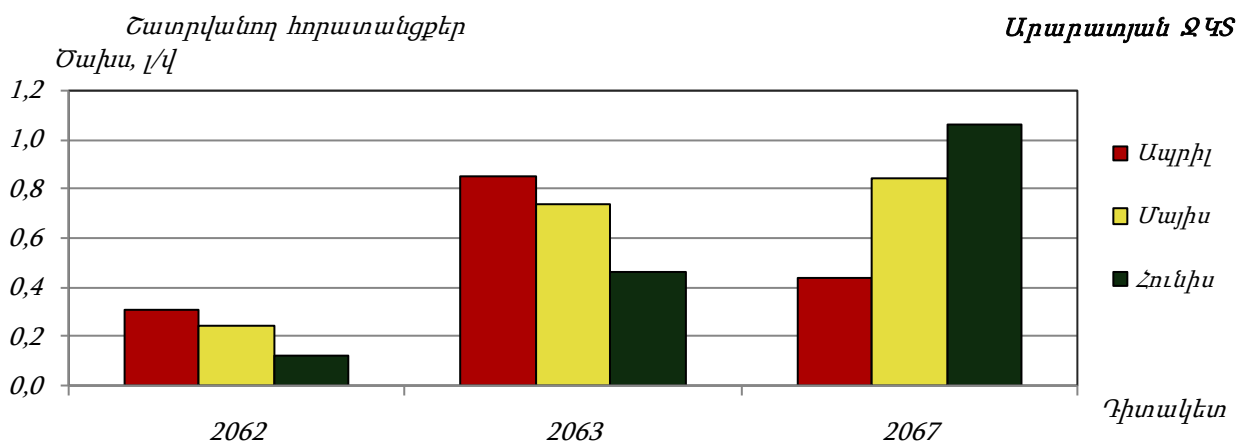
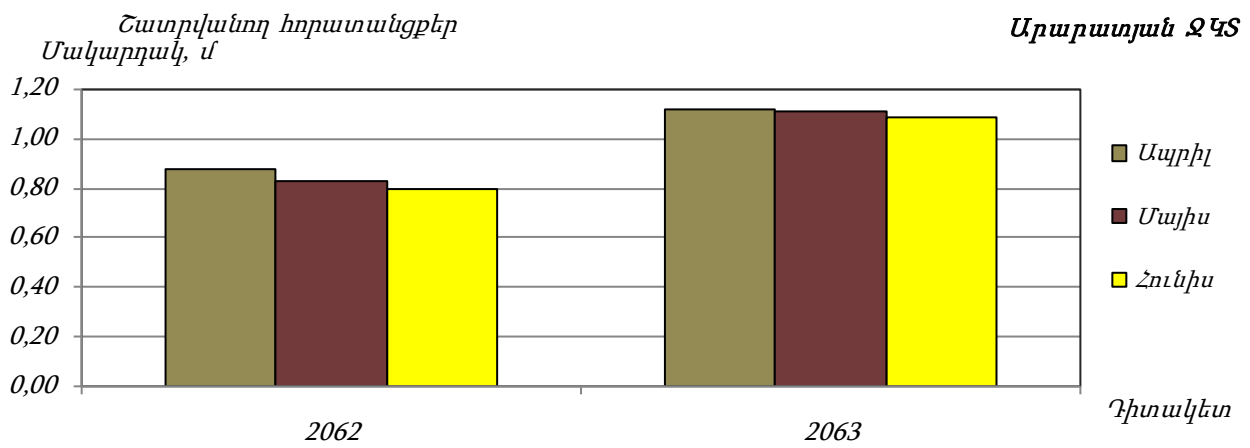
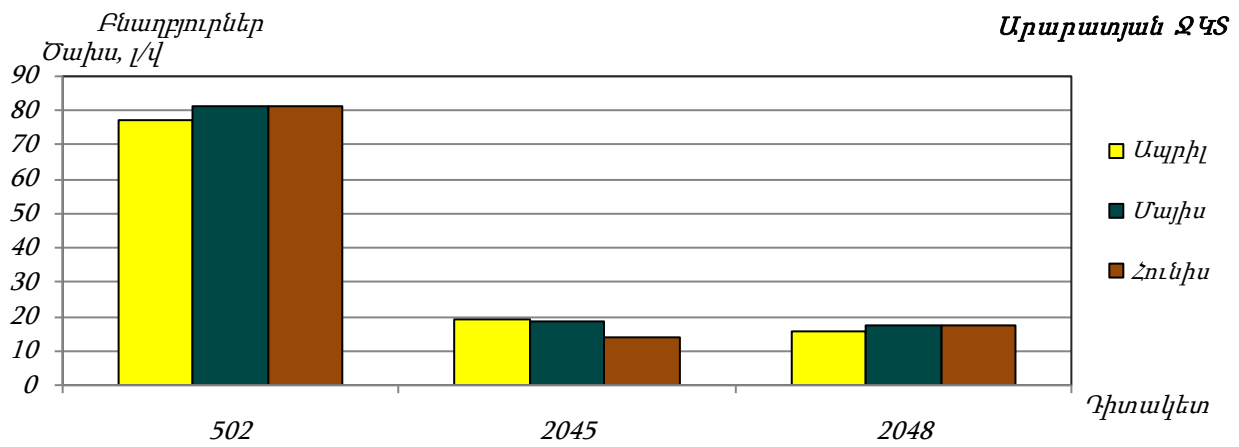
Եղեգիս գետի ջրի որակը Շատին գյուղից ներքև հատվածում ապրիլ և մայիս ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

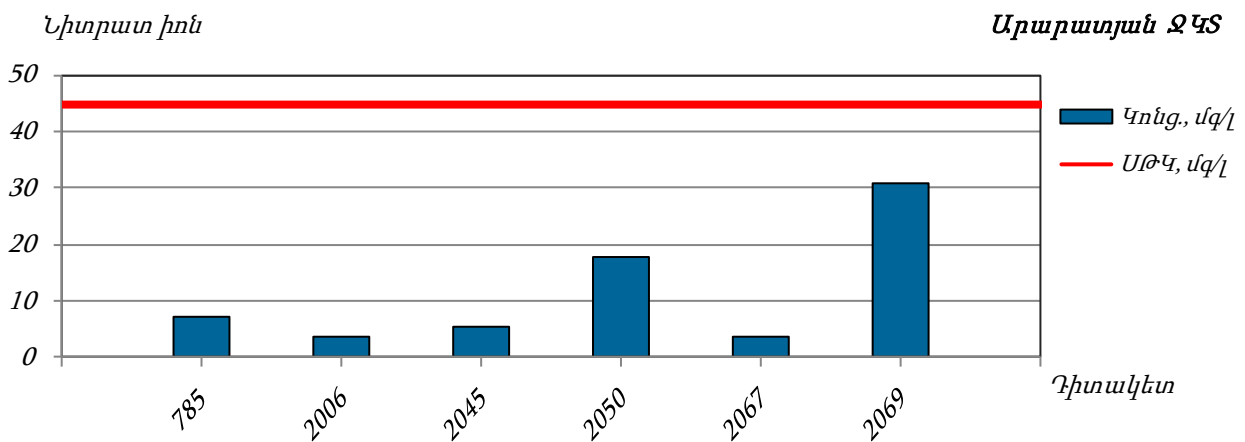
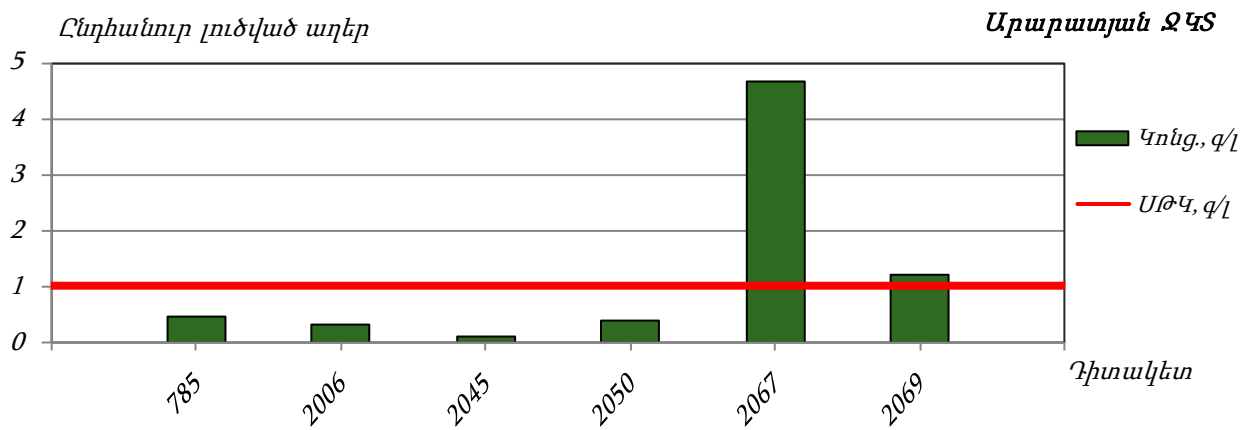
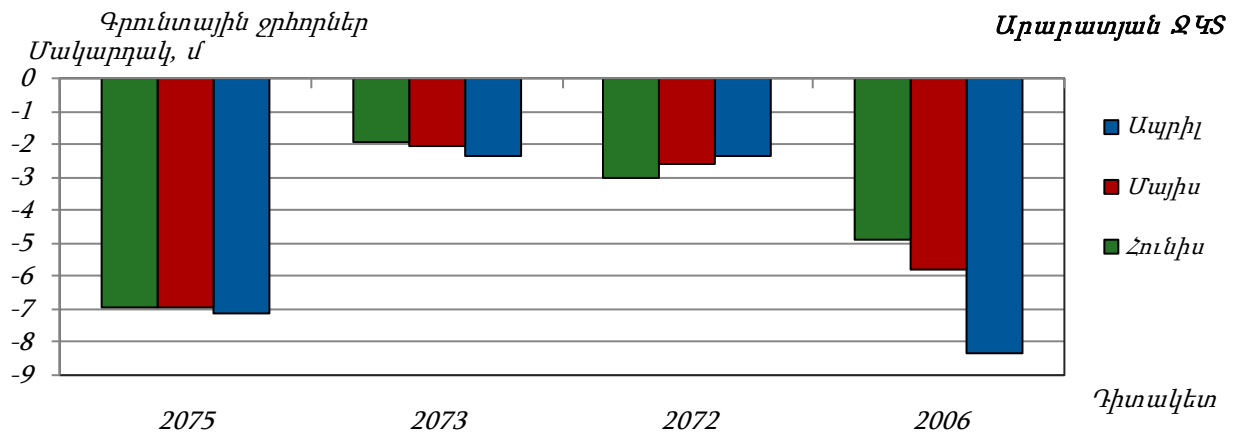
Արփա-Սևան թունելի ջրի որակը Ծովինար գյուղից վերև հատվածում մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

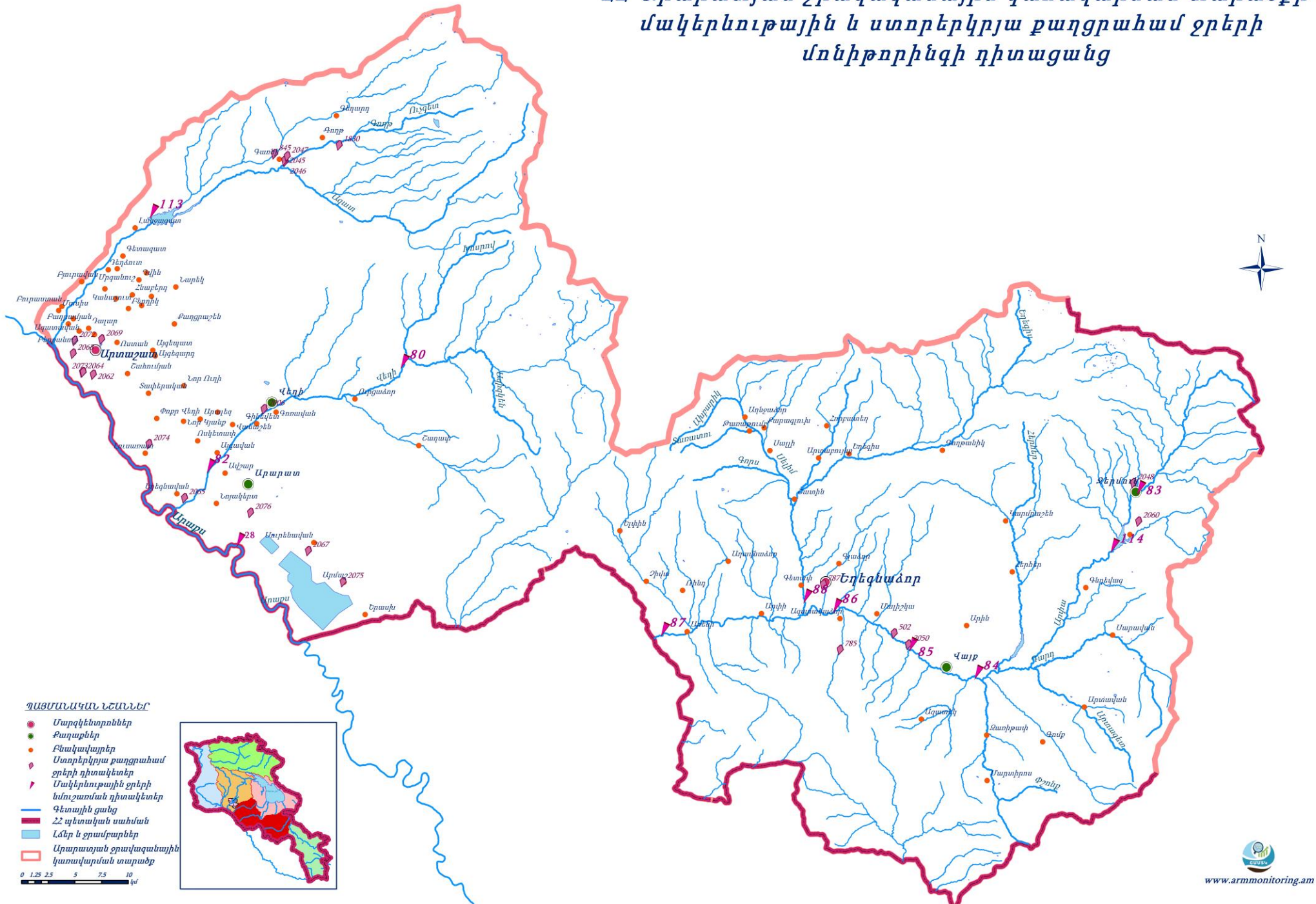
Արարատյան ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 10 բնադիտարկում, 3 շատրվանոց և 10 չշատրվանոց հորատանցքերում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ջրի որակի մոնիթորինգն իրականացվել է 6 դիտակետում: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար, ինչպես նաև նշված 6 դիտակետում ընդհանուր լուծված աղերի և նիտրատ իոնի կոնցենտրացիաներն ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

ՀՀ Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտացանց

Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Կարճևան գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում երեք ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Մեղրիգետ գետի ջրի որակը Մեղրի քաղաքից վերև և գետաբերանի հատվածներում ապրիլ և մայիս ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

Ողջի գետի ջրի որակը Քաջարան քաղաքից վերև հատվածում ապրիլ և հունիս ամիսներին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիս ամսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Ողջի գետի ջրի որակը Քաջարան քաղաքից ներքև հատվածում ապրիլին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), մայիսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Կապան քաղաքից վերև հատվածում ապրիլ և մայիս ամիսներին Ողջի գետի ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիսին՝ «վատ» (5-րդ դաս): Կապան քաղաքի օդանավակայանից ներքև հատվածում երեք ամիսներին Ողջի գետի ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

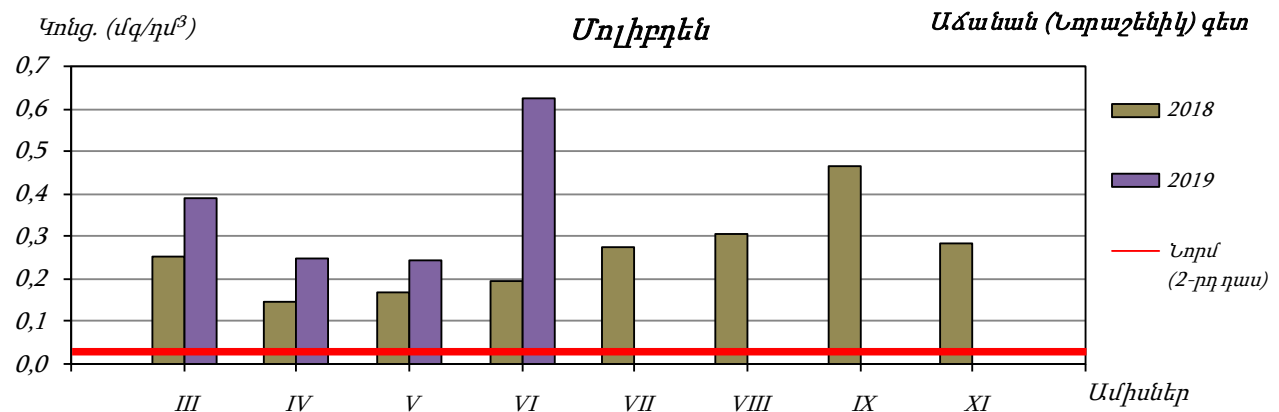
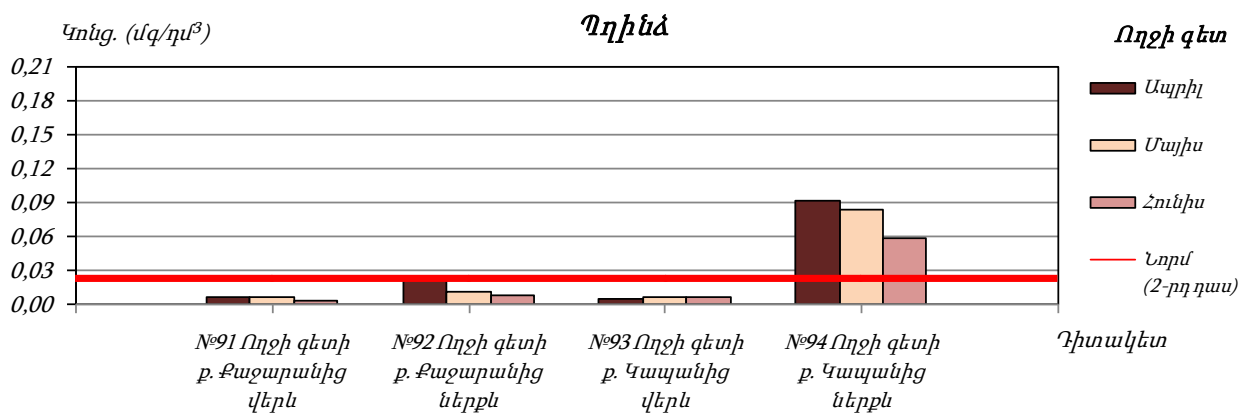
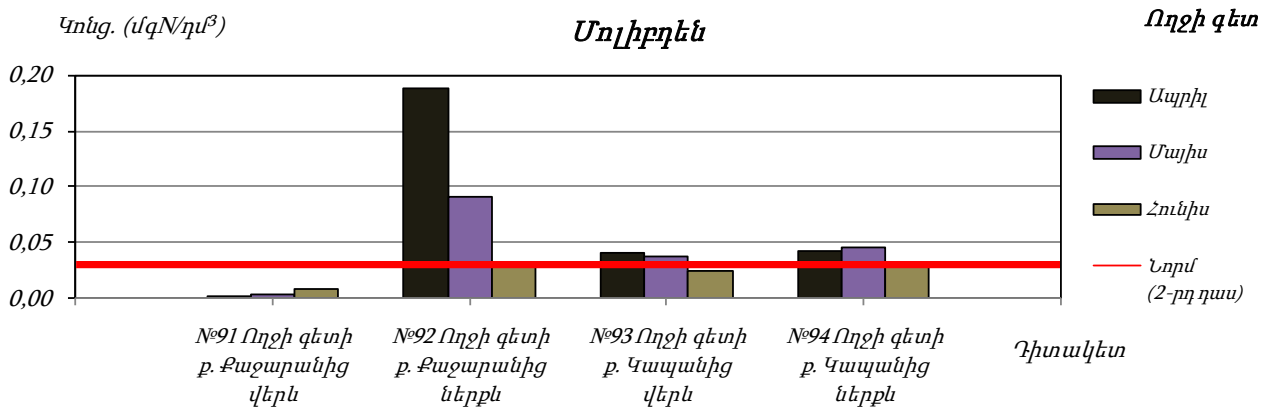
Աճանան (Նորաշենիկ) գետի ջրի որակը Աճանան գյուղից վերև հատվածում ապրիլ և հունիս ամիսներին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում երեք ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Գեղի գետի ջրի որակը Աջաբաջ գյուղից վերև հատվածում մայիս ամսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում ապրիլ և մայիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), հունիս ամսին՝ «լավ» (2-րդ դաս):

Որոտան գետի ջրի որակը Գորայք գյուղից վերև հատվածում ապրիլ ամսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մայիսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիսին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Որոտան գետի ջրի որակը Միսիան քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում ապրիլ ամսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիս և հունիս ամիսներին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև հատվածում ապրիլ ամսին Որոտան գետի ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), մայիսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

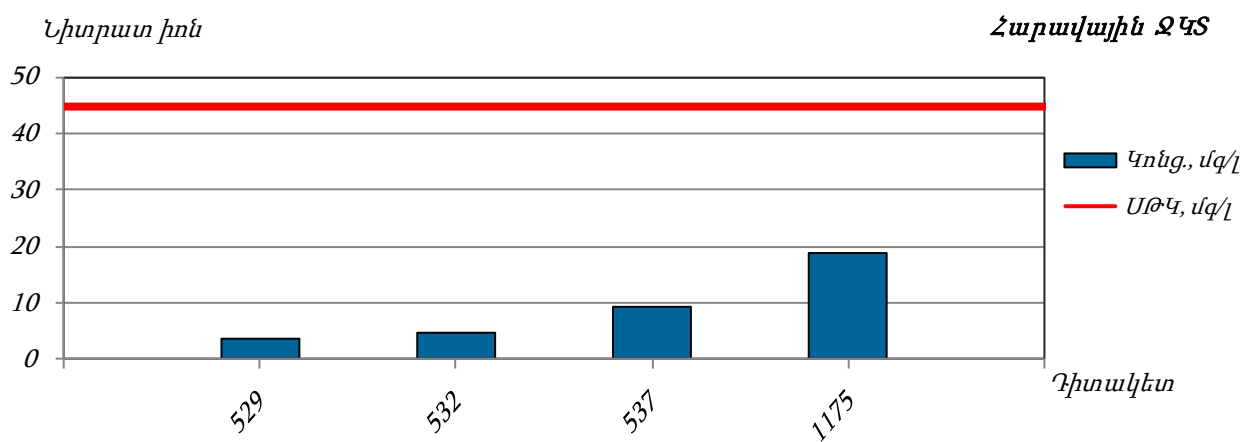
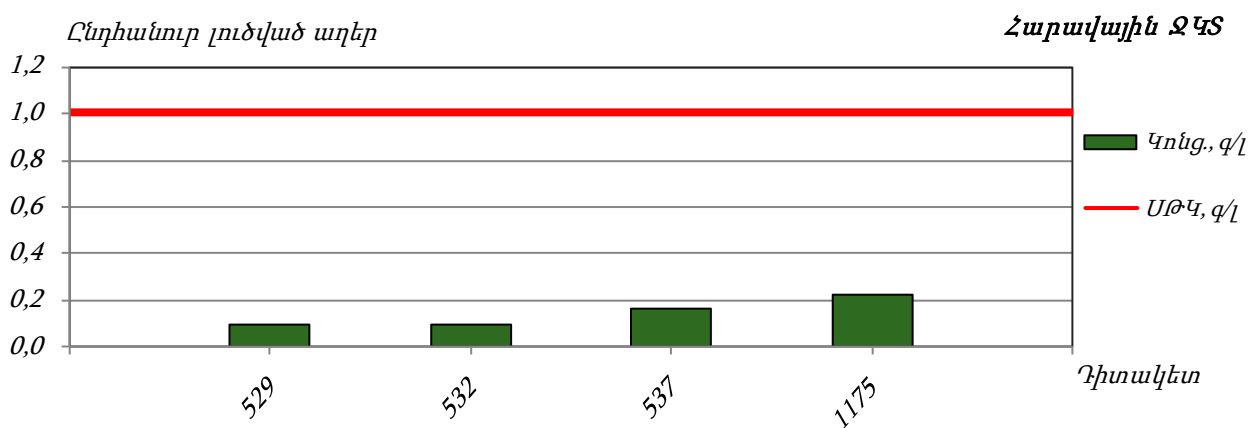
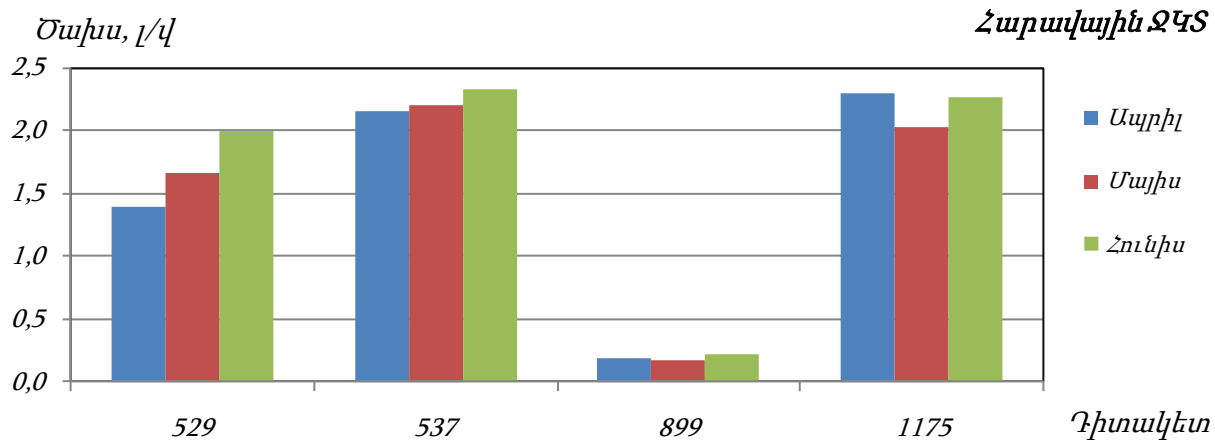
Միսիան գետի ջրի որակը Արևիս գյուղից վերև հատվածում մայիս ամսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում երեք ամիսներին Միսիան գետի ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Վարարակ գետի ջրի որակը Գորիս քաղաքից վերև ընկած հատվածում ապրիլ ամսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մայիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս), հունիսին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Գորիս քաղաքից ներքև ընկած հատվածում ապրիլ և մայիս ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիսին՝ «վատ» (5-րդ դաս):

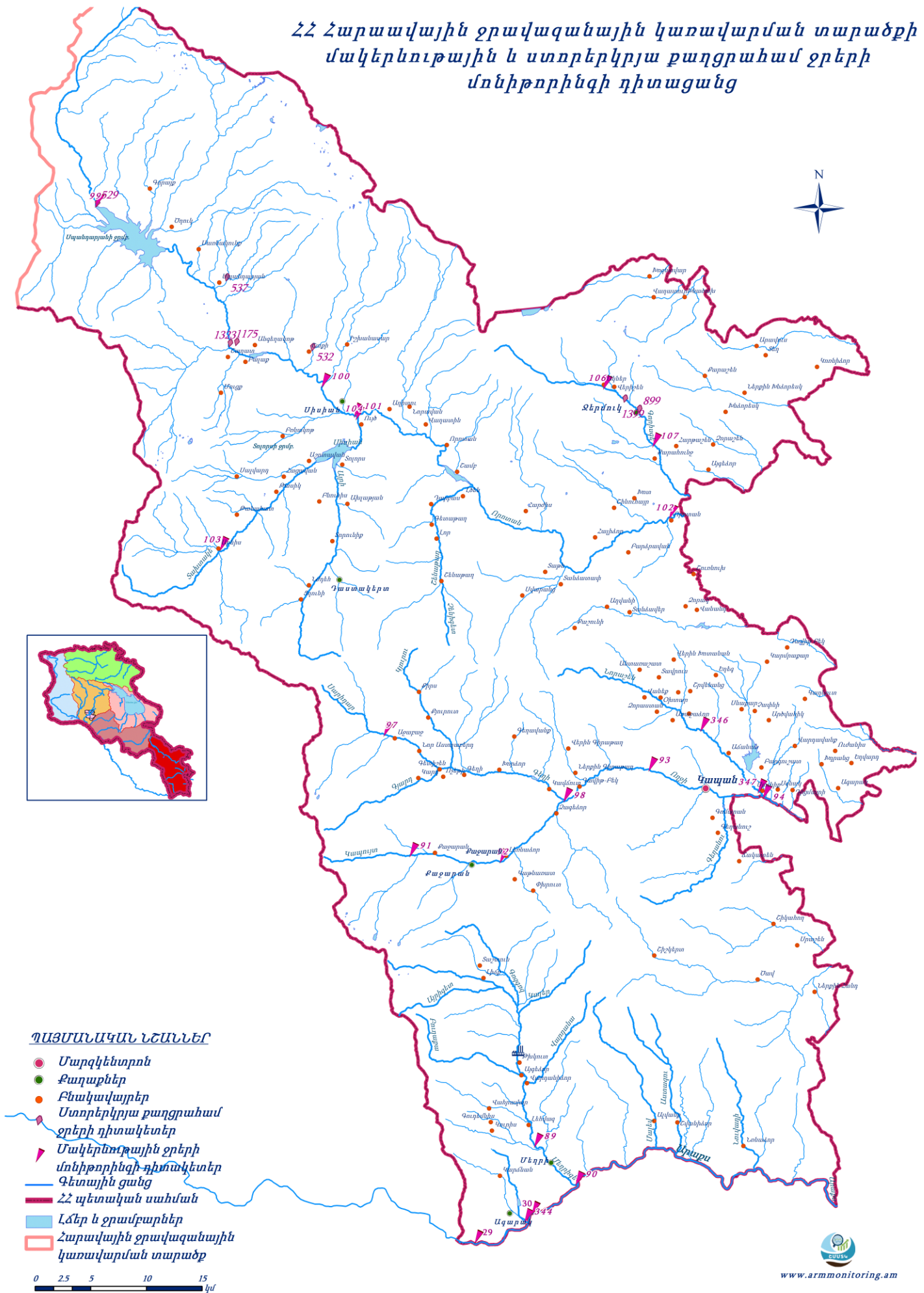

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Հարավային ԶԿՏ-ի ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտա-դիտարկումներ կատարվել են 7 բնադրություն, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը և ծախսը: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար, ինչպես նաև նշված 4 դիտակետում լուծված աղերի և նիտրատ իոնի կոնցենտրացիաներն ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով.

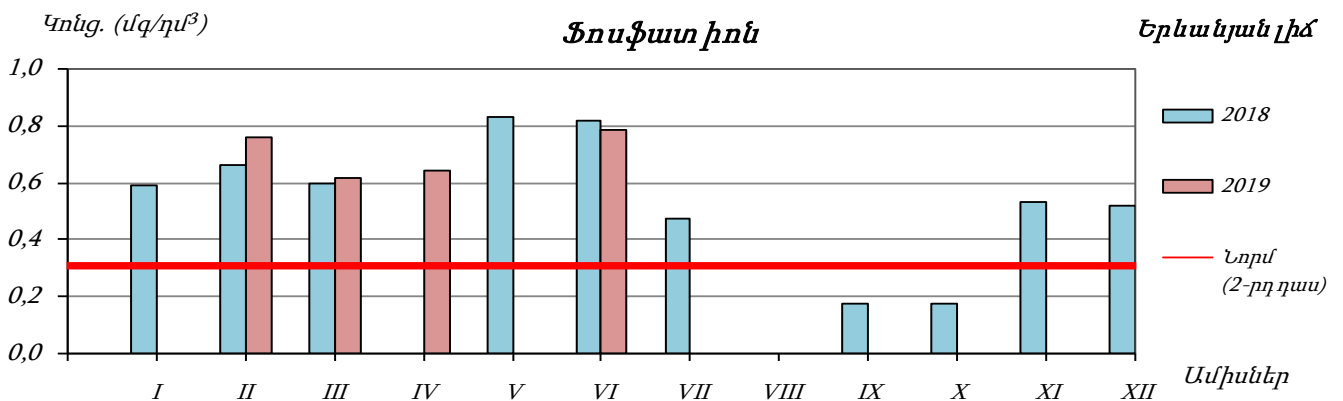
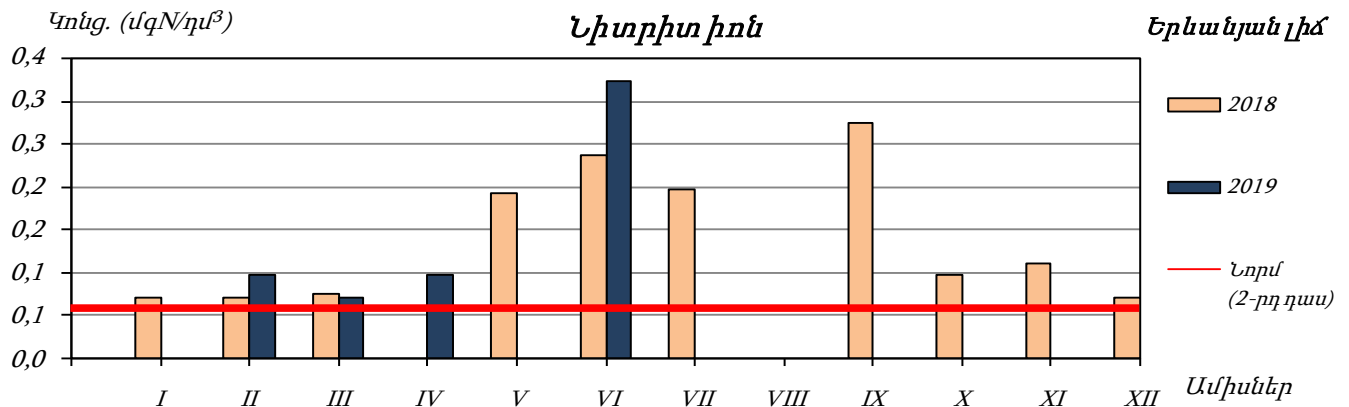

ՀՀ Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածքի
մակերևութային և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի
մոնիթորինգի դիտացանց

ՀՀ ջրամբարների ջրերի որակը 2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում

Արփի լճի ջրամբարի ջրի որակը մայիս ամսին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), հունիսին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Ախուրյանի ջրամբարի ջրի որակը ապրիլին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), մայիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս), հունիսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս): Ապարան ջրամբարի ջրի որակը մայիս և հունիս ամիսներին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Երևանյան լճի ջրի որակը ապրիլ ամսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), իսկ հունիսին՝ «վատ» (5-րդ դաս): Ագատի ջրամբարի ջրի որակը հունիս ամսին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Կեչուտի ջրամբարի ջրի որակը ապրիլ և հունիս ամիսներին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), մայիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Ապրիլ

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Ախուրյանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (110)	-	2-րդ	2-րդ
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
		Ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
Կեչուտի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (114)	-	2-րդ	2-րդ

Մայիս

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Արփի լճի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (109)	Ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
Ախուրյանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (110)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ
Ապարանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (111)	-	2-րդ	2-րդ
Կեչուտի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (114)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ

Հունիս

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Արփի լճի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (109)	-	2-րդ	2-րդ
Ախուրյանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (110)	ԹՔՊ	3-րդ	4-րդ
		ԿՆ	4-րդ	
Ապարանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (111)	-	2-րդ	2-րդ
Երևանյան Լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
		Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
		Նիտրիտ իոն	5-րդ	
Ազատի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (113)	-	2-րդ	2-րդ
Կեչուտի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (114)	-	2-րդ	2-րդ

Արաքս գետ

ԱՐԱՔՍ ԳԵՏԻ ՋՐԻ ՈՐԱԿԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՑԱՆՑ

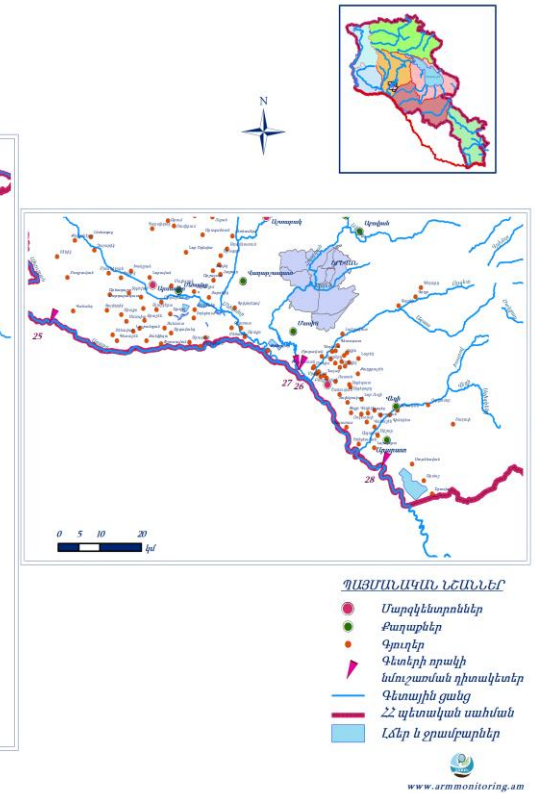
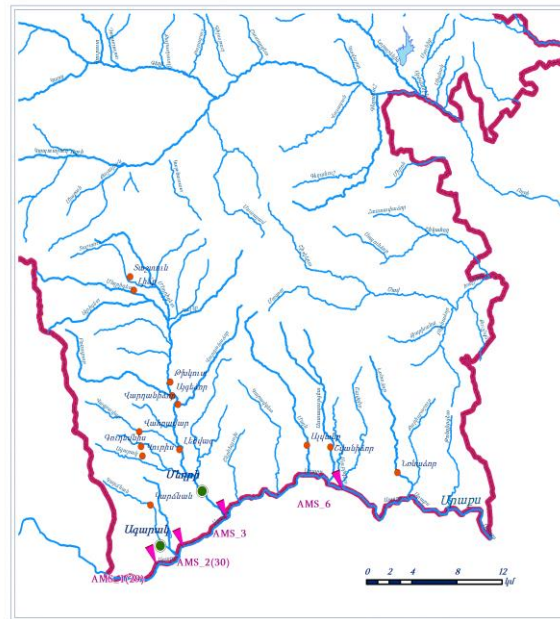
2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում վերցվել են փորձանմուշներ Արաքս գետի ջրի 8 և հատակային նստվածքների 4 դիտակետից: Արաքս գետի հայ-իրանական համատեղ նմուշառումը տեղի է ունեցել ապրիլ ամսին:

Գետի ջրի փորձանմուշներում որոշված ցուցանիշներից, ձկնատնտեսական ՍԹԿ-ներով գնահատման համաձայն, դիտվում է վանադիումով, որոշ փորձանմուշներում պղնձով, քրոմով, մանգանով, երկաթով և ալյումինով բարձր աղտոտվածություն: Որոշված մյուս ցուցանիշներից գերազանցվել են ԹԿՊ₅-ի, ԹՔՊ-ի, ամոնիում, նիտրիտ և սուլֆատ իոնների, ցինկի, կոբալտի, նիկելի, մանգանի և սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները: Արաքս գետի աղտոտվածության գերազանցումների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկություն ըստ առանձին ամիսների տրվում է աղյուսակների տեսքով:

Ապրիլին Արաքս գետի հատակային նստվածքներում որոշված ցուցանիշներ.

Կոնցենտրացիա, գ/կգ	Դիտակետ			
	AMS_1	AMS_2	AMS_3	AMS_6
Ալյումին	20.19	55.94	26.02	12.52
Երկաթ	17.15	39.59	22.95	20.27
Մանգան	0.791	0.860	0.944	0.767
Նիկել	0.186	0.138	0.237	0.129
Պղինձ	0.054	0.047	0.062	0.337
Արսեն	0.010	0.011	0.013	0.013
Մոլիբդեն	<0.00005	0.0002	0.0001	0.0236

«Արաքս գետի հայ-իրանական համատեղ մոնիթորինգ»

Արաքս գետի ջրի որակի մոնիթորինգի արդյունքները 2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում

Ապրիլ

Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՄԹԿ-ից (անգամ)													
	Թթվածնի 5-օրյա կենսաքիմիական պահանջարկ, ՄԹԿ=3 մգ/լ	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՄԹԿ=30 մգ/լ	Նիտրիտ իոն, ՄԹԿ=0,024 մգN/լ	Սուլֆատ իոն, ՄԹԿ=100 մգ/լ	Ցինկ, ՄԹԿ=0,01 մգ/լ	Պղինձ, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Կոբալտ ՄԹԿ=0,01 մգN/լ	Նիկել, ՄԹԿ=0,01 մգ/լ	Մանգան, ՄԹԿ=0,01 մգ/լ	Վանադիում, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Երկաթ, ՄԹԿ=0,5 մգ/լ	Ալյումին, ՄԹԿ=0,04 մգ/լ	Սելեն, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ
Սուրմալու գյուղի դիմաց (25)	1.4	–	1.3	–	–	33.3	10.3	1.3	7.1	78.1	20.9	7.3	87.6	–
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	–	1.2	1.5	–	–	4.3	–	–	–	7.4	7.4	–	11.7	–
Հրազդան գետի թափման կետից ներքև (27)	–	–	4.9	1.2	1.4	4.9	–	–	–	5.3	14.9	–	6.6	–
Արմաշ գյուղից 0.5 կմ ներքև (28)	–	–	4.6	–	1.6	6.4	–	–	–	13.6	13.3	1.2	14.1	1.2
Ագարակ քաղաքից 2 կմ հարավ ((29) AMS-1)	1.2	–	1.9	1.5	–	14.6	17.0	–	3.5	58.9	30.6	7.9	85.7	3.0
Ագարակ քաղաքից 2.5 կմ ք. հարավ-արևելք ((30) AMS-2)	–	–	2.0	1.6	1.2	57.1	16.8	1.2	3.2	47.8	30.7	9.2	90.9	3.2
Մեղրիգետի թափման կետից վերև (AMS-3)	1.2	1.2	1.8	1.5	1.3	30.0	22.6	1.2	3.7	57.0	31.1	8.7	99.5	3.1
IMS-1 (AMS1-ի դիմաց իրանական ափ)	–	–	2.0	1.5	–	14.5	19.8	–	3.5	51.7	30.5	7.6	95.5	3.3
IMS-3 (AMS2-ի դիմաց իրանական ափ)	1.2	–	2.1	1.5	–	17.7	23.6	1.2	3.9	59.5	32.5	8.3	103.4	3.3
IMS-5 (AMS3-ի դիմաց իրանական ափ)	1.2	–	2.1	1.5	1.3	40.5	21.1	1.4	3.7	69.2	35.2	10.0	114.4	3.4

Մայիս

Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՄԹԿ-ից (անգամ)										
	Նիտրիտ իոն, ՄԹԿ=0,024 մգN/l	Սուլֆատ իոն, ՄԹԿ=100 մգ/l	Ցինկ, ՄԹԿ=0,01 մգ/l	Պղինձ, ՄԹԿ=0,001 մգ/l	Քրոմ, ՄԹԿ=0,001 մգ/l	Նիկել, ՄԹԿ=0,01 մգ/l	Մանգան, ՄԹԿ=0,01 մգ/l	Վանադիում, ՄԹԿ=0,001 մգ/l	Երկաթ, ՄԹԿ=0,5 մգ/l	Ալյումին, ՄԹԿ=0,04 մգ/l	Մեղկն, ՄԹԿ=0,001 մգ/l
Սուրմալու գյուղի դիմաց (25)	–	–	–	21.5	10.1	6.4	41.7	13.1	4.8	73.0	–
Ագարակ քաղաքից 2 կմ հարավ ((29) AMS-1)	5.1	1.4	3.2	16.5	9.1	2.8	35.5	24.5	5.3	72.7	2.3
Ագարակ քաղաքից 2.5 կմ ք. հարավ-արևելք ((30) AMS-2)	5.3	1.4	–	108.9	8.8	2.3	36.4	25.3	5.8	66.7	2.8
Մեղրիգետի թափման կետից վերև (AMS-3)	4.4	1.4	1.4	103.8	7.4	2.4	38.4	26.1	6.9	84.1	2.6
Շվանիձոր գյուղից ներքև (պոմպակայանի մոտ) (AMS-6)	4.0	1.4	1.7	102.1	10.3	2.8	42.9	38.9	7.4	98.5	3.4

Հունիս

Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՄԹԿ-ից (անգամ)										
	Ամոնիում իոն, ՄԹԿ=0,39 մգN/լ	Նիտրիտ իոն, ՄԹԿ=0,024 մգN/լ	Ցինկ, ՄԹԿ=0,01 մգ/լ	Պղինձ, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Նիկել, ՄԹԿ=0,01 մգ/լ	Մանգան, ՄԹԿ=0,01 մգ/լ	Վանադիում, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Երկաթ, ՄԹԿ=0,5 մգ/լ	Ալյումին, ՄԹԿ=0,04 մգ/լ	Սելեն, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ
Սուրմալու գյուղի դիմաց (25)	–	1.4	–	2.8	1.2	–	–	7.3	–	6.4	–
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	–	2.2	–	5.1	3.6	–	9.2	10.6	–	15.4	–
Հրազդան գետի թափման կետից ներքև (27)	1.4	3.4	–	5.0	2.7	–	9.6	12.5	–	15.1	1.4
Արմաշ գյուղից 0.5 կմ ներքև (28)	–	6.6	1.3	16.9	7.2	2.7	31.9	20.1	3.6	46.1	1.9
Ագարակ քաղաքից 2 կմ հարավ ((29) AMS-1)	–	–	–	4.4	2.4	–	7.5	9.0	–	10.6	1.6
Ագարակ քաղաքից 2.5 կմ ք. հարավ-արևելք ((30) AMS-2)	–	–	2.5	37.5	2.5	–	13.8	12.3	3.9	38.6	1.7
Մեղրիգետի թափման կետից վերև (AMS-3)	–	–	1.5	29.7	1.3	–	11.7	9.8	3.2	35.6	1.2

ՀՀ գետերի ջրերի որակը 2019 թվականի 2-րդ եռամսյակում

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Փամբակ	0.5 կմ գյ. Խնկոյանից վերև (1)	ԹՔՊ, վանադիում, բերիլիում, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
		0.5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	Նիտրատ իոն, վանադիում	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ, ԿՆ	4-րդ	
		0.6 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	Վանադիում	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
		4.5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ալյումին	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
	Դեբեդ	0.5 կմ Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև (5)	ԹՔՊ, բերիլիում	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
		0.5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	ԹՔՊ, մոլիբդեն, ալյումին	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
		Սահմանի մոտ (7)	ԹՔՊ, ալյումին	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն, երկաթ	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
	Չորագետ	0.5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	Լուծված թթվածին, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (10)	ԹՔՊ, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Տաշիր	0.5 կմ գյ. Սարատովկայից ներքև (12)	ԹՔՊ, վանադիում, բերիլիում	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ, ալյումին, ԿՆ	4-րդ	
	Մարցիգետ	Գետաբերան (13)	ԹՔՊ, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			Կադմիում, կոբալտ, բերիլիում, ալյումին, ԿՆ	4-րդ	
			Ցինկ, պղինձ, մանգան, երկաթ	5-րդ	
	Գարգառ	Ակունք (210)	ԹՔՊ, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Շնող	Գետաբերան (343)	Բերիլիում, ալյումին	3-րդ	5-րդ
			Պղինձ, մոլիբդեն	4-րդ	
			Երկաթ, ԿՆ	5-րդ	
Ախուրյան	Ախուրյան	1 կմ գյ. Ամասիայից ներքև (32)	ԹՔՊ, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		0.8 կմ ք. Գյումրիից վերև (33)	Երկաթ, ԿՆ	4-րդ	4-րդ
		5 կմ ք. Գյումրիից ներքև (34)	Ֆասֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ, ԿՆ	4-րդ	
		0.5 կմ գյ. Բազարանից ներքև (35)	Ֆոսֆատ իոն, կոբալտ, բերիլիում, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Մանգան	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
	Կարկաչուն	Գետաբերան (38)	Կալցիում, նատրիում, բոր, ՀԼԱ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյան	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, մանգան, կալցիում, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
		11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	ԹՔՊ, մանգան, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
			Լուծված թթվածին	5-րդ	
		0.5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև (42)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, կալցիում, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Լուծված թթվածին	4-րդ	
Հրազդան	Քասախ	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	ԹՔՊ, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև (44)	Ամոնիում իոն, մանգան, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
		1 կմ ք. Աշտարակից վերև (45)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			ԹՔՊ	4-րդ	
		3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (47)	Ֆոսֆատ իոն	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Գեղարոտ	Գետաբերան (49)	Ֆոսֆատ իոն, մանգան, կալիում, ԼՍԱ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			ԹՔՊ, նիտրատ իոն, երկաթ	4-րդ	
	Շաղվարդ	0.5 կմ գյ. Փարպիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում	4-րդ	
	Հրազդան	0.5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև (52)	ԹԿՊ ₅ , կոբալտ, երկաթ, բարիում, ալյումին, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, կալիում	4-րդ	
			Վանադիում *	5-րդ	
		0.5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)	ԹԿՊ ₅ , նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան	3-րդ	5-րդ
			Բարիում, կալիում	4-րդ	
			Վանադիում *	5-րդ	
		0.5 կմ Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, մանգան, բարիում, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում*	5-րդ	
		9 կմ ք. Երևանից ներքև, գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	Կոբալտ, երկաթ, բարիում, նատրիում, ԼՍԱ, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ
			Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, կալիում, ալյումին, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Հրազդան	Գետաբերան (56)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, կոբալտ, կալցիում, նատրիում, ԼՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, բարիում, կալիում	4-րդ	
			Վանադիում *	5-րդ	
		գյ. Գեղանիստի մոտ (225)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, երկաթ, բարիում, նատրիում, ԼՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, մանգան, կալիում	4-րդ	
			Վանադիում*	5-րդ	
	Գետառ	Գետաբերան (59)	ԹԿՊ, մանգան, կոբալտ, երկաթ, բարիում, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, կալիում, ԼՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Մարմարիկ	Գետաբերան (58)	ԹԿՊ, երկաթ, ալյումին	3-րդ	5-րդ
			Մանգան	5-րդ	
	Տանձաղբյուր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	Վանադիում, երկաթ, ալյումին	3-րդ	5-րդ
			Կոբալտ	4-րդ	
			Մանգան	5-րդ	
		Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև (312)	ԹԿՊ, կոբալտ, երկաթ, բարիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում	4-րդ	
			Մանգան	5-րդ	
Արարատյան	Վեղի	0.5 կմ գյ. Ուրցաձորից վերև (80)	ԹԶՊ, մանգան	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ, ալյումին	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
		6 կմ ք. Արարատից ներքև (82)	ԹԶՊ, կոբալտ	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, երկաթ, ալյումին	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
	Արփա	0.5 կմ ք. Ջերմուկից վերև (83)	Երկաթ, բերիլիում, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Վայքից վերև (84)	Երկաթ, բերիլիում, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
		0.5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)	Մանգան, երկաթ, բերիլիում, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
		0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)	Մանգան, երկաթ, բերիլիում, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			ԿՆ	4-րդ	
		0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)	Մանգան, կոբալտ, երկաթ, բարիում, բերիլիում	3-րդ	5-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Արարատյան	Եղեգիս	0.5 կմ գյ. Շատինից ներքև (88)	Մանգան, կոբալտ, երկաթ, բարիում	3-րդ	5-րդ
			Բերիլիում, ալյումին	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
Հարավային	Կարճևան	Գետաբերան (344)	Կադմիում, սելեն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում, երկաթ, բերիլիում, կալիում, նատրիում, ալյումին	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, ԹԿՊ, մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	5-րդ	
	Մեղրիգետ	0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև (89)	Պղինձ, կապար	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում, երկաթ, բերիլիում, ալյումին	4-րդ	
			Մանգան, կոբալտ, ԿՆ	5-րդ	
		Գետաբերան (90)	Պղինձ, վանադիում, բերիլիում, ալյումին	4-րդ	5-րդ
			Մանգան, կոբալտ, երկաթ, ԿՆ	5-րդ	
		Ողջի	Մանգան, կոբալտ, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
		1.8 կմ ք. Քաջարանից ներքև (92)	Երկաթ, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, կոբալտ, ալյումին	4-րդ	
			Մոլիբդեն, ԿՆ	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Ողջի	0.8 կմ ք. Կապանից վերև (93)	Մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
		0.5 կմ Կապանի օդանավակայանից ներքև (94)	Մոլիբդեն, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Պղինձ, ալյումին	4-րդ	
			Մանգան, կոբալտ	5-րդ	
		Աճանան (Նորաշենիկ)	3 կմ գյ. Աճանանից վերև (346)	Կոբալտ, երկաթ	4-րդ
				Ալյումին	4-րդ
			ԹՔՊ, կադմիում, երկաթ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ ₅ , նիտրիտ իոն, կոբալտ, կալիում, ալյումին, ծարիր	4-րդ	
			Մոլիբդեն, մանգան, վանադիում	5-րդ	
	Գեղի	Գետաբերան (98)	Մանգան, կոբալտ, երկաթ, բերիլիում, ալյումին	3-րդ	3-րդ
	Որոտան	0.5 կմ գյ. Գորայքից վերև (99)	ԹՔՊ, երկաթ, բերիլիում, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		3 կմ ք. Միսիանից վերև (100)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ, բերիլիում, կալիում, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			Մանգան	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Որոտան	6 կմ ք. Միսիանից ներքև (101)	Լուծված թթվածին, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ, բարիում, բերիլիում, կալիում, ալյումին, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Մանգան	4-րդ	
		0.5 կմ գլ. Տաթն ՀԷԿ-ից ներքև (102)	Մոլիբդեն, կոբալտ, երկաթ, բարիում	3-րդ	5-րդ
			Մանգան	5-րդ	
	Միսիան	Գետաբերան (104)	ԹՔՊ, մանգան, վանադիում, երկաթ, ալյումին, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն, կալիում	4-րդ	
	Վարարակ	5 կմ ք. Գորիսից վերև (106)	Երկաթ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
		1.5 կմ ք. Գորիսից ներքև (107)	Նիտրատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, կալցիում, կալիում, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	

2-րդ դաս՝ «լավ» որակ 3-րդ դաս՝ «միջակ» որակ, 4-րդ դաս՝ «անբավարար» որակ, 5-րդ դաս՝ «վատ» որակ

*Ապրիլին Հրազդան գետի 52, 53, 54, 56, 225 դիտակետերում ջրի որակի «վատ» դասը պայմանավորված է վանադիումով, որի պարունակությունը նշված գետում ֆոնային է

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Փամբակ	0.5 կմ գյ. Խնկոյանից վերև (1)	Երկաթ, բերիլիում	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	Երկաթ, բերիլիում, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		0.6 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	Երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		4.5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	Ֆոսֆատ իոն Երկաթ	3-րդ 4-րդ	4-րդ
	Դեբեդ	0.5 կմ Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև (5)	Երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	Մոլիբդեն Երկաթ, ԿՆ	3-րդ 4-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն Երկաթ, ԿՆ	3-րդ 4-րդ	4-րդ
		Սահմանի մոտ (7)	Մոլիբդեն Երկաթ, ԿՆ	3-րդ 4-րդ	4-րդ
	Ձորագետ	0.5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (10)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Տաշիր	0.5 կմ գյ. Միխայելովկայից վերև (11)	Երկաթ ԹՔՊ	3-րդ 4-րդ	4-րդ
		0.5 կմ գյ. Սարատովկայից ներքև (12)	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		Մարցիգետ	Գետաբերան (13)	Երկաթ, ԿՆ	3-րդ
	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Ցինկ, երկաթ, կալցիում, բերիլիում	3-րդ	5-րդ
			Կադմիում, կոբալտ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	4-րդ	
			Պղինձ, մանգան	5-րդ	
	Գարգառ	Ակունք (210)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (342)	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Շնող	Գետաբերան (343)	ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
			Պղինձ, մոլիբդեն	5-րդ	
	Աղստև	1.2 կմ ք. Դիլիջանից վերև (15)	-	2-րդ	2-րդ
		0.5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև (16)	-	2-րդ	2-րդ
		2 կմ ք. Իջևանից վերև (17)	Ֆոսֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Աղստև	3 կմ ք. Բջևանից ներքև (18)	Ֆոսֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
	Գետիկ	0.5 կմ գյ. Վահանից վերև (19)	Երկաթ, ԿՆ	4-րդ	4-րդ
		Գետաբերան (20)	Երկաթ, ԿՆ	4-րդ	4-րդ
Ախուրյան	Ախուրյան	1 կմ գյ. Ամասիայից ներքև (32)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
		0.8 կմ ք. Գյումրիից վերև (33)	Մոլիբդեն	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
		5 կմ ք. Գյումրիից ներքև (34)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
			Երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
		0.5 կմ գյ. Բազարանից ներքև (35)	Մանգան, ԿՆ	4-րդ	
			-	2-րդ	2-րդ
	Աշոցք	0.5 կմ գյ. Մուսայելյանից վերև (36)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (37)	Արսեն, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Կարկաչուն	Գետաբերան (38)	Ամոնիում իոն, երկաթ, նատրիում, բոր, սուլֆատ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն, կալիում	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	5-րդ	
Հրազդան	Քասախ	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև (44)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
Հրազդան	Քասախ	1 կմ ք. Աշտարակից	Վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
		վերև (45)			
		3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	Վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (47)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, կալիում	3-րդ	3-րդ
	Գեղարոտ	0.5 կմ գյ. Արագածից վերև (48)	Ցինկ, նիկել, երկաթ, բոր	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, կոբալտ	5-րդ	
		Գետաբերան (49)	Նիտրիտ իոն, երկաթ, կալիում, ՇԱԱ	3-րդ	4-րդ
			Նիտրատ իոն	4-րդ	
	Շաղվարդ	0.5 կմ գյ. Փարպիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում	4-րդ	
Սևան	Ձկնագետ	0.5 կմ գյ. Մեմնոնովկայից վերև (60)	Լուծված թթվածին	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (61)	Լուծված թթվածին	3-րդ	3-րդ
	Մասրիկ	0.5 կմ գյ. Վերին Շորժայից վերև (62)	Վանադիում	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (63)	Ֆոսֆատ իոն, մանգան, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում, կոբալտ, ծարիր	4-րդ	
	Սոթք	6 կմ գյ. Սոթքից վերև (64)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (65)	Ալյումին	3-րդ	4-րդ
			Լուծված թթվածին, բերիլիում	4-րդ	
	Կարճաղբյուր	0.5 կմ գյ. Ախպրաձորից վերև (66)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (67)	-	2-րդ	2-րդ
	Վարդենիս	0.5 կմ գյ. Վարդենիկից վերև (69)	Մանգան, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (70)	Մանգան, ալյումին	3-րդ	3-րդ
	Մարտունի	0.5 կմ գյ. Գեղհովիտից վերև (71)	Մանգան	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
		Գետաբերան (72)	Լուծված թթվածին, մանգան	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Սևան	Արգիճի	0.5 կմ գյ. Լեռնահովիտից վերև (73)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (74)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Ծակքար	Գետաբերան (75)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Շողվազ	Գետաբերան (76)	Լուծված թթվածին, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Գավառագետ	0.5 կմ գյ. Ծաղկաշենից վերև (77)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (78)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում	4-րդ	
Արարատյան	Վեղի	0.5 կմ գյ. Ուրցաձորից վերև (80)	Մանգան	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ, ալյումին	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
		6 կմ ք. Արարատից ներքև (82)	Մանգան	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ, ալյումին	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
	Արփա	0.5 կմ ք. Ջերմուկից վերև (83)	Երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Վայքից վերև (84)	Կոբալտ, երկաթ, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			ԿՆ	4-րդ	
		0.5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)	Երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին, ԿՆ	4-րդ	
		0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)	Մանգան, երկաթ, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			ԿՆ	4-րդ	
		0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)	Մանգան, կոբալտ, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
	Եղեգիս	0.5 կմ գյ. Շատինից ներքև (88)	Մանգան, կոբալտ, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
	Արփա-Սևան թունել	0.7 կմ գյ. Ծովինարից վերև (68)	Լուծված թթվածին, մանգան, երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Կարճևան	Գետաբերան (344)	Ամոնիում իոն, բերիլիում, նատրիում, սելեն, ծարիր, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, վանադիում, կալիում, ալյումին	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	5-րդ	
	Մեղրիգետ	0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև (89)	Կապար, վանադիում	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ, ալյումին	4-րդ	
			Մանգան, կոբալտ, ԿՆ	5-րդ	
		Գետաբերան (90)	Երկաթ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Կոբալտ, ալյումին	4-րդ	
			Մանգան	5-րդ	
	Ողջի	1.7 կմ ք. Քաջարանից վերև (91)	Մանգան, երկաթ, ալյումին, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		1.8 կմ ք. Քաջարանից ներքև (92)	Մանգան, կոբալտ, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն, ալյումին	4-րդ	
		0.8 կմ ք. Կապանից վերև (93)	Մոլիբդեն, կոբալտ, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
		0.5 կմ Կապանի օդանավակայանից ներքև (94)	Մոլիբդեն, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Պղինձ, ալյումին	4-րդ	
			Մանգան, կոբալտ	5-րդ	
	Աճանան (Նորաշենիկ)	3 կմ գ. Աճանանից վերև (346)	Երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (347)	Կադմիում, կոբալտ, երկաթ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, մանգան, ալյումին, ծարիր	4-րդ	
			Մոլիբդեն, վանադիում	5-րդ	
	Գեղի	0.5 կմ գ. Աջաբաջից վերև (97)	Ալյումին, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (98)	Ալյումին, ԿՆ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Որոտան	0.5 կմ գյ. Գորայքից վերև (99)	Երկաթ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			ԹՔՊ	4-րդ	
		3 կմ ք. Սիսիանից վերև (100)	Ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում	3-րդ	3-րդ
		6 կմ ք. Սիսիանից ներքև (101)	Ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում, բարիում, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Տաթն ՀԷԿ-ից ներքև (102)	Սոլիբդեն, երկաթ, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			Բարիում	4-րդ	
	Սիսիան	0.5 կմ գյ. Արևիսից վերև (103)	Երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին, ԿՆ	4-րդ	
		Գետաբերան (104)	Սոլիբդեն, վանադիում, երկաթ, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			ԿՆ	4-րդ	
	Վարարակ	5 կմ ք. Գորիսից վերև (106)	ԹՔՊ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		1.5 կմ ք. Գորիսից ներքև (107)	ԹՔՊ, կալցիում, կալիում	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	4-րդ	

2-րդ դաս՝ «լավ» որակ, 3-րդ դաս՝ «միջակ» որակ, 4-րդ դաս՝ «անբավարար» որակ, 5-րդ դաս՝ «վատ» որակ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Փամբակ	0.5 կմ գլ. Խնկոյանից վերև (1)	Վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	Նիտրատ իոն, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		0.6 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	ԹՔՊ, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		4.5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն, ԿՆ	4-րդ	
	Դեբեդ	0.5 կմ Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև (5)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	Երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն, ԿՆ	4-րդ	
		Սահմանի մոտ (7)	Նիտրատ իոն, ԸԱԱ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
	Ձորագետ	0.5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	Վանադիում	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (10)	-	2-րդ	2-րդ
	Տաշիր	0.5 կմ գլ. Միխայելովկայից վերև (11)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, վանադիում, ալյումին, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ	4-րդ	
		0.5 կմ գլ. Սարատովկայից ներքև (12)	Ֆոսֆատ իոն	3-րդ	3-րդ
	Մարցիգետ	Գետաբերան (13)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ցինկ, պղինձ, կոբալտ, ծարիր, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Կալցիում	4-րդ	
			Կադմիում, մոլիբդեն, մանգան, սուլֆատ իոն, ԿՆ	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Գարգառ	Ակունք (210)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (342)	Լուծված թթվածին, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
	Շնող	Գետաբերան (343)	Նիտրատ իոն, մանգան, կալցիում, կալիում, ԸԼՍ	3-րդ	5-րդ
			Սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Պղինձ, մոլիբդեն	5-րդ	
	Աղստև	1.2 կմ ք. Դիլիջանից վերև (15)	-	2-րդ	2-րդ
		0.5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև (16)	-	2-րդ	2-րդ
		2 կմ ք. Բջևանից վերև (17)	-	2-րդ	2-րդ
		3 կմ ք. Բջևանից ներքև (18)	Ֆոսֆատ իոն, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
	Գետիկ	0.5 կմ գյ. Վահանից վերև (19)	Վանադիում, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (20)	Ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
Ախուրյան	Ախուրյան	1 կմ գյ. Ամասիայից ներքև (32)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
		0.8 կմ ք. Գյումրիից վերև (33)	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյան	Ախուրյան	5 կմ ք. Գյումրիից ներքև (34)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, եր- կաթ, ընդհա- նուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, մոլիբդեն	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
		0.5 կմ գյ. Բազարանից ներքև (35)	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			ԿՆ	4-րդ	
	Աշոցք	0.5 կմ գյ. Մուսայելյանից վերև (36)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (37)	ԹԿՊ, արսեն, բոր	3-րդ	3-րդ
	Կարկաչուն	Գետաբերան (38)	ԹԿՊ, ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, վանադիում, բոր, ԸԼԱ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն, կալցիում, կա- լիում, նատ- րիում, ԸԱԱ, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ	
	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, արսեն, մանգան, մագնեզիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Կալցիում, բոր	4-րդ	
			Լուծված թթվածին	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյան	Մեծամոր	11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, կալցիում, բոր, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Մանգան	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն	5-րդ	
		0.5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև (42)	Ֆոսֆատ իոն, արսեն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Բոր	4-րդ	
			Լուծված թթվածին	5-րդ	
Հրազդան	Քասախ	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև (44)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		1 կմ ք. Աշտարակից վերև (45)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (47)	ԹԿՊ, նիտրիտ իոն, մոլիբդեն, բարիում, կալիում, ՇԱԱ	3-րդ	4-րդ
			Նիտրատ իոն, վանադիում	4-րդ	
	Գեղարոտ	0.5 կմ գյ. Արագածից վերև (48)	Բերիլիում, նիկել, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
			Մանգան, կոբալտ, երկաթ	5-րդ	
		Գետաբերան (49)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
	Շաղվարդ	0.5 կմ գյ. Փարպիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Հրազդան	0.5 կմ գյ. Քաղսիկց ներքև (52)	Երկաթ, բարիում, այլումին	3-րդ	4-րդ
			Մանգան, վանադիում	4-րդ	
		0.5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)	Բարիում, այլումին	3-րդ	4-րդ
			Մանգան, վանադիում	4-րդ	
		0.5 կմ Արզնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	Ֆոսֆատ իոն, մանգան, բա- րիում, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում *	5-րդ	
		9 կմ ք. Երևանից ներքև, գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	Երկաթ, նատ- րիում, քլորիդ իոն, ՀԼԱ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Բարիում, բերիլիում	4-րդ	
			Լուծված թթվա- ծին, ԹԿՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում, կոբալտ, կա- լիում, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ	
		Գետաբերան (56)	Կոբալտ, կալ- ցիում, նատ- րիում, քլորիդ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, բարիում, կա- լիում, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Հրազդան	Գյ. Գեղանիստի մոտ (225)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, մանգան, բարիում, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
			Նիտրիտ իոն, վանադիում	5-րդ	
	Գետատ	Գետաբերան (59)	ԹՔՊ, մանգան, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում	5-րդ	
	Մարմարիկ	0.5 կմ գյ. Հանքավանից վերև (57)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (58)	Մանգան, երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
	Տանձաղբյուր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	Բարիում, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև (312)	Լուծված թթվածին, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում, բարիում, ալյումին	3-րդ	3-րդ
Սևան	Ձկնագետ	0.5 կմ գյ. Սեմյոնովկայից վերև (60)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (61)	-	2-րդ	2-րդ
	Մասրիկ	0.5 կմ գյ. Վերին Շորժայից վերև (62)	-	2-րդ	2-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Սևան	Մասրիկ	Գետաբերան (63)	Կոբալտ, ծարիր	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում	4-րդ	
	Սոթք	6 կմ գյ. Սոթքից վերև (64)	-	2-րդ	2-րդ
	Կարճաղբյուր	0.5 կմ գյ. Ախպրաձորից վերև (66)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (67)	Լուծված թթվածին	3-րդ	3-րդ
	Վարդենիս	Գետաբերան (70)	Մանգան, ալյումին	3-րդ	3-րդ
	Մարտունի	0.5 կմ գյ. Գեղհովիտից վերև (71)	Բարիում	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
		Գետաբերան (72)	Բարիում	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	
	Արգիճի	0.5 կմ գյ. Լեռնահովիտից վերև (73)	Երկաթ, բերիլիում	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (74)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Գավառագետ	0.5 կմ գյ. Ծաղկաշենից վերև (77)	Երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (78)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, մոլիբդեն, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում	4-րդ	
Արարատյան	Վեղի	0.5 կմ գյ. Ուրցաձորից վերև (80)	Լուծված թթվածին	3-րդ	3-րդ
	Արփա	0.5 կմ ք. Ջերմուկից վերև (83)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Վայքից վերև (84)	Մոլիբդեն, մանգան, երկաթ, բերիլիում	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)	Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)	Մոլիբդեն, երկաթ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Արարատյան	Արփա	0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)	ԹՔՊ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
	Եղեգիս	0.5 կմ գյ. Շատինից ներքև (88)	Մոլիբդեն	4-րդ	4-րդ
	Արփա-Սևան թունել	0.7 կմ գյ. Ծովինարից վերև (68)	ԹՔՊ, մանգան, երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
Հարավային	Կարճևան	Գետաբերան (344)	Մանգան, երկաթ, բոր, ՀԼՍ	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ, ամոնիում իոն, վանադիում, կոբալտ, բերիլիում, կալիում, նատրիում, ալյումին	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, մոլիբդեն, ԿՆ	5-րդ	
	Մեղրիգետ	0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև (89)	Երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Մանգան, ալյումին	4-րդ	
		Գետաբերան (90)	Երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Մանգան, ալյումին	4-րդ	
	Ողջի	1.7 կմ ք. Քաջարանից վերև (91)	Կոբալտ	4-րդ	4-րդ
		1.8 կմ ք. Քաջարանից ներքև (92)	Մոլիբդեն, մանգան, երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		0.8 կմ ք. Կապանից վերև (93)	Մանգան, երկաթ, ալյումին	3-րդ	5-րդ
			Կոբալտ	5-րդ	
		0.5 կմ Կապանի օդանավակայանից ներքև (94)	Երկաթ	3-րդ	5-րդ
			Պղինձ, մանգան, ալյումին	4-րդ	
			Կոբալտ	5-րդ	
	Աճանան (Նորաշենիկ)	3 կմ գյ. Աճանանից վերև (346)	Վանադիում, կոբալտ	3-րդ	4-րդ
			Լուծված թթվածին, ԹՔՊ	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Աճանան (Նորաշենիկ)	Գետաբերան (347)	Ամոնիում իոն, կադմիում, էրկաթ, նատրիում	3-րդ	5-րդ
			Լուծված թթվածին, կոբալտ, ալյումին, ԿՆ	4-րդ	
			Նիտրիտ իոն, մոլիբդեն, մանգան, վանադիում, կալիում, ծարիր	5-րդ	
	Գեղի	0.5 կմ գյ. Աջաբաջից վերև (97)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (98)	-	2-րդ	2-րդ
	Որոտան	0.5 կմ գյ. Գորայքից վերև (99)	-	2-րդ	2-րդ
		3 կմ ք. Միսիանից վերև (100)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
		6 կմ ք. Միսիանից ներքև (101)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, կոբալտ, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև (102)	Մոլիբդեն, մանգան, բարիում	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Արևիսից վերև (103)	Լուծված թթվածին, ալյումին	3-րդ	3-րդ
	Միսիան	Գետաբերան (104)	Լուծված թթվածին, վանադիում, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն, կալիում	4-րդ	
	Վարարակ	5 կմ ք. Գորիսից վերև (106)	-	2-րդ	2-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Վարարակ	1.5 կմ ք. Գորիսից ներքև (107)	Նիտրատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, ՇԱՍ	3-րդ	5-րդ
			Ամոնիում իոն, կալիում	4-րդ	
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ	

2-րդ դաս՝ «լավ» որակ, 3 -րդ դաս՝ «միջակ» որակ, 4 -րդ դաս՝ «անբավարար» որակ, 5 -րդ դաս՝ «վատ» որակ

*Հունիսին Հրազդան գետի 54 դիտակետում ջրի որակի «վատ» դասը պայմանավորված է վանադիումով, որի պարունակությունը նշված գետում ֆոնային է

Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետերը

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Դիտակետի համար	Դիտակետի տեսակ	Դիտակետի տեղադիրք
Հյուսիսային	2058	Աղբյուր	Տավուշի մարզ, գյ. Հաղարծին
	2059	Աղբյուր	Տավուշի մարզ, գյ. Հաղարծին
Ախուրյան	105	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Եղեգնուտ
	108	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ակնաշեն
	152	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Առատաշեն-Ապագա
	192	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Վարդանաշեն
	198	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ակնաշեն
	199	Ջրհոր	Արմավիրի մարզ, գյ. Ակնաշեն
	1521	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Գայ
	1533	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Վարդանաշեն
	1537	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Արագափ
	1818	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Առատաշեն-Ապագա
	2001	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ակնաշեն
	2002	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Տարոնիկ
	2019	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Տարոնիկ
	2020	Ջրհոր	Արմավիրի մարզ, գյ. Ապագա
	2021	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ջրառատ
	2022	Ջրհոր	Արմավիրի մարզ, գյ. Լուսազյուղ
	2024	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Բամբակաշատ
	2025	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Հայկավան
	2026	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Տարոնիկ
	2027	Աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, գյ. Ոսկեթաս
	2028	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Սառնաղբյուրյուր
	2029	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի (Չերքեզի ձոր)
	2030	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի (Չերքեզի ձոր)

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Դիտակետի համար	Դիտակետի տեսակ	Դիտակետի տեղադիրք
Ախուրյան	2031	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Վարդգաղ
	2032	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Մարմաշեն (լիճ)
	2035	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Մարմաշեն
	2037	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Վարդգաղ
	2038	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Աշոցք
	2039	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Աշոցք
	2040	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Աշոցք
	2041	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Աշոցք
	2042	Ջրհոր	Շիրակի մարզ, գյ. Առափի
	2043	Ջրհոր	Շիրակի մարզ, գյ. Ախուրյան
	2057	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ապագա
	2077	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Ցողամարգ
Հրազդան	78	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սիս
	246	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Բջնի
	755	Աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, գյ. Ղազարավան
	1297	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Սոլակ
	1519	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, ք. Մասիս
	1523	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Հովտաշատ
	1526	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Դաշտավան
	1535	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սիս
	1536	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սիս
	1636	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Կարբի
	1832	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Սոլակ
	2003	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սիս
	2004	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Ջրահովիտ
	2005	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Հայանիստ
	2007	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Ջրահովիտ
	2008	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Հովտաշեն

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Դիտակետի համար	Դիտակետի տեսակ	Դիտակետի տեղադիրք
Հրազդան	2010	Ջրհոր	Արագածոտնի մարզ, գյ. Նիգավան
	2011	Ջրհոր	Արագածոտնի մարզ, գյ. Նիգավան
	2023	Ջրհոր	Արմավիրի մարզ, գյ. Խորոնք
	2051	Աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, ք.Ապարան «Սիրո աղբյուր»
	2053	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Հովտաշեն
	2056	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Գրիբոյեդով
Սևան	31	Աղբյուրների խումբ	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Ակունք
	38	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Հունիսունի
	902	Աղբյուրների խումբ	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Ակունք
	1053	Աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Ակունք
	1299	Աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Ակունք
	1809	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս
	1810	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս
	1811	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս
	1812	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս
	2013	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Գանձակ
	2014	Աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Գավառ
Արարատյան	502	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, գյ. Մալիշկա
	785	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, գ. Ագարակաձոր
	787	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, ք. Եղեգնաձոր
	845	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գ. Գառնի
	2006	Ջրհոր	Արարատի մարզ, ք. Վեդի
	2045	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Գառնի
	2046	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Գառնի
	2047	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Գառնի
	2048	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ
	2050	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, գյ. Ջեղեա

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Դիտակետի համար	Դիտակետի տեսակ	Դիտակետի տեղադիրք
Արարատյան	2052	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Մրգավետ
	2060	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, գյ. Կեչուտ
	2062	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ
	2063	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Դալար
	2064	Հորատանցք	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ
	2065	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Եղեգնավան
	2067	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սուրենավան
	2069	Հորատանցք	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ
	2072	Ջրհոր	Արարատի մարզ, գյ. Դալար
	2073	Ջրհոր	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ
	2074	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Լուսառատ
	2075	Ջրհոր	Արարատի մարզ, գյ. Արմաշ
	2076	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Արարատ
Հարավային	529	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Գորհայք
	532	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Շաքի
	537	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Սպանդարյան
	899	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս
	1175	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Անգեղակոթ
	1323	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Անգեղակոթ
	1399	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս

Մթնոլորտային օդում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

Ավտոմատ դիտարկումներ	Ակտիվ դիտարկումներ	Պասիվ դիտարկումներ
1. Ածխածնի մոնօքսիդ	1. Փռշի	1. Ծծմբի երկօքսիդ
2. Ծծմբի երկօքսիդ	2. Փռշու մեջ գտնվող մետաղներ, անիոններ	2. Ազոտի երկօքսիդ
3. Ազոտի օքսիդներ (մոնօքսիդ, երկօքսիդ, օքսիդների գումար)	3. Ծծմբի երկօքսիդ	
4. Գետնամերձ օդոն	4. Ազոտի երկօքսիդ	
	5. Գետնամերձ օդոն	

Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջերմաստիճան	24. Նատրիում
2. Գույն	25. Կալցիում
3. Հոտ	26. Մագնեզիում
4. Թափանցելիություն	27. Լիթիում
5. Կախյալ նյութեր (ԿՆ)	28. Երկաթ
6. Էլեկտրահաղորդականություն	29. Մանգան
7. Լուծված թթվածին	30. Ալյումին
8. Թթվածնի քիմիական պահանջարկ (ԹՔՊ)	31. Պղինձ
9. Թթվածնի հնգօրյա կենսաքիմիական պահանջարկ (ԹԿՊ ₅)	32. Քրոմ
10. Ջրածնային ցուցիչ	33. Ցինկ
11. Ընդհանուր լուծված աղեր (ԸԼԱ)	34. Կոբալտ
12. Կոշտություն	35. Մոլիբդեն
13. Հիդրոկարբոնատ իոն	36. Կադմիում
14. Սուլֆատ իոն	37. Կապար
15. Քլորիդ իոն	38. Վանադիում
16. Ֆտորիդ իոն	39. Նիկել
17. Ֆոսֆատ իոն	40. Սելեն
18. Ընդհանուր ֆոսֆոր	41. Արսեն
19. Նիտրատ իոն	42. Բերիլիում
20. Նիտրիտ իոն	43. Բարիում
21. Ամոնիում իոն	44. Բոր
22. Սիլիկատ իոն	45. Ծարիր
23. Կալիում	46. Անագ
	47. Նավթային ածխաջրածիններ

Ստորերկրյա ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Գույն	21. Կալցիում
2. Հոտ	22. Տիտան
3. Ջրածնային ցուցիչ	23. Վանադիում
4. Ընդհանուր լուծված աղեր (ԸԼԱ)	24. Քրոմ
5. Ընդհանուր կոշտություն	25. Երկաթ
6. Չոր մնացորդ	26. Մանգան
7. Կախյալ նյութեր (ԿՆ)	27. Կոբալտ
8. Նիտրատ իոն	28. Նիկել
9. Նիտրիտ իոն	29. Պղինձ
10. Սուլֆատ իոն	30. Ցինկ
11. Քլորիդ իոն	31. Արսեն
12. Ամոնիում իոն	32. Սելեն
13. Հիդրոկարբոնատ իոն	33. Ստրոնցիում
14. Լիթիում	34. Մոլիբդեն
15. Բերիլիում	35. Կադմիում
16. Բոր	36. Ֆոսֆոր
17. Նատրիում	37. Անագ
18. Մագնեզիում	38. Ծարիր
19. Ալյումին	39. Բարիում
20. Կալիում	40. Կապար

Տեղումներում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջրածնային ցուցիչ	19. Երկաթ
2. Նիտրատ իոն	20. Մանգան
3. Սուլֆատ իոն	21. Կոբալտ
4. Քլորիդ իոն	22. Նիկել
5. Ամոնիում իոն	23. Պղինձ
6. Ֆտորիդ իոն	24. Ցինկ
7. Էլեկտրահաղորդականություն	25. Արսեն
8. Լիթիում	26. Սելեն
9. Բերիլիում	27. Ստրոնցիում
10. Բոր	28. Մոլիբդեն
11. Նատրիում	29. Կադմիում
12. Մագնեզիում	30. Ֆոսֆոր
13. Ալյումին	31. Անագ
14. Կալիում	32. Ծարիր
15. Կալցիում	33. Բարիում
16. Տիտան	34. Կապար
17. Վանադիում	35. Բիսմութ
18. Քրոմ	

Բնակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները

(ՀՀ կառավարության 2006թ. մայիսի 2-ի N 160-Ն որոշում)

Վնասակար նյութի անվանումը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ³		Վտանգավորության դաս
	միջին օրական	առավելագույն միանվագ	
<i>Ածխածնի մոնօքսիդ *</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>4</i>
<i>Ազոտի երկօքսիդ</i>	<i>0.04</i>	<i>0.085</i>	<i>2</i>
<i>Ազոտի օքսիդ</i>	<i>0.06</i>	<i>0.4</i>	<i>3</i>
<i>Ծծմբի երկօքսիդ *</i>	<i>0.05</i>	<i>0.5</i>	<i>3</i>
<i>Փոշի **</i>	<i>0.15</i>	<i>0.5</i>	<i>3</i>
<i>Գետնամերձ օզոն</i>	<i>0.03</i>	<i>0.16</i>	<i>1</i>

* Ածխածնի օքսիդ

** Անհիդրիդ ծծմբային

*** Կախված մասնիկներ (Արարատ և Հրազդան քաղաքներում փոշու ՍԹԿ-ն 0,1 մգ/մ³ է (փոշի անօրգանական (20-70)% SiO₂-ի պարունակությամբ))

Մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերը

(ՀՀ կառավարության 2011թ. հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշում)

Ցուցանիշներ	դաս					Միավոր
	1-ին (գերազանց)	2-րդ (լավ)	3-րդ (միջակ)	4-րդ (անբավարար)	5-րդ (վատ)	
Լուծված թթվածին	>7 կամ ՖԿ	>6	>5	>4	<4	մգ Օ ₂ /լ
Թթվածնի կենսաքիմիական պահանջ (5 օր)	3	5	9	18	>18	մգ Օ ₂ /լ
Թթվածնի քիմիական պահանջ (բիքրոմատային)	10	25	40	80	>80	մգ Օ ₂ /լ
Ամոնիում իոն	0.2 կամ ՖԿ	0.4	1.2	2.4	> 2.4	մգ N/լ
Նիտրիտ իոն	0.01 կամ ՖԿ	0.06	0.12	0.3	>0.3	մգ N/լ
Նիտրատ իոն	1 կամ ՖԿ	2.5	5.6	11.3	>11.3	մգ N/լ
Ֆոսֆատ իոն	0.05 կամ ՖԿ	0.1	0.2	0.4	>0.4	մգ P/լ
Ցինկ, ընդհանուր	ՖԿ	100	200	500	>500	մկգ/լ
Պղինձ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+20	50	100	>100	մկգ/լ
Քրոմ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (50)	100	250	>250	մկգ/լ
Արսեն, ընդհանուր	ՖԿ	20	50	100	>100	մկգ/լ
Կադմիում, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+1	ՖԿ+2	ՖԿ+4	>ՖԿ+4	մկգ/լ
Կապար, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10	25	50	>50	մկգ/լ
Նիկել, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (20)	50	100	>100	մկգ/լ
Մոլիբդեն, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 25	8xՖԿ կամ 50	>8xՖԿ	մկգ/լ
Մանգան, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 200	8xՖԿ կամ 500	>8xՖԿ	մկգ/լ
Վանադիում, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ+5 կամ 10	4xՖԿ	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Կոբալտ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 20	4xՖԿ կամ 50	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Երկաթ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 0.5	0.5	1	>1	մգ/լ
Կալցիում	ՖԿ	100	200	300	>300	մգ/լ
Մագնեզիում	ՖԿ	50	100	200	>200	մգ/լ
Բարիում	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 250	1000	>1000	մկգ/լ
Բերիլիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	100	>100	մկգ/լ
Կալիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Նատրիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Լիթիում	ՖԿ	ՖԿ	-	2500	>2500	մկգ/լ
Բոր	ՖԿ	450	700	1000	>2000	մկգ/լ
Այուրմին	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	5000	>5000	մկգ/լ
Սելեն, ընդհանուր	ՖԿ կամ 10	20	40	80	>80	մկգ/լ
Ծարիր, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
Անագ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
Թթվածնի քիմիական պահանջ (պերմանգանատային)	5 կամ ՖԿ	10	15	20	>20	մգ Օ ₂ /լ
Ընդհանուր անօրգանական ազոտ	1.5 կամ ՖԿ	4	8	16	>16	մգ N/լ
Ընդհանուր ֆոսֆոր	0.1 կամ ՖԿ	0.2	0.4	1	>1	մգ լ
Քլորիդ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	200	> 200	մգ/լ
Սուլֆատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	250	> 250	մգ/լ
Միլիկատներ	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 20	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգSi/լ
Ընդհանուր լուծված աղեր**	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մգ/լ
Էլեկտրահաղորդականություն	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մկՍիմ/սմ
Կոշտություն	2.8	10	20	40	<40	մգէկվ/լ
Կախյալ նյութեր***	ՖԿ	1.2xՖԿ	2xՖԿ (30)	4xՖԿ	>4xՖԿ	մգ/լ
Հոտ (20°C և 60°C)	<2 (բնական)	2 (բնական)	2	4	>4	բալ
Գույն	(բնական)	>5 (բնական)	20	30	>200	աստ,

Ծանոթագրություն. Ջրի քիմիական ընդհանրական գնահատականը ձևավորվում է վատագույն որակ ցուցաբերող ցուցանիշի դասով: Եթե ջրի տարբեր ցուցանիշներ ընկնում են տարբեր դասերի մեջ, ապա վերջնական դասակարգման մեջ հաշվի է առնվում վատագույնը:

ՀՀ 14 խոշոր գետային ավազանների գետերի, գետերի առանձին հատվածների և վտակների ցուցանիշների ֆոնային կոնցենտրացիաները և էկոլոգիական նորմերի ամբողջական ցանկը տրված է <http://www.armmonitoring.am/> ինտերնետային կայքում:

* Ֆոնային կոնցենտրացիա

** Հանքայնացում

*** Կախված մասնիկներ

**Մակերևութային ջրերի ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի
կոնցենտրացիաներ***

Ցուցանիշները	Վնասակարության լիմիտացված ցուցանիշը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/դմ³
Լուծված թթվածին	Ընդհանուր պահանջները	6-ից ոչ պակաս
Թթվածնի կենսաքիմիական պահանջ (5 օր)	-//-	3.0
Թթվածնի քիմիական պահանջ (բիքրոմատային)	-//-	30.0
Ամոնիում իոն	Թունագիտական	0.5 (N/դմ³ - 0.39)
Նիտրատ իոն	Սանիտարա-թունագիտական	40.0 (N/դմ³ - 9.0)
Նիտրիտ իոն	Թունագիտական	0.08 (N/դմ³ - 0.02)
Ֆոսֆատ իոն	Ընդհանուր պահանջները	3.5
Ընդհանուր երկաթ	Զգայարանական	0.5
Սելեն	-//-	0.001
Պղինձ	Թունագիտական	0.001
Ցինկ	-//-	0.01
Ալյումին	-//-	0.04
Վանադիում	-//-	0.001
Քրոմ	-//-	0.001
Մանգան	-//-	0.01
Կալիում	-//-	50.0
Կալցիում	-//-	180.0
Մագնեզիում	-//-	40.0
Նատրիում	-//-	120.0
Կոբալտ	-//-	0.01
Նիկել	-//-	0.01
Արսեն	-//-	0.05
Կադմիում	-//-	0.005
Կապար	-//-	0.1
Բրոմ	Սանիտարա-թունագիտական	0.2
Սոլիբդեն	-//-	0.5
Ստրոնցիում	-//-	2.0
Սուլֆատ իոն	-//-	100.0
Քլոր իոն	-//-	300.0
Իոնների գումարը	Ընդհանուր պահանջներում	1000.0
Կախյալ նյութեր	Ընդհանուր պահանջներում	Կախյալ նյութերի պարունակությունը բնական ֆոնից չպետք է գերազանցի 0.75 մգ/դմ³

* М.Л. Кашинцев, Б.С. Степаненко, С.Н. Анисова. Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций и ориентировочно-безопасных уровней воздействия вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва 1990г.

**Ընդհանրացված ցուցանիշներով և բնական ջրերում հաճախ հանդիպող
վնասակար քիմիական նյութերի և անտրոպոգեն ծագումով նյութերի
թույլատրելի սահմանային կոնցենտրացիաների նորմերը
(ՀՀ առողջապահության նախարարի 2002 թ. 25 հունիսի N876 հրաման)**

Ցուցանիշներ	Միավոր	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա
Ջրածնային ցուցիչ	—	6-9 սահմաններում
Ընդհանուր կոշտություն	մմոլ/լ	7.0 (10)
Նիտրատ իոն	մգ/լ	45
Սուլֆատ իոն	մգ/լ	500
Քլորիդ իոն	մգ/լ	350
Բերիլիում	մգ/լ	0.0002
Բոր	մգ/լ	0.5
Ալյումին	մգ/լ	0.5
Քրոմ	մգ/լ	0.05
Երկաթ	մգ/լ	0.3 (1.0)
Մանգան	մգ/լ	0.1 (0.5)
Նիկել	մգ/լ	0.1
Պղինձ	մգ/լ	1.0
Յինկ	մգ/լ	5.0
Արսեն	մգ/լ	0.05
Սելեն	մգ/լ	0.01
Ստրոնցիում	մգ/լ	7.0
Սոլիբրդեն	մգ/լ	0.25
Կադմիում	մգ/լ	0.001
Բարիում	մգ/լ	0.1
Կապար	մգ/լ	0.03

«Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի և տեղեկատվության
կենտրոն» ՊՈԱԿ

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի 46փ

Տեղեկատվական վերլուծության բաժին

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կոմիտաս 29

Կայք էջ՝ armmonitoring.am

Էլ. փոստ՝ monitoring-info@mail.ru

Հեռախոս՝ (010) 26-13-94

